Euroopa Komisjon

Suunised Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri rakendamiseks

31. mai 2006

Sisukord

Lühendid		3
Sissejuhatus		4
Kuidas suu	uniseid kasutada/lugeda?	5
1. osa	Suunised	7
1.1	Objektid	7
Kes peava	d andmed esitama?	7
1.1.1	Objektid, tegevused ja võimsuse/tootlikkuse künnised, mille kohta	
	EPRTR kehtib	7
1.1.2	I lisas nimetatud tegevused	8
1.1.3	Seos IPPC direktiiviga	8
1.1.4	Saasteainete, heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete	
	künniskogused	9
Milliseid a	ndmeid ja kuidas esitada?	10
1.1.5	Andmehaldus	
1.1.6	Objekti kindlakstegemine	15
1.1.7	Tegevusalade koodid ja I lisa põhitegevuse kindlakstegemine	18
1.1.8	Heited õhku, vette ja maismaale	19
1.1.9	Reovees sisalduvate saasteainete ülekanded väljapoole	
	tegevuskohta	
1.1.10	Jäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta	23
1.1.11	Heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete	
	mõõtmine/arvutamine/hindamine	26
1.1.12	Kvaliteedi tagamine	36
1.2	Liikmesriigid	37
1.2.1	EPRTR määruse kohaldamisalasse kuuluvate objektide	
	identifitseerimine pädevate asutuste poolt	38
1.2.2	Üldsuse küsimustele vastava pädeva asutuse määramine	39
1.2.3	Kvaliteedi hindamine	
1.2.4	Teabe konfidentsiaalsus	
1.2.5	Täiendav teave	43
1.2.6	Andmete esitamine: haldamine ja edastamine	44
1.2.7	Ajakava	
1.2.8	Teadlikkuse tõstmine	45
1.2.9	Karistused	
1.3	Euroopa Komisjon	
1.3.1	EPRTR põhimõtted ja ülesehitus	47
1.3.2	Andmete töötlemine komisjoni/EKA poolt	
1.3.3	Juurdepääs teabele	
1.3.4	Üldsuse osalemine	
1.3.5	Teadlikkuse tõstmine	
1.3.6	Kvaliteedi tagamise ja hindamise koordineerimine	
1.3.7	Heited hajureostusallikatest	
1.3.8	Liikmesriikide esitatud teabe läbivaatamine	
1.3.9	Täiendav teave	
1.3.10	Ajakava	
1.3.11	Komiteemenetlus	
1.3.12	Lisade muutmine	
Sõnastik		53

II osa. Liited	54
Liide 3. Õhu ja vee saasteainete rahvusvaheliselt tunnustatud mõõtmismeetodite loend	54
Liide 6. Andmeesituse näited: heited ja ülekanded väljapoole tegevuskohta	63
Liide 7. Viited	71
Liide 1. Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri kehtestamise määrus Liide 2. IPPC ja EPRTR tegevuste võrdlus Liide 4. Viitav valdkonnale iseloomulike õhu saasteainete alamloetelu Liide 5. Viitav valdkonnale iseloomulike vee saasteainete alamloetelu	

Lühendid

CEN Comité Européen de Normalisation (Euroopa

Standardikomitee)

CORINAIR Öhuheidete andmekogu

DIN Deutsches Institut für Normung e.V. (Saksa

Standardimisinstituut, registreeritud ühendus)

EKA Euroopa Keskkonnaagentuur

EMAS Ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem

EMEP Õhusaasteainete kauglevi seire ja hindamise Euroopa

koostööprogramm

EPER Euroopa saasteainete heitkoguste register

EPRTR Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegister

KKK Korduma kippuvad küsimused

GD Suunised

IMPEL Keskkonnaõiguse rakendamise ja jõustamise Euroopa

võrgustik

IPCC Valitsustevaheline kliimamuutuste ekspertrühm

IPPC Saaste kompleksne vältimine ja kontroll

ISO 14001 Rahvusvaheline keskkonnajuhtimissüsteemi standard.

Nõuded koos kasutusjuhistega, 2004

LR Liikmesriik

NACE kood Komisjoni 19. detsembri 2001. a. määruse 29/2002/EÜ,

millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 Euroopa Ühenduse majandustegevuse statistilise liigituse

kohta, kohane kood

ÜRO-EMK Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa

Majanduskomisjon

USA EPA USA Keskkonnakaitseagentuur

VDI Verein Deutscher Ingenieure (Saksa Inseneride Liit)

LOÜ Lenduvad orgaanilised ühendid

Sissejuhatus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/Eܹ (EPRTR määrus), võeti vastu 18. jaanuaril 2006.

Käesolev dokument sisaldab suuniseid EPRTR määruses sätestatud andmeesitusprotsesside kohta.

Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistriga (EPRTR) rakendatakse Euroopa Liidu tasandil ÜRO-EMK protokolli, mis allkirjastati Euroopa Ühenduse ja 23 liikmesriigi poolt 2003. a. mais Kiievis ning mis on Århusi konventsiooni protokoll². EPRTR on Euroopa saasteainete heitkoguste registri (EPER)³ järglane, mille kohaselt esitati andmeid 2001.⁴ ja 2004. aasta kohta.

EPRTR määruse eesmärk on täieliku ja ühtse Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomisega lihtsustada avalikkuse juurdepääsu keskkonnaalasele teabele ning aidata seega kaasa saastamise vältimisele ja vähendamisele, esitada andmeid direktiivorganitele ja lihtsustada üldsuse osalemist keskkonnaalaste otsuste tegemise protsessis.

Määrusega kehtestatakse terviklik saasteainete heite- ja ülekanderegister ühenduse tasandil avalikult juurdepääsetava elektroonilise andmebaasi vormis ning sätestatakse selle toimimiseeskirjad ÜRO-EMK saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokolli rakendamiseks, samuti lihtsustatakse üldsuse osalemist keskkonnaalaste otsuste tegemise protsessis ja antakse panus keskkonna reostamise ennetamisse ja vähendamisse.

Käesolevates suunistes ei käsitleta ÜRO-EMK protokolli kohaste riiklike PRTR-ide loomise või rakendamise kohustusega seotud teemasid.

Artikkel 1

Reguleerimisala

"Käesoleva määrusega kehtestatakse terviklik saasteainete heite- ja ülekanderegister ühenduse tasandil (edaspidi "Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegister") avalikult juurdepääsetava elektroonilise andmebaasi vormis ning sätestatakse selle toimimiseeskirjad ÜRO-EMK saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokolli (edaspidi "protokoll") rakendamiseks ja lihtsustatakse üldsuse osalemist keskkonnaalaste otsuste tegemise protsessis, samuti antakse panus keskkonna reostamise ennetamisse ja vähendamisse."

Kast 1. EPRTR määruse artikkel 1. Reguleerimisala

Vastavalt EPRTR määruse põhjendusele 4 annab täielik ja ühtne saasteainete heiteja ülekanderegister üldsusele, tööstusringkondadele, teadlastele, kindlustusseltsidele, kohaliku omavalitsuse asutustele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja teistele otsustajatele usaldusväärse andmebaasi võrdlemiseks ja tulevaste keskkonnaalaste otsuste tegemiseks.

EPRTR määrus sisaldab üksikasjalikku teavet saasteainete heidete kohta õhku, vette ja maismaale ning jäätmete ja reovees sisalduvate saasteainete ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta. Konkreetsel tegevusalal tegutsevate objektide käitajad

¹ Määruse täisteksti leiate käesolevate suuniste liitest 1.

² Keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ja neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon, Århus 1998.

³ EÜT L 192, 28.7.2000, lk. 36; EPER-i veebilehekülg: www.eper.ec.europa.eu.

⁴ Alternatiivse võimalusena saab andmeid EPER-i kohaselt esitada 2000. a. või 2002. a., mitte 2001. a. kohta.

peavad esitama asjakohased andmed. EPRTR sisaldab ka andmeid saasteainete heidete kohta hajureostusallikatest (nt liiklus ja kodumajapidamiste kütmine), kui sellised andmed on kättesaadavad.

Kuidas suuniseid kasutada/lugeda?

EPRTR määruse artiklis 14 sätestatakse, et Euroopa Komisjon töötab võimalikult kiiresti välja Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri rakendamist toetavad suunised, kuid hiljemalt neli kuud enne esimese aruandeaasta – 2007. aasta algust (s.o. 1. september 2006). EPRTR-i rakendamist toetavates suunistes käsitletakse eelkõige järgmisi üksikasju:

- andmeesituskord;
- esitatavad andmed;
- kvaliteedi tagamine ja hindamine;
- konfidentsiaalsus;
- heidete määramis- ja analüüsimeetodid, valimivõtu metoodikad;
- viited emaettevõtjatele; ja
- tegevusalade koodid.

(vt kast 2)

Artikkel 14

Suunised

- (1) Komisjon töötab võimalikult kiiresti välja Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri rakendamist toetavad suunised, kuid hiljemalt kui neli kuud enne esimese aruandeaasta algust, konsulteerides artikli 19 lõikes 1 nimetatud komiteega.
- (2) Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri rakendamist toetavates suunistes käsitletakse eelkõige järgmisi üksikasju:
- (a) andmeesituskord;
- (b) esitatavad andmed;
- (c) kvaliteedi tagamine ja hindamine;
- (d) avaldamata jäetud andmete tüüp ja avaldamata jätmise põhjused;
- (e) viited rahvusvaheliselt tunnustatud heidete määratlemise ja analüüsimetooditele, valimivõtu metoodikatele;
- (f) viited emaettevõtjatele;
- (g) tegevusalade koodid vastavalt käesoleva määruse I lisale ja direktiivile 96/61/EÜ.

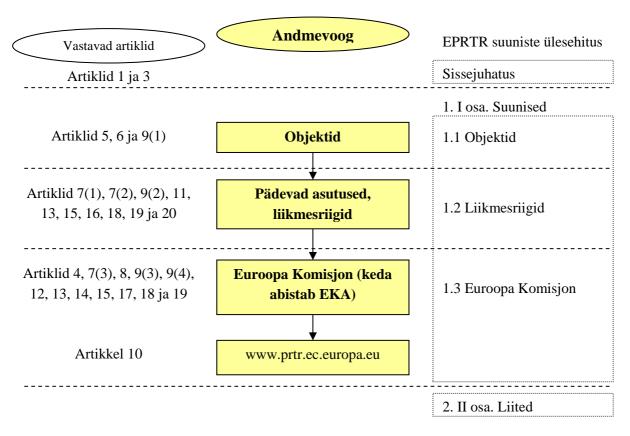
Kast 2. EPRTR määruse artikkel 14. Suunised

Määruse sätete kohaselt peavad objektide käitajad, kelle suhtes määrus on rakendatav, esitama konkreetsed andmed oma asukoha liikmesriigi pädevale asutusele. Seejärel edastavad pädevad asutused andmed Euroopa Komisjonile, millel omakorda, Euroopa Keskkonnaagentuuri (EKA) toel, lasub kohustus teha andmed elektroonilises andmebaasis avalikult juurdepääsetavaks.

Käesolev dokument sisaldab suuniseid EPRTR määruses sätestatud erinevate

andmeesitusprotsesside kohta. Osades 1.1 Objektid, 1.2 Liikmesriigid ja 1.3 Euroopa Komisjon tuuakse välja nende huvirühmade konkreetsed kohustused ja teabevajadus, keda andmeesitusprotsess⁵ hõlmab. Täiendav teave on esitatud liidetes. Suunistes keskendutakse teabeahela esimesele lülile, s.o andmete esitamine objektide käitajate poolt ja nende andmete kvaliteedi hindamine pädevate asutuste poolt.

Joonis 1 illustreerib andmevoo ja käesolevate suuniste ülesehituse vahelist seost ning viitab EPRTR määruse vastavatele artiklitele.

Joonis 1. Andmevoog vastavalt EPRTR-ile. EPRTR suuniste ülesehitus ja EPRTR määruse vastavad artiklid

Käesolevad suunised ja muu asjakohane teave nagu korduma kippuvad küsimused, teave saasteainete heite- ja ülekanderegistri läbivaatamise kohta ning asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja riiklike saasteainete heite- ja ülekanderegistrite kodulehekülgede lingid on kättesaadavad EPRTR koduleheküljel (www.prtr.ec.europa.eu) 10 keeles⁶.

Euroopa Komisjon vaatab koostöös EPRTR määruse artikli 19 lõikes 1 viidatud komiteega käesolevad suunised läbi ja vajaduse korral täiendab neid.

Eriti puudutab see objektide käitajaid, kelle suhtes määrust rakendatakse, liikmesriikide pädevaid asutusi, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Keskkonnaagentuuri.

⁶ Plaanis on käesolev dokument teha kättesaadavaks järgmistes keeltes: tšehhi, saksa, kreeka, ungari, inglise, prantsuse, itaalia, poola, portugali, hispaania. Miks mitte ka eesti, kui me seda just praegu teeme.

1. osa Suunised

1.1 Objektid

EPRTR määruse artikli 2 lõike 4 kohaselt tähendab objekt ühte või mitut käitist samal maa-alal, mida käitavad samad füüsilised või juriidilised isikud⁷. Sama maa-ala tähendab sama tegevuskohta ja määratakse iga objekti kohta. Ühest maa-alast ei saa kaks maa-ala, kui kaks maatükki on eraldatud füüsilise takistusega nagu tee, raudtee või jõgi.

Kes peavad andmed esitama?

1.1.1 Objektid, tegevused ja võimsuse/tootlikkuse künnised, mille kohta EPRTR kehtib

EPRTR määruse artikli 5 kohaselt (vt kast 3) peab iga sellise objekti käitaja, kes arendab üht või mitut EPRTR määruse I lisas nimetatud tegevust, esitama konkreetse teabe, kui ületatakse EPRTR määruse I lisas sätestatud rakendatavat võimsuse/tootlikkuse künnist, EPRTR määruse II lisa tabeli tulpades 1a, b ja c täpsustatud heidete künniskoguseid ja/või EPRTR määruse II lisa tabeli tulbas 1b esitatud rakendatavaid võimsuse/tootlikkuse künniseid ja reovees sisalduvate saasteainete väljapoole tegevuskohta ülekannete või jäätmete (2 tonni ohtlikke jäätmeid või 2000 tonni tavajäätmeid) künniskoguseid.

Artikkel 5. Käitajate andmeesitus

- 1. Iga sellise objekti käitaja, kes arendab üht või mitut I lisas nimetatud tegevust, ületades selles täpsustatud rakendatavat võimsuse/tootlikkuse künnist, annab kogustest korra aastas aru pädevale asutusele, näidates ühtlasi, kas teave põhineb mõõtmistel, arvutustel või hinnangutel, järgmistes küsimustes:
- (a) heited õhku, vette ja maismaale mis tahes II lisas täpsustatud saasteaine puhul, kui rakendatAV künnisväärtus on ületatud:
- (b) ohtlike jäätmete ülekanded väljapoole tegevuskohta, üle 2 tonni aastas, või muude jäätmete puhul üle 2000 tonni aastas, mis tahes taaskasutus- või kõrvaldamistegevuse puhul, välja arvatud artiklis 6 toodud kõrvaldamistoimingute puhul nagu pinnastöötlus või süvainjektsioon maapõue, märgistades jäätmed kas tähega "R" või "D" vastavalt sellele, kas jäätmed on suunatud taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks, ning ohtlike jäätmete piiriülese liikumise korral märkides lisaks jäätmete taaskasutaja või kõrvaldaja nime ja aadressi ning tegeliku taaskasutamise või kõrvaldamise koha, kuhu jäätmed üle kanti;
- (c) II lisas täpsustatud mis tahes saasteaine ülekanded väljapoole tegevuskohta reovette, mis suunatakse reoveepuhastusseadmesse, kui ülekande puhul on ületatud II lisa 1b tulbas täpsustatud künnisväärtust.

Vastavalt käesoleva lõike punktile a edastatud II lisas nimetatud heited sisaldavad kõiki I lisas nimetatud heiteid kõikidest allikatest käitise territooriumil.

2. Lõikes 1 osutatud teave peab sisaldama teavet heidete ja ülekannete kohta kõigi tahtlike, juhuslike,

_

Terminite "üldsus", "pädev asutus", "käitis", "objekt", "tegevuskoht", "käitaja", "aruandeaasta", "aine", "saasteaine", "heide", "ülekanne väljapoole tegevuskohta", "hajureostusallikad", "jäätmed", "ohtlikud jäätmed", "reovesi", "kõrvaldamine" ja "taaskasutamine" definitsioonid on esitatud liites 1 (vt EPRTR määruse artikkel 2).

plaanipäraste ja planeerimata tegevuste kokkuvõttes.

Selle teabe edastamisel täpsustavad käitajad võimalusel andmeid, mis on seotud juhuslike heidetega.

...

Kast 3. EPRTR määruse artikkel 5 (väljavõte: asjassepuutuvad objektid)

1.1.2 I lisas nimetatud tegevused

EPRTR määruse I lisas on loetletud 65 tegevust. I lisa võimaldab käitajatel kindlaks teha, kas asjakohased andmeesituskohustused neid puudutavad.

Tegevused on rühmitatud 9 tegevusvaldkonnaks:

- 1. energiasektor;
- 2. metallide tootmine ja töötlemine;
- mineraalitööstus;
- 4. keemiatööstus;
- 5. jäätme- ja reoveekäitlus;
- 6. paberi ja puidu tootmine ja töötlemine;
- 7. intensiivne loomakasvatus- ja vesiviljelus;
- 8. loomsest ja taimsest toormest tooted toiduaine- ja joogitööstuses;
- 9. muu tegevus.

EPRTR määruse I lisas sisalduvas tabelis

- täpsustatakse iga tegevusala numbriline kood (1. tulp),
- esitatakse konkreetsete tegevuste lühikirjeldus (2. tulp) ja
- sätestatakse mitme I lisa tegevuse võimsuse/tootlikkuse künnisväärtused (3. tulp).

Andmeesitus on nõutav, kui ületatakse võimsuse/tootlikkuse künnist ja heidete künniskoguseid või jäätmete või reovees sisalduvate saasteainete väljapoole tegevuskohta ülekannete künniskoguseid. Kui kogused on künniskoguste tasemel ja neid ei ületata, ei ole andmete esitamine nõutav. Kui võimsuse/tootlikkuse künnist ei ole täpsustatud, tuleb andmed esitada kõigi vastava tegevusega seotud objektide kohta, kui heidete künniskogust ületatakse. Kui ületatakse ainult võimsuse/tootlikkuse künnist, aga heidete või väljapoole tegevuskohta ülekannete künniskoguseid ei ületata, ei ole andmete esitamine nõutav.

Kui üks käitaja teostab samas tegevuskohas mitut tegevust, mis kuuluvad I lisas loetletud ühe tegevuse alla, siis selliste tegevuste võimsused (nt töötlemisvannide kogumaht) liidetakse. Üksikute tegevuste tootmisvõimsused tuleb I lisa tegevuste tasemel kokku liita. Seejärel võrreldakse koguvõimsust I lisa konkreetse tegevuse, nagu on loetletud EPRTR määruse I lisas, võimsuse/tootlikkuse künnisväärtusega.

Kui käitaja kahtleb, kas tema tegevus on I lisa tegevus või mitte, tuleb tal ühendust võtta liikmesriigi asjaomase pädeva asutusega.

1.1.3 Seos IPPC direktiiviga

EPRTR määrusega sätestatakse ÜRO-EMK saasteainete heite- ja ülekanderegistri protokolli rakendamine Euroopa Ühenduse tasandil. Üldiselt hõlmab protokoll IPPC direktiivi I lisas loetletud tegevusi (samane EPER-i otsuse lisaga A3). Siiski sisaldavad protokoll ja EPRTR määruse I lisa IPPC direktiivi I lisaga võrreldes rea muudatusi ja täiendavaid tegevusi.

Muudatused on järgmised:

- EPRTR määrus hõlmab tegevusi (uued tegevusalad), mida IPPC direktiiv ei hõlma, nimelt:
  - 1(e) Kivisöe trummelveskid tootmisvõimsusega 1 tonn tunnis;
  - 1(f) Käitised söekeemiatoodete ja tahke suitsuvaba kütuse tootmiseks;
  - 3(a) Allmaakaevandamine ja sellega seotud toimingud;
  - 3(b) Pealmaakaevandamine ja kivimurrud; maa-ala pindala, kus tegelik kaevandamine toimub, hõlmab 25 ha;
  - 5(f) Olmereoveepuhastid võimsusega 100 000 inimekvivalenti;
  - 5(g) Iseseisvalt käitatavad tööstusreoveepuhastid, mis teenindavad üht või mitut EPRTR määruse I lisas nimetatud tegevust, võimsusega 10 000 m³ ööpäevas;
  - 6(b) Tööstusettevõtted paberi, papi ja teiste esmaste puidutoodete tootmiseks (nagu puitlaast- ja kiudplaat ning vineer) tootmisvõimsusega 20 tonni ööpäevas;
  - 6(c) Tööstusettevõtted puidu ja puidutoodete töötlemiseks kemikaalidega, tootmisvõimsusega 50 m³ ööpäevas;
  - 7(b) Intensiivne vesiviljelus tootmisvõimsusega 1 000 tonni kalu või koorikloomi aastas;
  - 9(e) Rajatised laevaehituseks, laevade värvimiseks või nendelt värvi eemaldamiseks, tootmisvõimsusega 100 m pikkuste laevade jaoks.

Paljud objektide käitajad on juba tuttavad IPPC direktiivi sätetega. Seepärast on IPPC direktiivi ja EPRTR määruse erinevuste võrdlemine vastavate lisaobjektide kindlakstegemisel kasulik. Liite 2 tabelis 21 esitatakse üksikasjalikult vastavate tööstustegevuste muudatused mõlema dokumendi sätete kohaselt;

- tegevustele uute koodide määramine⁸; ning
- mitme tegevusala sõnastuse täpsustamine ja/või selgitamine.

Suuniste liites 6 esitatakse näiteid objektide kindlakstegemise kohta.

Korduva kippuvate küsimustega IPPC direktiivi kohta on võimalik tutvuda IPPC koduleheküljel⁹.

1.1.4 Saasteainete, heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete künniskogused

Kui tegutsetakse EPRTR määruse I lisas nimetatud tegevusalal ja ületatakse selles täpsustatud võimsuse/tootlikkuse künnist, on andmeesitus heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta nõutav koos lisatingimusega, et ületatakse ka teatud heidete künnisväärtusi, jäätmete künnisväärtusi või nende ülekannete künnisväärtusi, mis kantakse väljapoole tegevuskohta reovette, mis suunatakse reoveepuhastusseadmesse. Saasteainete heidetele õhku, vette ja maismaale ning

9 http://www.europa.eu.int/comm/environment/ippc

⁸ IPPC kood koosneb kahest numbrist. EPRTR kood koosneb ühest numbrist ja ühest tähest. Näiteks IPPC tegevuskoodile 1.3 (Energiatööstus. Koksiahjud) vastav uus EPRTR-i kood on 1(d) (Energiasektor. Koksiahjud). Üksikasjade kohta vt käesolevate suuniste liidet 2.

reovees sisalduvate saasteainete ülekannetele väljapoole tegevuskohta on vastavad künnisväärtused täpsustatud EPRTR määruse II lisas loetletud iga saasteaine kohta (vt liide 1)¹⁰.

Väljapoole tegevuskohta jäätmete ülekannete künnisväärtused on ohtlike jäätmete¹¹ korral 2 tonni aastas ja tavajäätmete korral 2 000 tonni aastas (vt kast 3)¹².

EPRTR määruse II lisas loetletakse 91 saasteainet, mis on EPRTR-i kohasel andmeesitusel olulised. Saasteained on esitatud järjekorranumbri, CAS numbri (kui on olemas) ja saasteaine nimetuse järgi.

EPRTR määruse II lisa sisaldab kõiki 50 saasteainet, mis olid olulised EPER-i otsuse kohasel andmeesitusel.

Saasteaine nr 47 (polüklorodibensodioksiinid ja polüklorodibensofuraanid) künnisväärtust on siiski 10 korda vähendatud, ning et tagada andmeesituse järjepidevus muude heidete osas, on saasteaine polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud (PAH) jagatud kolmeks erinevaks saasteaineks:

- 72 (polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud, kaasa arvatud benso(a)püreen), benso(b)fluoranteen, benso(k)fluoranteen ja indeno(1,2,3-cd)püreen);
- 88 (fluoranteen); ja
- 91 (benso(g,h,i)perüleen).

EPRTR määruse II lisa allmärkustes esitatakse konkreetsete saasteainete täpsemad kirjeldused. Näiteks on täpsustatud, et saasteaine nr 4 (fluorosüsivesinike ehk HFCde) kohta tuleb esitada fluorosüsivesinike kogumass: HFC23, HFC32, HFC41, HFC4310mee, HFC125, HFC134, HFC134a, HFC152a, HFC143, HFC143a, HFC227ea, HFC236fa, HFC245ca, HFC365mfc summa. Teiseks näiteks on saasteaine nr 47 (polüklorodibensodioksiinid ja polüklorodibensofuraanid), mida tuleb väljendada I-TEQ-na. EPRTR koduleheküljel¹³ esitatakse kõikide asjassepuutuvate saasteainete ainekirjeldused.

EPRTR määruse II lisas täpsustatakse ka iga saasteaine vastavasse keskkonda (õhku, vette, maismaale) heidete aastane künniskogus. Vette heidete künniskogus kehtib ka saasteainete ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta reovette, mis suunatakse reoveepuhastusseadmesse. Kui künnisväärtust ei ole esitatud, ei põhjusta kõnealune parameeter ja keskkond aruandekohustust.

Mitmesse (saasteainete) kategooriasse kuuluvate saasteainete heidete korral tuleb andmed esitada iga kategooria kohta, kui vastavat künniskogust ületatakse. Et näiteks 1,2-dikloroetaan on muu lenduv orgaaniline ühend lisaks metaanile (NMVOC), siis saasteaine nr 34 (1,2-dikloroetaan) heited kuuluvad ka saasteaine nr 7 (NMVOC) alla. Tributüültina ja trifenüültina (tinaorgaanilised ühendid) korral kuuluvad saasteained nr 74 (tributüültina ja selle ühendid) ja 75 (trifentüültina ja selle ühendid) ka saasteaine nr 69 (tinaorgaanilised ühendid Sn_{üld}) alla.

Milliseid andmeid ja kuidas esitada?

Andmeesituses on heited ja väljapoole tegevuskohta ülekanded kõikidest objekti tegevuskohas teostatavatest **tahtlikest**, **juhuslikest**, **plaanipärastest ja planeerimatutest** tegevustest tulenevate heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete summad.

13 www.prtr.ec.europa.eu

¹⁰ Andmeesituse üksikasju õhku, vette ja maismaale heidete kohta vt ptk 1.1.8 ja jäätmetes sisalduvate saasteainete väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta vt ptk 1.1.9.

¹¹ Vastava massi all on silmas peetud jäätmete (normaalset) märgmassi.

¹² Andmeesituse üksikasju jäätmete väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta vt ptk 1.1.10.

- Juhuslikud heited on kõik heited, mis ei ole tahtlikud, plaanipärased või planeerimatud ja tulenevad I lisas loetletud tegevuste käigus toimunud kontrollimatutest arengutest objekti asukohas.
- Planeerimatud tegevused on erakorralised tegevused, mida teostatakse I lisa tegevusaladel kontrollitud tegutsemise käigus ja mis võivad viia saasteainete heidete suurenemiseni; nt peatamis- ja käivitamistoimingud enne ja pärast hooldustöid.

Heideteks õhku, vette ja maismaale loetakse kõiki heiteid kõikidest EPRTR määruse I lisas loetletud allikatest objekti asukohas, kuigi võib esineda erandeid heidete osas maismaale, nagu on kirjeldatud peatükis 1.1.8.3. See hõlmab ka **objektide lenduv- ja hajuheiteid**, nagu on viidatud IPPC seire-BREF-is¹⁴.

Kui objekti kõikide I lisas nimetatud tegevuste tulemusena saasteaine heidete summa ühte keskkonda (õhku, vette või maismaale) ületab selle keskkonna vastavat heite künnisväärtust, tuleb heite kohta andmed esitada.

Arvesse tuleb võtta kõiki II lisas loetletud saasteaineid, mis on objektil teostatavate protsessidega seotud ja mis võivad seetõttu esineda objekti heidetes ja reovee ülekannetes väljapoole tegevuskohta. Selline arvessevõtmine ei piirdu ainult objekti loas nimetatud saasteainetega.

Tegevus on tavaliselt seotud tüüpilise saasteaine heite spektriga. Käesolevate suuniste liited 4 ja 5 (**viitav valdkonnale iseloomulike saasteainete alamloetelu**) sisaldavad kahte tabelit, mis esitavad käitajatele ja pädevatele asutustele näite saasteainetest, mis võivad emiteeruda konkreetse EPRTR-is nimetatud tegevuse käigus.

Mõlemad tabelid on näitlikud ja neid ei tohiks tõlgendada valdkonnale iseloomulike parameetrite standardsete nimekirjadena. Et otsustada, millised parameetrid on iga konkreetse käitise korral olulised, tuleb teabe saamiseks vaadata liiteid 4 ja 5, keskkonnamõju hinnanguid, loataotlusi, tegevuskoha ülevaatuse akte, protsessi voolehti, materjalibilansse, viiteid mujal teostatavate sarnaste tegevuste kohta, insenerhinnanguid, avaldatud ja eelretsenseeritud kirjandust ja eelnevate mõõtmiste tulemusi. Selle tulemusena võib juhtuda, et teatud tegevuse korral tuleb arvesse võtta vähem, võimalik ka, et rohkem saasteaineid.

Kui EPRTR-ile vastaval tegevusalal tegutsev objekt heidab täiendavalt saasteaineid (mis ületavad vastavat künnisväärtust), mida vastava tegevuse kohta tabelites ei ole täpsustatud, kuid mis sisalduvad EPRTR määruse II lisas, tuleb nende saasteainete kohta andmed esitada. Tabelites loetletu ei vabasta käitajat vastutusest esitada andmeid nende saasteainete heidete kohta vastavalt EPRTR määruse artiklile 5.

Objekti käitaja esitatav aruanne sisaldab enamasti vähem saasteaineid, kui on loetletud liidete 4 ja 5 tabelites. Tegelikult määratakse II lisas loetletud saasteained, mis on andmeesituse seisukohalt olulised, iga rajatise kohta igal juhtumil eraldi. Ulatuslikke heidete seirekampaaniaid tuleks vältida. Enamikul juhtudel on tõenäosuse kontrollimised piisavad, et kindlaks teha, kas teatud saasteaine heitkogus ületab künnisväärtust; kahtluse korral võib näidismõõtmine tagada suurema kindluse kogu andmeesituse suhtes.

Kui teatud saasteaine esineb vees, võib arvesse võtta **taustreostust**. Näiteks kui objekti tegevuskohas võetakse lähedal asuvast jõest, järvest või merest tööstus- või jahutusvett, mis hiljem heidetakse objekti tegevuskohast samasse jõkke, järve või merre, võib selle saasteaine taustreostusest põhjustatud heite objekti koguheitest maha lahutada. Kogutud sissetulevas ja heidetud väljaminevas vees sisalduvate saasteainete mõõtmised tuleb teostada viisil, mis tagab, et need kirjeldavad kogu

_

¹⁴ http://eippcb.jrc.es/pages/FAbout htm; vt eriti dokumendi "Seiresüsteem" (BREF 07.03) ptk 3.

aruandlusperioodil esinevaid tingimusi. Kui põhja- või joogivee kasutamine põhjustab täiendavat koormust, ei tohi seda maha lahutada, sest see tõstab jõe, järve või mere saasteainekoormust.

Kui kontsentratsioonid heidetes on **allpool määramispiiri (koguse määramise piiri)**, ei võimalda see iga kord järeldada, et künnisväärtusi ei ületata. Näiteks objektide tekitatavate suurte reovee- või heitõhukoguste korral võivad saasteained olla "lahjendatud" alla määramispiiri, kuigi aastase koormuse künnisväärtust ületatakse. Sellistel juhtudel hõlmavad võimalikud heidete määramise toimingud mõõtmist allikale lähemal (nt mõõtmine osavooludes enne kesksesse töötlemisjaama sisenemist) ja/või heitkoguste hindamist keskses töötlemisjaamas saasteaine eraldamise põhjal.

Kui objekt teostab nii I lisas loetletud kui I lisas mitteloetletud tegevusi, on määrusega kooskõlas I lisas mitteloetletud tegevustest tulenevad heited ja ülekanded väljapoole tegevuskohta andmeesitusest välja jätta. Kui I lisas mitteloetletud tegevustest tulenevaid heiteid ei ole võimalik eraldada ja koguseliselt hinnata, nt kui ei ole I lisasse mittekuuluvast tegevusest tulenevate heidete proovivõtukohta (ühiste kanalisatsioonisüsteemide korral), võib olla praktiline ja kuluefektiivne esitada andmed I lisasse mittekuuluvatest tegevustest tulenevate heidete kohta koos I lisas loetletud tegevustest tulenevate heidete andmetega.

Leevendavatest meetmetest (nt saastunud pinnase või põhjavee puhastamine) tingitud heidetest ja väljapoole tegevuskohta ülekannetest objekti tegevuskohas tuleb andmed esitada, kui algne saaste on seotud teostatava I lisa tegevusega.

Reovee heidetest ja väljapoole tegevuskohta ülekannetest tuleb andmed esitada heidetud saasteainete koguste kohta kilogrammides aastas (kg/a). Jäätmete ülekannetest väljapoole tegevuskohta tuleb andmed esitada väljapoole tegevuskohta ülekantud jäätmekoguste kohta tonnides aastas (t/a). Lisaks tuleb saasteainete kohta andmeesituse korral teatada teabe kogumise meetod, jäätmete kategooria (ohtlikud, tavajäätmed) ja plaanitav jäätmetöötlusviis (taaskasutus, kõrvaldamine). Ohtlike jäätmete liikumisel üle riigipiiri tuleb teatada jäätmete liikumise sihtkoht (taaskasutaja/kõrvaldaja nimi ja aadress ning tegeliku taaskasutus-/kõrvaldamiskoha nimi ja aadress).

Käitajad on kohustatud täpsustama kõiki andmed, mis on seotud juhuslike heidetega, kui selline teave on kättesaadav, kui (tahtlike, juhuslike, plaanipäraste ja planeerimatute) heidete summaarsed kogused ületavad vastavaid künnisväärtusi. Hindamine on eriti oluline, kui antakse aru juhuslikest heidetest, sest andmed selliste heidete kohta ei pruugi käitajale tingimata koheselt kättesaadavad olla.

Heidete koguhulk peab sisaldama juhuslike heidete kogust (nt juhuslik heide = 1 kg/a; tahtlik, plaanipärane ja planeerimata heide = 10 kg/a; → koguheide = 11 kg/a).

Juhuslike heidete koguseid on tavaliselt võimalik määrata. Koguste määramine võib olla võimalik nt torustikus või mahutites olevate jääkkoguste põhjal või arvestades juhuslike heidete kestust ja sidudes selle arvutusliku vooluhulgaga. Teatud juhtudel võib siiski olla võimatu hankida teavet, mis põhineb kõikide asjakohaste saasteainete hindamisel, eriti kui on tegemist juhuslike heidetega õhku.

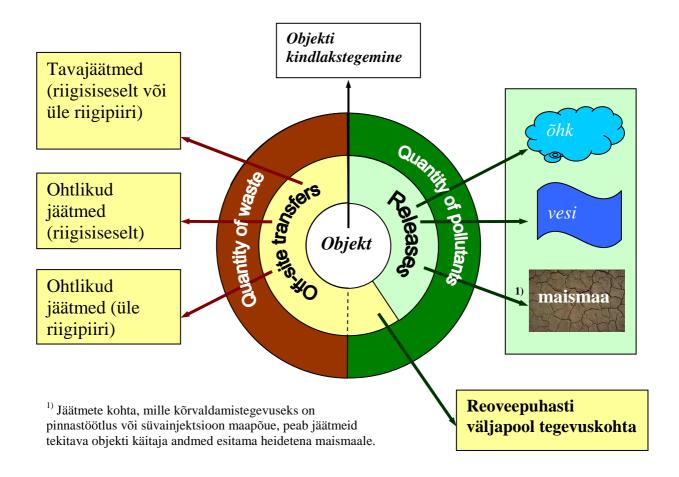
Joonis 2 annab ülevaate obiektide aruandekohustusest vastavalt EPRTR määrusele.

Vastavalt subsidiaarsuspõhimõttele võivad liikmesriigid kehtestada täiendavaid sätteid ja ühendada aruandluse muude aruandlusmehhanismidega. Objektide käitajad peavad seega arvestama ka kõikide rakendatavate riigisiseste lisasätetega.

EPRTR määrus. Põhjendus 21

Et vähendada kattuvat andmeesitust võivad saasteinete heite- ja ülekanderegistrite süsteemid vastavalt protokollile olla integreeritud tasemele, mis on teostatav olemasolevate teabeallikatega nagu litsentseeritud või tegevusloaga aruandesüsteemid. Vastavalt protokollile ei tohiks käesoleva määruse sätted mõjutada liikmesriikide õigust säilitada või sisse viia laiaulatuslikumat või avalikult kergemini juurdepääsetavat saasteainete heite- ja ülekanderegistrit kui on protokoll ette näeb.

Kast 4. EPRTR määruse põhjendus 21

Quantity of wastes	Jäätmete kogus
Off-site transfers	Ülekanded väljapoole tegevuskohta
Facility	Objekt
Releases	Heited
Quantity of pollutantses	Saasteainete kogus

Joonis 2. Ülevaade objektide aruandekohustusest EPRTR-i järgi

Heited	õhku	Kogus ¹ kg/a ²	M/C/E ³	Kasuta- tud meetod ⁴		
	vette	kg/a ²	X	X		
	maismaale	kg/a ²	X	X		
Ülekanded väljapoole tegevuskohta		Kogus ¹	M/C/E ³	Kasuta- tud meetod ⁴	Taas- kasutaja/ kõrvaldaja nimi ja aadress	Ülekannet vastuvõtva tegeliku taaskasutus- /kõrvaldamis- koha aadress
Saasteained reovees ⁵		kg/a ²	X	X		
Tavajäätmed	kõrvaldamiseks (D)	t/a	X	X		
	taaskasutuseks (R)	t/a	X	X		
Ohtlikud jäätmed riigisiseselt	kõrvaldamiseks (D)	t/a	X	X		
	taaskasutuseks (R)	t/a	X	X		
Ohtlikud jäätmed üle riigipiiri	taaskasutuseks (R)	t/a	X	X	X	X
	kõrvaldamiseks (D)	t/a	X	X	x	X

¹⁾ Kogused on kõikidest tahtlikest, juhuslikest, plaanipärastest ja planeerimatutest tegevustest tulenevate heidete või väljapoole tegevuskohta ülekannete summad.

Tabel 1. Heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete aruandekohustuse täpsustamine

1.1.5 Andmehaldus

Objektide käitajad peavad kogu nõutava teabe esitama liikmesriigi pädevatele asutustele.

Enne asjaomastele pädevatele asutustele andmete esitamist peab käitaja tagama teabe nõuetekohase kvaliteedi, st andmed peavad olema terviklikud, järjepidevad ja usaldusväärsed¹⁵.

Kui objekti käitajal on õigustatud põhjusi, miks teatud heiteid või väljapoole tegevuskohta ülekandeid puutuv teave tuleb hoida konfidentsiaalsena, peab ta sellest pädevat asutust teavitama. Liikmesriigid võivad otsustada hoida teavet konfidentsiaalsena. Sellistel juhtudel peavad liikmesriigid komisjonile ja EKA-le teavet esitades iga konfidentsiaalsust taotleva objekti kohta eraldi viitama avaldamata jäetud andmete tüübi ja avaldamata jätmise põhjused. 16

_

²⁾ Iga saasteaine, mis ületab II lisas täpsustatud künnisväärtust, üldkogus; **lisaks tuleb eraldi** esitada kogu juhuslikke heiteid puudutav teave, kui võimalik.

³⁾ Tuleb viidata, kas esitatud andmed põhinevad mõõtmisel (M), arvutustel (C) või hindamisel (E). Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.11.

⁴⁾ Kui andmed on mõõdetud või arvutatud, tuleb viidata mõõtmis- ja/või arvutusmeetodile. Selle tulba täiendavate alamjaotuste kohta vt käesolevate suuniste ptk 1.1.11.5.

⁵⁾ Iga reoveepuhastusseadmesse suunatava saasteaine ülekanded väljapoole tegevuskohta, mis ületavad II lisas täpsustatud künnisväärtust.

¹⁵ Kvaliteedi tagamise kohta vt ptk 1.1.12.

¹⁶ Teabe konfidentsiaalsuse kohta vt ptk 1.2.4.

EPRTR määruses ei ole sätestatud objektide poolt liikmesriikide pädevatele asutustele andmete esitamise tähtaegu. Vastavalt subsidiaarsuspõhimõttele on liikmesriikide kohustus vastavad tähtajad riiklikul tasandil määrata. Need tähtajad peavad võimaldama õigeaegset andmeesitust komisjonile.¹⁷

Käitajad on kohustatud viis aastat **säilitama dokumente**, millest lähtuvalt aruanded koostati, ja milles on kirjeldatud andmete kogumisel kasutatud metoodikat.

Artikkel 5 Käitajate andmeesitus

5. Iga asjaomase objekti käitaja hoiab viie aasta jooksul alates asjaomase aruandeaasta lõpust liikmesriigi pädevatele asutustele kättesaadavana dokumentatsiooni andmetega, millest lähtudes koostati aruanded. Selles dokumentatsioonis tuleb ühtlasi kirjeldada andmete kogumisel kasutatud metoodikat.

Kast 5. EPRTR määruse artikli 5 lõige 5 (käitajate dokumentatsioon)

1.1.6 Objekti kindlakstegemine

EPRTR määruse III lisas on muu hulgas määratud teave, mis on oluline nende objektide kindlakstegemiseks, mille suhtes määrus kehtib. Vastavalt artikli 5 lõikele 1 peab käitaja vastava teabe edastama pädevale asutusele, välja arvatud juhul, kui teave on pädevale asutusele juba kättesaadav.

Artikkel 5 Käitajate andmeesitus

1. ...

Iga objekti käitaja, kes arendab üht või mitut I lisas nimetatud tegevust, ületades selles täpsustatud rakendatavat võimsuse/tootlikkuse künnist, edastab pädevale asutusele objekti kindlakstegemiseks teabe vastavalt III lisale, välja arvatud juhul, kui sellealane teave on pädevale asutusele juba kättesaadav.

Kast 6. EPRTR määruse artikli 5 lõige 1 (väljavõte teabe kohta objekti kindlakstegemiseks)

Pädevale asutusele aruandmise kohustusest vabastamine on rangelt seotud teabega objekti kindlakstegemiseks vastavalt artikli 5 lõikele 1. Kui see teave on pädevale asutusele juba kättesaadav, võib käitaja jaoks olla otstarbekas kaaluda, kas kogu vajalik teave on juba pädevale asutusele kättesaadav, kaasa arvatud näiteks mis tahes muu oluline tekstiline teave (vaata allpool). Alljärgnev tabel annab ülevaate kohustuslikust teabest objekti kindlakstegemisel. Tabel annab vastava teabe esitamise lihtsustamiseks selgituste ja näidete varal lisateavet selle kohta, millised andmed esitada.

Nõutav teave	Millised andmed esitada?
Emaettevõtja nimetus	Emaettevõtja on ettevõtja, mis omab või kontrollib objekti käitavat ettevõtjat (nt omab rohkem kui 50% ettevõtja osakapitalist või aktsionäride või partnerite enamhääleõigust) ¹⁸ .
Objekti nimetus	Objekti nimetus (käitaja või omanik) Näide 1. Planet AG, plant Nuremberg
	Näide 2. Earth Waste Disposal Ltd.

¹⁷ Liikmesriigi poolt Euroopa Ühenduse teavitamise ajakava, mis on täpsustatud EPRTR määruse artiklis 7, on esitatud peatükis 1.2.7

¹⁸ Vt ka nõukogu direktiivi 83/349/EMÜ,13. juuni 1983 (EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1–17).

15

Nõutav teave	Millised andmed esitada?
	Näide 3. Rubish AG, landfill Bin-park
Objekti identifitseerimisnum ber	Liikmesriik peab objekti identifitseerimisnumbri teatama vastavalt PRTR määruse III lisale. Objekti identifitseerimisnumbri iga muudatuse üksikasjad tuleks lisada tekstiväljale tekstilise teabe jaoks (vaata allpool).
Objekti aadress	Näide 1. Planet street 5
	Näide 2. 12 Flower street, Meadow Park
	Näide 3. Disposal street
Linn/asula	Näide 1. Nürnberg
	Näide 2. London
	Näide 3. Zaragoza
Sihtnumber	Näide 1. D-91034
	Näide 2. T12 3XY
	Näide 3. E-50123
Riik	Näide 1. Saksamaa
	Näide 2. Ühendkuningriik
	Näide 3. Hispaania
Asukoha koordinaadid	Asukoha koordinaadid tuleb väljendada pikkus- ja laiuskraadides ¹⁹ ning esitada täpsusega vähemalt ±500 m ja viidata objekti geograafilisele keskpunktile
	Näide 1. 8.489870, 49.774467
	Näide 22.355611, 53.663908
	Näide 3. 11.498672, 51.882291
Valglapiirkond	Viide valglapiirkonnale vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artikli 3 lõikele 1 (vee raamdirektiiv) ²⁰ .
	Valglapiirkond, kus objekt heidab saasteained vette, on andmeesituse seisukohalt oluline. Kui valglapiirkond ei ole teada, võib seda küsida vee raamdirektiivi alusel määratud pädevalt asutuselt.
	Näide 1. Pegnitzi jõgi
	Näide 2. Thamesi jõgi
	Näide 3. Ebro jõgi
NACE kood (4-kohaline)	Viitamine NACE 4-kohalisele koodile vastavalt komisjoni 19. detsembri 2001. aasta määrusele nr 29/2002/EÜ, millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 Euroopa Ühenduse majandustegevuse statistilise liigituse kohta.
	NACE koodide läbivaatamine on hetkel arutlusel ja jõustub tõenäoliselt 2008. aastal. (Uus määrus on ammu olemas, loogiline

 $^{^{\}rm 19}$ Vt ISO 6709:1983 (Geograafilise punkti asukoha laius- ja pikkuskraadi ning kõrguse

esitamine).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EMÜ, 23. oktoober 2000, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 3217, 22.12.2000, lk 1). Direktiivi on muudetud otsusega 2455/2001/EMÜ (EÜT L 331, 15.12.2001, lk 1).

Nõutav teave	Millised andmed esitada?				
	oleks viidata sellele, mitte suunise publitseerimise ajal juba kehtetule määrusele, kus ka toodud näited ei kehti enam)				
	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:033:0001:01:ET:HTML				
	'Näide 1. 24.10				
	Näide 2. 90.02				
	Näide 3. 90.00				
Majanduslik	Majandusliku põhitegevuse määramine vastavalt NACE koodile				
põhitegevus	Näide 1. Põhikemikaalide tootmine				
	Näide 2. Muude jäätmete kogumine ja töötlemine				
	Näide 3. Reovee ja prügi kõrvaldamine, linnapuhastus jms tegevus				

Tabel 2. Objekti kindlakstegemiseks vajaliku teabega seotud selgitused

Objekti käitajad võivad esitada objekti kohta valikulist teavet. Selle esitamine ei ole kohustuslik, kuid teave võib olla üldsusele huvipakkuv ja pädevatele asutustele kasulik andmete kvaliteedi hindamisel. Tabel 3 annab ülevaate valikulisest teabest.

Valikuline teave
Tootmismaht
Objektide arv
Töötundide arv aastas
Töötajate arv
Tekstiväli tekstilise teabe jaoks ²¹ või objekti või emaettevõtja esitatud veebilehekülje aadress

Tabel 3. Valikuline teave vastavalt EPRTR määruse III lisale

Konkreetsemalt võimaldab tekstiväli tekstilise teabe jaoks üksikutel käitajatel ja liikmesriikide pädevatel asutustel esitada objekti kohta täpsemat teavet, mida nad soovivad üldsusele teatavaks teha. Selline teave võib näiteks sisaldada järgmist:

- link veebileheküljele, millel on keskkonnaaruanne või objekti või emaettevõtja EMAS-aruanne;
- teave objekti ajaloos toimunud muudatuste kohta (sulgemine, ümberpaigutamine, objektide lahutamine või liitmine) viimase kümne aasta jooksul, mis võisid põhjustada ka objekti identifitseerimisnumbri muutumist²², et võimaldada erinevate aruandeaastate võrdlemist, välja arvatud juhul, kui see teave on pädevatele asutustele juba kättesaadav;
- selgitused juba esitatud heidete ja ülekannete andmete muudatuste kohta;
- teave, millist kütust kasutatakse suurte põletusseadete korral;
- e-posti aadress vahetult objektile esitatavate üldsuse järelpärimiste jaoks;
- teave I lisas mitteloetud tegevuste kohta, mis on andmeesitusse lisatud;
- loatingimused.

²¹ Tekstiline teave tuleb esitada emakeeles ja valikuliselt inglise keeles.

²² Vt ka käesolevate suuniste ptk 1.2.1.

Linke objektide või emaettevõtjate veebilehekülgedele ei tohi väärkasutada reklaami eesmärgil, pigem tuleks esitada link vahetult keskkonnaalasele teabele.

1.1.7 Tegevusalade koodid ja I lisa põhitegevuse kindlakstegemine

Tegevusalade koodid

Lisaks objekti kindlakstegemiseks vajalikule teabele tuleb kõik objektil teostatavad I lisa tegevused loetleda vastavalt I lisas esitatud koodidele ja (kui olemas) IPPC koodile²³. Vastavalt EPRTR määruse I lisale koosneb EPRTR kood ühest numbrist 1–9 ja ühest tähest a–g. Mõne tegevuse jaoks on täiendav alajaotus i–xi. Selle alajaotuse kohta ei tule andmeid esitada.

Näide. Objekti majanduslik põhitegevus on plastide keemiline pinnatöötlus. Töötlemisvannide kogumaht on 200 m³. Samal objektil värvitakse teatud tooteid, kasutades orgaanilisi lahusteid. Selle lisategevuse orgaaniliste lahustite kulu on 250 tonni aastas.

I lisa tegevuste kohased andmed tuleb esitada vastavalt EPRTR määruse III lisale, nt järgmisel kujul:

I lisa tegevus*	EPRTR kood	IPPC kood ²⁴	Tegevuse nimetus vastavalt EPRTR määruse I lisale (esitamine ei ole kohustuslik)
1**	2.(f)	2.6	Käitised metallide ja plastide elektrolüütiliseks või keemiliseks pinnatöötluseks, töötlemisvannide kogumahuga 30 m³
2	9.(c)	6.7.	Käitised ainete, esemete või toodete pinna töötlemiseks, kasutades orgaanilisi lahusteid, eriti viimistlemiseks, trükkimiseks, katmiseks, rasvatustamiseks, veekindlaks muutmiseks, kruntimiseks, värvimiseks, puhastamiseks või impregneerimiseks, lahustite kuluga 150 kg tunnis või 200 tonni aastas
N			

Tabel 4. Objekti kõikide I lisas loetletud tegevuste andmeesituse ülesehitus (näidetega)

- * I lisa tegevuse järjekorranumber
- ** Tegevus 1 on I lisa põhitegevus

I lisas mitteloetletud tegevuste kohta ei tule andmeid esitada.²⁵

Põhitegevuse kindlakstegemine

Objekti kõik heited ja ülekanded väljapoole tegevuskohta omistatakse I lisa põhitegevusele.

Tihti on I lisa põhitegevus sarnane objekti majandusliku põhitegevusega. Kui majanduslik põhitegevus ei kujuta endast objektil teostatavat protsessi, võib I lisa põhitegevuse siduda objekti enim saastava tegevusega. Objekti kõik heited ja ülekanded väljapoole tegevuskohta omistatakse andmete edasisel koondamisel käitaja poolt esitatud I lisa põhitegevusele.

²⁵ Vt ptk "Milliseid andmeid ja kuidas esitada?"

²³ Käesolevate suuniste II liide sisaldab IPPC I lisa tegevuste võrdlust EPRTR I lisa tegevustega ning olemasolevaid IPPC koode.

²⁴ IPPC kood koosneb kahest numbrist vastavalt IPPC direktiivi I lisale.

1.1.8 Heited õhku, vette ja maismaale

Ettevõtjad esitavad andmed heidete kohta õhku, vette ja maismaale mis tahes EPRTR määruse II lisas täpsustatud saasteainete puhul, mille II lisas täpsustatud kohaldatavat künnisväärtust ületatakse (vt kast 3).²⁶

Kõik andmed heidete kohta tuleb väljendada kilogrammides aastas (kg/a) ning kolme tüvenumbri täpsusega. Ümardamine kolme tüvenumbrini ei viita statistilisele ega teaduslikule määramatusele, vaid peegeldab esitatud andmete täpsust, nagu on näidatud järgmises näites.

Heite määramise algtulemus	Esitatav tulemus (kolme tüvenumbriga)
0,0123456 kg/a	0,0123 kg/a
1,54789 kg/a	1,55 kg/a
7 071,567 kg/a	7 070 kg/a
123,45 kg/a	123 kg/a
10 009 kg/a	10 000 kg/a

Tabel 5. Näited kolme tüvenumbrini ümardamise kohta

Andmeesituse puhul on oluline algne mõõdetud, arvutatud või hinnanguline heite väärtus. Saasteaine kohta tuleb siiski andmed esitada, isegi kui saasteaine väärtus on pärast kolme tüvenumbrini ümardamist võrdne künnisväärtusega.

Näide. Haloonide künnisväärtus õhku heite korral on 1 kg/a. Kindlaksmääratud väärtus on 1,003 kg/a, kolme tüvenumbrini ümardatuna 1,00 kg. Isegi kui ümardatud väärtus ei ületa künnisväärtust, tuleb saasteaine kohta andmed esitada, sest algväärtus ületab künnisväärtust.

Esitatavad andmed heidete kohta peavad hõlmama viidet (M, C, E) esitatud andmete määramiseks kasutatud meetodi kohta. Kui andmed on mõõdetud või arvutatud (M või C), tuleb viidata mõõtmis- ja/või arvutusmeetodile (vt kast 8).²⁷

1.1.8.1 Heited õhku

Vastavalt EPRTR määruse II lisa tabeli tulbale 1a on vastavateks õhu saasteaineteks liigitatud kokku 60 saasteainet. Andmed tuleb esitada tulbas 1a täpsustatud künnisväärtusi ületavate objektilt heidetavate õhu saasteainete kohta. See puudutab kõiki 60 õhu saasteainet.

Käesolevate suuniste liide 4 sisaldab valdkonnale iseloomulike õhu saasteainete viitavat alamloetelu. Loetelus on esitatud I lisa kõigi tegevuste need õhu saasteained, mille heide on tõenäoline, ning see lihtsustab konkreetse objekti vastavate saasteainete kindlaksmääramist.

Liites 3 on loetletud standardiseeritud, rahvusvaheliselt heakskiidetud õhu ja vee saasteainete mõõtmismeetodid.²⁸ Juhul kui on näidatud, et andmete aluseks on

_

²⁶ Täiendava teabe saamiseks vt ptk 1.1.4 selgitusi.

²⁷ Andmeesituse üksikasju mõõtmis-/arvutusmeetodi kohta vt ptk 1.1.11.5.

²⁸ Heidete mõõtmise, arvutamise ja hindamise täpsemad juhised on esitatud käesolevate suuniste peatükis 1.1.11

mõõtmine või arvutus, tuleb ära näidata ka analüüsi- ja/või arvutusmeetod.²⁹

Käitajad on kohustatud täpsustama kõiki andmeid, mis on seotud juhuslike heidetega, kui sellised andmed on olemas.

Andmed tuleb esitada vastavalt EPRTR määruse III lisale, näiteks nagu on esitatud tabelis 6.

	Heited õhku							
Saasteaine		Meetod		Kogus				
II lisa Nimetus ³¹		M/C/E	Kasutatud meetod ³³	T (kokku) ³⁴ kg/a	A (juhuslik) ³⁵ kg/a			
1	Metaan (CH ₄)	С	IPCC	521 000	•			
3	Süsinikdioksiid (CO ₂)	М	ISO 12039:2001	413 000 000	-			
21	Elavhõbe	М	EN 13211:2001	17,0	2,00			

Tabel 6. Andmeesitus õhku heidete kohta (näiteandmed)

Tabelis 6 on esitatud näited loodusliku gaasi ja naftatöötlemistehase esitatavate andmete kohta. Objekt emiteerib muude ainete hulgas süsinikdioksiidi (CO₂), metaani (CH₄) ja elavhõbedat ning selle ühendeid. Heidete korral õhku ületatakse kõigi kolme saasteaine künnisväärtusi, mis on 100 miljonit kg/a CO₂, 100 000 kg/a CH₄ ja 10 kg elavhõbeda ning selle ühendite puhul. CO₂ heide tekkis tavalistel töötingimustel ning seda mõõdeti viidatud rahvusvaheliselt tunnustatud meetodit kasutades. CH₄ heide arvutatakse vastavalt IPCC suunistele³⁶. Elavhõbeda ja selle ühendite koguheide toimub tavalistel töötingimustel (15,0 kg/a) ning juhusliku sündmusena (2,00 kg/a). Viimase kohta tuleb andmed esitada juhusliku heitena ning see tuleb kaasata ka koguheitesse (15,0+2,00=17,0 kg/a). Teave põhineb plaanipäraste heidete mõõtmisel ning juhusliku sündmuse hinnangul. Et teave elavhõbeda ja selle ühendite põhiosa kohta (=15 kg) põhineb standardit EN 13211:2001 rakendaval mõõtmisel, tuleb elavhõbeda ja ühendite määramismeetodiks märkida M ning viidata kasutatud mõõtmismeetodile (EN 13211:2001).

1.1.8.2 Heited vette

Vastavalt EPRTR määruse II lisa tabeli tulbale 1a on vastavateks vee saasteaineteks liigitatud kokku 71 saasteainet. Objekt peab esitama andmed vee saasteainete kohta, mis ületavad tulbas 1b täpsustatud künnisväärtusi. See puudutab kõiki 71 vee saasteainet.

²⁹ Vt ptk 1.1.11.5.

³⁰ saasteaine number vastavalt EPRTR määruse II lisale

³¹ saasteaine nimetus vastavalt EPRTR määruse II lisale

³² viidata, kas andmed põhinevad mõõtmisel, arvutustel või hindamisel

³³ viide meetodile, kui andmeid mõõdeti või arvutati, vt ka ptk 1.1.11.5

näidata tegevusest tingitud õhku heidete summaarne kogus (kaasa arvatud juhuslikud heited ja heited hajureostusallikatest); kõik kogused peavad olema väljendatud kg/a ja kolme tüvenumbri täpsusega

näidata juhuslikult keskkonda sattunud saasteaine kogus

³⁶ Arvutusmeetodite kohta vt käesolevate suuniste ptk 1.1.11.2.

Suuniste liide 5 sisaldab valdkonnale iseloomulike vee saasteainete viitavat alamloetelu. Loetelus on esitatud I lisa kõigi tegevuste need vee saasteained, mille heide võib toimuda, ning see lihtsustab konkreetse objekti vastavate saasteainete kindlaksmääramist.

Vette heidete määramise võimaldamiseks on liites 3 loetletud õhu ja vee saasteainete standarditud mõõtmismeetodid. Juhul kui on näidatud, et andmete aluseks on mõõtmine või arvutus, tuleb ära näidata ka analüüsimeetod ja/või arvutusmeetod.³⁷ Käitajad on kohustatud täpsustama kõiki andmeid, mis on seotud juhuslike heidetega, kui sellised andmed on olemas.

Andmed tuleb esitada vastavalt EPRTR määruse III lisale ehk analoogselt sellele, nagu on kirjeldatud eespool seoses heidetega õhku.

	Heited vette							
Saasteaine		Meetod		Kogus				
II lisa Nimetus		M/C/E	Kasutatud meetod	T (kokku) kg/a	A (juhuslik) kg/a			
63	Broomitud difenüüleetrid (PBDE)	Е		25,5	20,0			
76	Orgaaniline üldsüsinik (TOC)	М	EN 1484:1997	304 000	-			
N								

 Tabel 7.
 Andmeesitus vette heidete kohta (näiteandmed)

Tabelis 7 on esitatud näited kiudainete ja tekstiilmaterjalide eeltöötlemistehase esitatavate andmete kohta. Objekt emiteerib orgaanilist üldsüsinikku (TOC) ja broomitud difenüüleetreid (PBDE) üle mõlema saasteaine vette heidete künnisväärtuste, mis on 50 000 kg/a TOC ja 1 kg/a PBDE korral. TOC emiteeriti tavalistel töötingimustel ning mõõdeti viidatud meetodit kasutades. PBDE emiteeriti plaanipärase tegevuse tulemusena (5,50 kg/a) ning juhuslikult (20,0 kg/a). Viimase kohta tuleb andmed esitada juhusliku heitena ning see tuleb kaasata ka koguheitesse (5,50+20,0=25,5 kg/a). Teave põhineb plaanipäraste heidete arvutamisel ning juhusliku sündmuse hinnangul. Et teave PBDE koguheite põhiosa kohta põhineb hinnangul (20,0 kg), tuleb heite määramise meetodina näidata E. E puhul ei tule kasutatavale meetodile viidata.

1.1.8.3 Heited maismaale

Andmeesitus heidete kohta maismaale kehtib ainult selliste jäätmetes sisalduvate saasteainete suhtes, mille kõrvaldamistegevustena kasutatakse pinnastöötlust või süvainjektsiooni maapõue³⁸. Kui jäätmeid selliselt töödeldakse, peab selle kohta

³⁷ Vt ptk 1.1.11.5

Pinnastöötlus (nt vedeliku või sette heidete biolagundamine pinnases jne) ja süvainjektsioon (nt pumbatavate heidete injektsioon kaevudesse, soolakaevandustesse või looduslikult esinevatesse ladustamiskohtadesse jne) on kõrvaldamistegevused D2 ja D3 vastavalt nõukogu direktiivile 75/442/EMÜ, 15. juuli 1975 (see direktiiv on juba kehtetu ja asendatud direktiiviga 2006/12/EÜ. Korrektne oleks D2 ja D3 kirjelduste sõnastus ametlikust direktiivitekstist võtta).

andmed esitama ainult jäätmeid tekitava objekti käitaja³⁹.

Setete ja sõnniku laotamine on taaskasutustegevused ning seetõttu ei esitata nende kohta andmeid heidetena maismaale⁴⁰. Saasteainete juhuslikest heidetest maismaale objekti asukohas (näiteks mahavoolamine) ei tule andmeid esitada. Juhuslikud heited maismaale on teoreetiliselt võimalikud (näiteks torustiku lekke tõttu süvainjektsiooni teostamise kohas), ent eeldatakse, et need juhtuvad väga harva.

Vastavateks artikli 6 (vt kast 7) kohasteks kõrvaldamistoiminguteks on peamiselt õlisetete pinnastöötlus ning soolalahuste süvainjektsioon maapõue. Ülekannete korral väljapoole tegevuskohta (nt torustiku kaudu), mis tihti eelneb heitele maismaale, ei tule andmeid esitada (vt kast 3, artikli 5 lõige 1 punkt b).

Artikkel 6 Heited maismaale

Jäätmeid, mille suhtes rakendatakse selliseid direktiivi <mark>75/442/EMÜ</mark> II lisa A osas täpsustatud kõrvaldamistoiminguid nagu pinnastöötlus või süvainjektsioon maapõue, näidatakse aruandes ainult heited tekitanud objekti käitaja heidetena maismaale.

Kast 7. EPRTR määruse artikkel 6. Heited maismaale

Vastavalt EPRTR määruse II lisa tabeli tulbale 1c on maismaale heidete vastavateks saasteaineteks liigitatud kokku 61 saasteainet. Jäätmeid tekitanud objekti käitaja peab esitama andmed saasteainete maismaale heidete kohta, mis ületavad tulbas 1c täpsustatud künnisväärtusi. See puudutab kõiki 61 saasteainet, mis on seotud heidetega maismaale.

Juhul kui on näidatud, et andmete aluseks on mõõtmine või arvutus, tuleb ära näidata ka analüüsimeetod ja/või arvutusmeetod.⁴¹

Andmed tuleb esitada vastavalt EPRTR määruse III lisale analoogselt sellele, nagu on kirjeldatud eespool seoses heidetega õhku ja vette.

Heited maismaale								
	Saasteaine		Meetod	Kogus				
II lisa Nimetus		M/C/E	Kasutatud meetod	T (kokku) kg/a	A (juhuslik) kg/a			
24	Tsink ja selle ühendid (tsingina)	М	EN ISO 11885:1997	125	-			
79	Kloriidid (Cl _{üld})	М	EN ISO 10304-1	2 850 000	-			
n								

Tabel 8. Andmeesitus maismaale heidete kohta (näiteandmed)

Tabelis 8 on esitatud näiteandmed andmeesitusest heite kohta maismaale süvainjektsiooni teel (kõrvaldamistoiming D3). Vedelad jäätmed kõrvaldatakse süvainjektsiooni teel ning need sisaldavad saasteaineid tsinki ja kloriide maismaale heidete vastavatest künnisväärtustest rohkem, mis on 100 kg/a tsingi ning 2 miljonit kg/a kloriidi puhul. Mõlemaid saasteaineid mõõdeti viidatud rahvusvaheliselt

³⁹ Vt kast 7, EPRTR määruse artikkel 6.

⁴⁰ Vt EPRTR määruse põhjendus 9.

⁴¹ Vt ptk 1.1.11.5.

1.1.9 Reovees sisalduvate saasteainete ülekanded väljapoole tegevuskohta

Reovees sisalduvate saasteainete ülekanne väljapoole tegevuskohta tähendab saasteainete liikumist väljapoole objekti piire reovette, mis suunatakse reoveepuhastusseadmesse, kaasa arvatud tööstusreovee puhastamine. Ülekandeid väljapoole tegevuskohta võib teostada kanalisatsiooni või muude vahendite abil, nagu näiteks mahutid ja paakautod.

Käitajad peavad esitama andmed EPRTR määruse II lisas täpsustatud saasteainete ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta reovette, mis suunatakse reoveepuhastusseadmesse, mille puhul ületatakse EPRTR määruse II lisa tabeli tulbas 1b esitatud künnisväärtusi.⁴²

Andmed tuleb esitada vastavalt EPRTR määruse III lisale, teiste sõnadega analoogselt sellele, nagu on kirjeldatud eespool seoses heidetega vette.

Reovees sisalduvate saasteainete ülekanded väljapoole tegevuskohta								
Saasteaine Meetod Kogus								
II lisa nr	Nimetus	M/C/E	Kasutatud meetod	T (kokku) kg/a	A (juhuslik) kg/a			
12	Üldlämmastik	М	EN 12260	76 400 000	-			
13	Üldfosfor	М	EN ISO 6878:2004	10 900 000	-			
n								

Tabel 9. Andmeesitus reovees sisalduvate saasteainete ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta (näiteandmed)

Tabelis 9 on esitatud andmeesituse näited objekti kohta, mis töötleb ja säilitab kartuleid. Objekti reovesi sisaldab lämmastikku ja fosforit. Reovette heidete künnisväärtust ületatakse mõlema saasteaine puhul, mis on 50 000 kg/a üldlämmastiku ja 5 000 kg/a üldfosfori puhul. Mõlema saasteaine väärtusi mõõdeti viidatud rahvusvaheliselt tunnustatud meetodeid kasutades.

1.1.10 Jäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta

Jäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta tähendab kõrvaldamiseks või taaskasutuseks mõeldud jäätmete liikumist väljapoole objekti piire.

Käitajad peavad esitama andmed väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta:

- ohtlikud jäätmed üle 2 tonni aastas
- tavajäätmed üle 2 000 tonni aastas

mis tahes taaskasutus- ja kõrvaldamistoimingu korral (vt kast 3), välja arvatud pinnastöötlus ja süvainjektsioon maapõue, sest nende kohta tuleb andmed esitada

⁴² Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.8.2

heidetena maismaale⁴³.

- Jäätmed on mis tahes ained või esemed, nagu on määratletud nõukogu 15. iuuli 1975. aasta direktiivi 75/442/EMÜ jäätmete kohta artikli 1 punktis a. 44 Võiks anda ka viite kehtivale direktiivile 2006/12/EÜja vastavale sättele. Vana direktiivi näiteks enam Eur-Lexis polegi.
- Ohtlikud jäätmed on mis tahes ained ja esemed, nagu on määratletud nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta artikli 1 lõikes 4.45
- Tavajäätmed on kõik jäätmed, mis ei kuulu ohtlike jäätmete hulka.

Kõik andmed tuleb väljendada (tavaliste) märgjäätmetena (st koos veesisaldusega) tonnides aastas (t/a) ning kolme tüvenumbri täpsusega.⁴⁶

Arvestades künnisväärtust, on väljapoole tegevuskohta ülekantud jäätmete koguhulk oluline hoolimata sellest, kas neid töödeldakse riigisiseselt või kantakse üle teise riiki või kas need kõrvaldatakse või taaskasutatakse. Näide. Kui objekt on üle kandnud 1,5 tonni ohtlikke jäätmeid riigisiseselt taaskasutuseks ning 1,5 tonni ohtlikke jäätmeid teistesse riikidesse kõrvaldamiseks, peab ta selle kohta andmed esitama, sest koguhulk ületab künnisväärtust (2 t/a).

Käitaja peab näitama, kas jäätmed on mõeldud taaskasutuseks (R) või kõrvaldamiseks D). Kui jäätmed on mõeldud jäätmetöötluseks, mis hõlmab nii taaskasutus- kui kõrvaldamistoiminguid (nt sortimine), tuleb aruandes näidata töötlemistoiming (R või D), milleks on ette nähtud enam kui 50% jäätmetest. Nendel harvadel juhtudel, kui objekt ei suuda kindlaks teha, kas enam kui 50% jäätmetest kõrvaldatakse või taaskasutatakse, tuleb kasutada koodi D.

Ohtlike jäätmete liikumisel üle riigipiiri tuleb esitada jäätmete taaskasutaja või kõrvaldaja nimi ja aadress ning tegelik taaskasutus- või kõrvaldamiskoht.

Andmed tuleb esitada vastavalt EPRTR määruse III lisale. Käitajad peavad näitama. kas jäätmehulka mõõdeti (nt kaalumismeetodit kasutades), arvutati (nt emissiooni- või heitetegurite abil) või hinnati.

Tabelites 10 ja 11 on näidatud andmeesitus ohtlike jäätmete ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta. Tabelis 12 on näidatud andmeesitus tavajäätmete ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta.

Ohtlike jäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta	Kogus (t/a)	Jäätmetöötlustoiming	M/C/E	Kasutatud meetod
riigisiseselt	5	R	М	kaalumine
	1	D	М	kaalumine

Tabel 10. Andmeesitus ohtlike jäätmete riigisisese ülekande kohta väljapoole tegevuskohta (näiteandmed)

Tabelis 10 esitatud arvud on andmeesituse näited objekti poolt, mis on aruandeaastal

⁴³ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.8.3.

⁴⁴ EÜT L 194, 25.7.1975, lk 39. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁴⁵ EÜT L 377, 31.12.1991, lk 20–27.

⁴⁶ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.8.

riigisiseselt väljapoole tegevuskohta üle kandnud 5 tonni ohtlikke jäätmeid taaskasutuseks ja 1 tonni tavajäätmeid kõrvaldamiseks. 6 tonniga aastas ületab ohtlike jäätmete väljapoole tegevuskohta ülekanne künnisväärtust 2 tonni aastas ning seetõttu tuleb riigisiseste ülekannete kohta andmed esitada vastavalt näitele.

Ohtlike jäätmete ülekanne väljapoole tegevus- kohta	Kogus (t/a)	Jäätme- töötlus- toiming	M/C/E	Kasuta- tud meetod	Taas- kasutaja/ kõrvaldaja nimi	Taaskasutaja/ kõrvaldaja aadress	Tegeliku taaskasutus- /kõrvaldamiskoha aadress
teistesse riikidesse	15	R	M	kaalu- mine	Sunshine Compo- nents Ltd.	Sun Street, Flowertown south, PP12 8TS, Ühend- kuningriik	Sun Street, Flowertown south, PP12 8TS, Ühendkuningriik
	4	D	М	kaalu- mine	BEST Environ- mental Ltd.	Kings Street, Kingstown, Highlands, AB2 1CD, Ühend- kuningriik	Kingstown Waste to Energy Plant, Kings Street, Kingstown, Highlands, AB2 1CD, Ühendkuningriik
	30	D	M	kaalu- mine	BEST Environ- mental Ltd.	Kings Street, Kingstown, Highlands, AB2 1CD, Ühend- kuningriik	Queens Incineration Plant, Crown Street, Queenstown, EF3 4GH, Ühendkuningriik

Tabel 11. Andmeesitus ohtlike jäätmete ülekande kohta väljapoole tegevuskohta teistesse riikidesse (näiteandmed)

(märkus: kui jäätmeid kantakse üle mitmesse taaskasutus-/kõrvaldamiskohta, tuleb tabelisse lisada täiendavad read)

Tabelis 11 esitatud arvud on andmeesituse näited sama objekti poolt, mis on lisaks ohtlike jäätmete riigisisesele ülekandele väljapoole tegevuskohta (nagu näidatud tabelis 10) üle kandnud 49 tonni ohtlikke jäätmeid teistesse riikidesse, neist 15 tonni taaskasutuseks ja 34 tonni kõrvaldamiseks (kahes erinevas kõrvaldamiskohas).

Tavajäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta	Kogus (t/a)	Jäätmetöötlus- toiming	M/C/E	Kasutatud meetod
Riigisiseselt või	1 000	R	М	kaalumine
teistesse riikidesse	10 000	D	М	kaalumine

Tabel 12. Andmeesitus tavajäätmete ülekande kohta väljapoole tegevuskohta (näiteandmed)

Tabelis 12 esitatud arvud on andmeesituse näiteid objekti poolt, mis on aruandeaastal väljapoole tegevuskohta üle kandnud 1 000 tonni tavajäätmeid taaskasutuseks ja 10 000 tonni tavajäätmeid kõrvaldamiseks. Tavajäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta ületab künnisväärtust 2 000 tonni aastas ja riigisiseste või teistesse

1.1.11 Heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete mõõtmine/arvutamine/hindamine

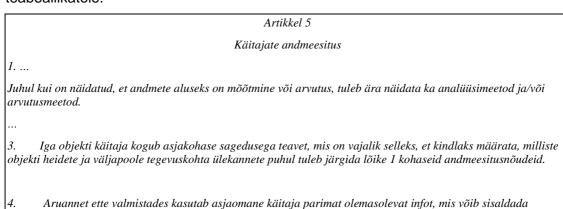
Andmed tuleb esitada heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete mõõtmise, arvutamise või hindamise põhjal.

Näitamaks, kas esitatud andmed heidete ja ülekannete kohta põhinevad mõõtmisel, arvutusel või hinnangul, on vajalik tähtkoodiga kolmeklassiline lihtsustatud süsteem, mis viitab andmete määramiseks kasutatud meetodile.

- Klass M. Andmed heidete kohta põhinevad mõõtmistel (M). Mõõtmistulemuste teisendamiseks aastaandmeteks heidete kohta on vajalikud täiendavad arvutused. Nendeks arvutusteks on vaja voo kindlaksmääramise tulemusi. M-i tuleb kasutada ka siis, kui aastased heitkogused määratakse lühiajaliste ja kohtmõõtmiste tulemusena. M-i kasutatakse siis, kui objekti heited tulenevad konkreetsete protsesside otsestest seiretulemustest objektil, mis põhinevad antud heiteskeemi saasteainete kontsentratsioonide tegelikel pidevatel ja perioodilistel mõõtmistel.
- Klass C. Andmed heidete kohta põhinevad arvutustel (C). C-d kasutatakse siis, kui heited põhinevad arvutustel, kasutades tegevusandmeid (kasutatud kütus, tootmismaht jne) ning heitetegureid või ainetasemeid. Mõnedel juhtudel võib rakendada keerukamaid arvutusmeetodeid, kasutades selliseid muutujaid nagu temperatuur, globaalne kiirgus jne.
- Klass E. Andmed heidete kohta põhinevad standardiseerimata hinnangutel **(E)**. E-d kasutatakse siis, kui heited määratakse parimate hinnangute või eksperthinnangute põhjal, mis ei põhine üldkättesaadavatel lähteandmetel, või tunnustatud emissioonihindamismetoodika või hea tava juhiste puudumisel.

Kui saasteaine koguheide objektil määratakse enam kui ühe määramismeetodi abil (nt M ja C), valitakse andmeesituseks kõrgeima heitetasemega määramismeetod. Näide. Õhu saasteaine heide PRTR-i vastaval objektil toimub kahes osas (osa A ja osa B). Koguheide ületab vastava heite künniskoguse. Osa A heide mõõdetakse; see on 100 kg/a. Osa B heide arvutatakse; see on 50 kg/a. Et kõrgeim heitetase (100 kg/a) mõõdetakse, tuleb koguheide (150 kg/a) näidata mõõtmisel põhinevana (M).

Peatükkides 1.1.11.1 kuni 1.1.11.4 on esitatud viited heitemääramismeetodite teabeallikatele.

seireandmeid, heitefaktoreid, massitasakaalu võrrandeid, kaudset seiret või muid arvutusi, insenerhinnanguid ja

Kast 8. EPRTR määruse artikkel 5 (mõõtmist, arvutamist ja hindamist puudutav väljavõte)

Reovees sisalduvate saasteainete heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta tuleb andmed esitada emiteeritud saasteainete aastaste kogustena kilogrammides aastas (kg/a), kusjuures väljapoole tegevuskohta üle kantud jäätmete kohta tuleb andmed esitada tonnides aastas (t/a). Aastased kogused tuleb kindlaks määrata andmete kogumise sageduse ja kestusega, millest piisab aastaringselt esinduslike ja võrreldavate andmete esitamiseks. Sageduse määramisel on oluline tasakaalustada nõuded emissiooni parameetrite, keskkonnaohu, proovide võtmise asiaolude ja kuludega. Hea tava soovitab ühildada seiresageduse ajaliste perioodidega, mille jooksul kahjulikud mõjud või võimalikud kahjulikud suundumused ilmnevad. Täpsema teabe saamiseks vt BREF-i dokumenti seire üldpõhimõtete kohta⁴⁷.

Käitajad on kohustatud koguma vajalikke andmeid, et määrata kindlaks, milliste heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta tuleb andmed esitada. Andmeesitus peab põhinema parimal olemasoleval teabel, mis võimaldab tagada vastavat kvaliteeti⁴⁸ ning mis on vastavuses rahvusvaheliselt heakskiidetud metoodikatega, kui sellised metoodikad on kättesaadavad.

Kahekordse andmeesituse vähendamiseks (saasteainete kindlaksmääramine) võib EPRTR-i kohase andmeesituse objekti kohta põhjendatud määral ning esitatavate andmete hilisema võrreldavuse kaalutlustel integreerida olemasolevate mõõtmis-, arvutus- ja hindamismetoodikatega, mis on pädevate asutuste poolt juba vastavale objektile ette nähtud.

Objekti käitaja peab enne andmete kogumist otsustama, milline konkreetse saasteaine määramismeetod (M, C või E) annab andmeesituseks parima olemasoleva teabe. Kui andmeid mõõdetakse või arvutatakse, tuleb lisaks näidata mõõtmismeetod ja/või arvutusmeetod (vt kast 8)49.

Käitajad peavad andmekogumise ette valmistama vastavalt rahvusvaheliselt heakskiidetud metoodikatele (vt artikli 5 lõige 4), kui sellised metoodikad on kättesaadavad. Järgmisi metoodikaid loetakse rahvusvaheliselt heakskiidetuks:

- CEN ja ISO standardid mõõtmismetoodikatena⁵⁰;
- Suunised kasvuhoonegaaside heidete seire ja andmeesituse kohta vastavalt heitkogustega kauplemise süsteemile (Guidelines for the monitoring and reporting of greenhouse gas emissions under the Emission Trading Scheme), IPCC suunised (IPCC Guidelines) ning ÜRO-EMK/EMEP-i atmosfääriheidete andmekogu juhend (UN-ECE/EMEP Atmospheric Emission Inventory Guidebook)) arvutusmetoodikatena.

Järgnevates peatükkides on esitatud täpsed viited rahvusvaheliselt heakskiidetud metoodikatele⁵¹.

⁴⁷ Seire ajastamise üksikasjad on esitatud BREF-i dokumendi "Seiresüsteem" (BREF 07.03.) peatükis 2.5; vt http://eippcb.jrc.es/pages/FAbout htm.

Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.12.

⁴⁹ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.11.5.

⁵⁰ Käesolevate suuniste liide 3 sisaldab standardiseeritud mõõtemeetodite loendit õhu ja vee saasteainete heidete määramiseks.

⁵¹ Mõõtmismeetodite kohta vt ptk 1.1.11.1 ja arvutusmeetodite kohta ptk 1.1.11.2.

Käitaja võib kasutada muid **samaväärseid metoodikaid** kui rahvusvaheliselt heakskiidetud metoodikad, isegi kui need on kättesaadavad, kui on täidetud üks või mitu järgmistest tingimustest:

- Käitaja kasutab üht või enamat mõõtmis-, arvutus- või hindamismetoodikat, mis on objekti litsentsis või tegevusloas juba pädeva asutuse poolt ette nähtud (meetodi nimetusena märkida⁵² PER)
- 2. Riiklik või piirkondlik siduv mõõtmis-, arvutus- või hindamismetoodika on vastavale saasteainele ja objektile õigusaktiga ette nähtud (meetodi nimetusena märkida NRB).
- Käitaja on tõendanud, et alternatiivset mõõtmismetoodikat kasutatakse samaväärselt olemasolevate CEN/ISO mõõtmisstandarditega⁵³ (meetodi nimetusena märkida ALT).
- 4. Käitaja kasutab samaväärset metoodikat ning on tõendanud selle tulemuslikkuse samaväärsust sertifitseeritud etalonainete (CRM-id)⁵⁴ abil vastavalt standardile ISO 17025 ja ISO juhisele 33 koos pädeva asutuse heakskiiduga (meetodi nimetusena märkida CRM).
- 5. Metoodika on ainetaseme meetod (nt NMVOC õhku heidete arvutamine erinevusena protsessi sisendandmetest ja tootesse kaasamisest) ning see on pädeva asutuse poolt heaks kiidetud (meetodi nimetusena märkida MAB).
- 6. Metoodika on üleeuroopaline tööstusvaldkonna ekspertide poolt välja töötatud valdkonnaspetsiifiline arvutusmeetod, mis on edastatud Euroopa Komisjonile (env-eper@ec.europa.eu/env-prtr@ec.europa.eu), Euroopa Keskkonnaagentuurile (eper@eea.eu.int/prtr@eea.eu.int) ja vastavatele rahvusvahelistele organisatsioonidele (nt IPCC: www.ipcc-nggip.iges.or.jp/mail; ÜRO-EMK/EMEP: http://tfeip-secretariat.org/unece.htm⁵⁵). Metoodikat võib kasutada, kui rahvusvaheline organisatsioon ei ole seda tagasi lükanud (meetodi nimetusena märkida SSC).

Muid metoodikaid tuleb kasutada ainult juhul, kui rahvusvaheliselt heakskiidetud või samaväärsed metoodikad ei ole kättesaadavad (meetodi nimetusena märkida OTH).

Liikmesriikide pädevad asutused peavad hindama käitajate kogutud andmete kvaliteeti⁵⁶ ning komisjoni sellest teavitama. Seetõttu peavad liikmesriikide pädevad asutused hindama ka kasutatavaid metoodikaid.

1.1.11.1 Mõõtmismeetodid

Reovees sisalduvate saasteainete heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete andmed võivad põhineda mõõtmistel. Mõõtmistulemuste teisendamiseks aastaandmeteks on vajalikud täiendavad arvutused.

⁵² Kasutatud meetodi kohase andmeesituse üksikasju vt käesolevate suuniste ptk 1.1.11.5.

⁵³ nt vastavalt standardile CEN/TS 14793 (Laboratooriumisisene valideerimine alternatiivmeetodi võrdlemiseks referentsmeetodiga).

⁵⁴ Sertifitseeritud etalonaine (CRM) on aine või materjal, mille kohta on olemas sertifikaat ja mille üht või mitut omadust iseloomustavat väärtust on sertifitseeritud protseduuri abil, mis tagab selle jälgitavuse omadust iseloomustavat väärtust väljendava ühiku nõuetekohaseks kasutamiseks, ning mille igale sertifitseeritud väärtusele on lisatud määramatus deklareeritud usaldusnivool (allikas: ISO teatmik 30). Sertifitseeritud etalonainete nimekiri on esitatud COMAR-i andmebaasis (vt http://www.comar.bam.de/).

⁵⁵ Sellel ÜRO-EMK emissioonide andmekogu ja saasteainete levimise töökonna veebileheküljel on esitatud asjaomaste ekspertide nimekiri.

⁵⁶ Vt käesolevate suuniste ptk 1.2.3.

Jäätmete ülekannete korral väljapoole tegevuskohta saadakse aastaandmed üldjuhul jäätmete kaalumise teel.

Käesolevate suuniste liide 3 sisaldab 91 EPRTR-i saasteaine õhku ja vette heidete / vees sisalduvate saasteainete väljapoole tegevuskohta ülekannete **rahvusvaheliselt tunnustatud mõõtmismeetodite loendit**. Loend hõlmab CEN ja ISO standardeid ning selles antakse juhiseid õhu ja vee saasteainete standardiseeritud mõõtmismeetodite kohta⁵⁷.

1.1.11.2 Arvutusmeetodid

Andmed heidete ja ülekannete kohta võivad põhineda heidete kindlaksmääramise arvutustel, kasutades arvutusmeetodeid ja heitetegureid, mis on teatud saasteainetele ja tööstussektoritele iseloomulikud.

Rahvusvaheliselt heakskiidetud arvutusmeetodeid on kirjeldatud järgmistes teabeallikates:

- Euroopa Komisjoni suunised kasvuhoonegaaside heidete seire ja andmeesituse kohta vastavalt heitkogustega kauplemise süsteemile (meetodi nimetusena märkida ETS; vt ptk 1.1.11.5). Suunised ja nendega seotud korduma kippuvad küsimused võib leida EL-i keskkonnateabe veebilehelt⁵⁸. Objektide puhul, mis esitavad andmed nende tegevustega identsete tegevuste kohta, millest andmed esitatakse heitkogustega kauplemise korra kohaselt, peavad objekti määratud saasteainete aastased kogused vastavalt ETS-i suunistele olema identsed saasteainete kogustega, millest andmed esitatakse EPRTR määruse kohaselt. Kui EPRTR määruse tegevuse raames teostatavate teatud protsesside suhtes rakendatakse heitkogustega kauplemise korda, peavad EPRTR määruse kohastest tegevusest tulenevate saasteainete aastased koguhulgad olema võrdsed ETS-i kohaselt esitatud andmetega pluss ülejäänud allikate osa.
- IPCC suunistes⁵⁹ esitatakse inimtegevuse tulemusena tekkivate heidete hindamise metoodikad allikate kaupa (meetodi nimetusena märkida IPCC; vt ptk 1.1.11.5). Viitamisjuhendis (3. köide) esitatakse kokkuvõte teabest kasvuhoonegaaside heidete hindamise meetodite kohta ning iga allikaliigi täielik loend. Esitatakse rea võimalike meetodite kokkuvõte paljude allikaliikide puhul. Samuti esitatakse soovitatavate seiremeetodite teadusliku aluse kokkuvõtted ning hulgaliselt viiteid tehnilisele kirjandusele.
- ÜRO-EMK/EMEP-i atmosfääriheidete andmekogu juhend 2005 (EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook 2005)⁶⁰ annab ulatuslikud juhised atmosfääriheidete andmekogumismetoodika kohta (meetodi nimetusena märkida ÜRO-EMK/EMEP; vt peatükk 1.1.11.5). See on mõeldud toetamaks andmeesitust vastavalt ÜRO-EMK piiriülese õhusaaste kauglevi konventsioonile ning EL-i direktiivile heidete riiklike ülempiiride kohta. Juhend on ÜRO-EMK/EMEP-i ja Euroopa Keskkonnaagentuuri ühistegevus. Juhend sisaldab peatükke konkreetsete valdkondade kohta, ja sinna on kogutud kõik kättesaadavad heitetegurid ja heitearvutusmeetodid. Töökond peab toimivat veebilehte, kus on olemas eelnõud uute peatükkide ja olemasolevate peatükkide

⁵⁷ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.11.5.

⁵⁸ Suuniseid vt: http://europa.eu.int/comm/environment/climat/pdf/c2004_130_en.pdf; küsimuste korral vt:

http://europa.eu.int/comm/environment/climat/emission/pdf/monitoring_report_faq.pdf

http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/gl/invs1.htm

⁶⁰ http://reports.eea.eu.int/EMEPCORINAIR4/en

muutmise kohta⁶¹.

Jäätmete ülekannete korral väljapoole tegevuskohta võib jäätmete aastase koguse arvutamisel kasutada rahvusvahelisel, riiklikul või valdkondlikul tasemel kokkulepitud tegureid, mis osutavad näiteks jäätmete kogust toodetava materiali või toormesisendi suhtes.

1.1.11.3 Hindamismeetodid

Käitajad eelistavad üldjuhul mõõtmis- või arvutusmeetodit. Nendel suhteliselt harvadel juhtudel, kui mõõtmis- ja arvutusmeetodid ei ole kasutatavad, või õnnetuste korral võivad andmed põhineda hinnangul, st standardimata hinnangutel, mis tulenevad ainetasemetest, parimatest prognoosidest või eksperthinnangutest.

Muu teave heitemääramismeetodite kohta⁶² 1.1.11.4

Muud teavet heitemääramismeetodite kohta⁶³ võib leida järgmistest teabeallikatest:

- kodulehekülg⁶⁴ annab täiendavat valikulist teavet EPRTR-i heitemääramismeetodite kohta.
- IPPC viitedokument seire üldpõhimõtete kohta (Reference Document on the General Principles of Monitoring) sisaldab heidete määramise kohaste CEN standardite ia eelstandardite loendit⁶⁵.
- Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Koolitus- ja Uurimisinstituut (UNITAR) abistab heidete määramisel. Dokument "Keskkonnaheidete hindamine objekti PRTR-i andmeesituses. Sissejuhatus ja juhend meetodite kohta" (Estimating Environmental Releases for Facility PRTR Reporting; Introduction and Guide to Methods)⁶⁶ annab ülevaate objektide kasutatavatest meetoditest õhku, vette ja maismaale heidete hindamiseks. Dokument ei ole mõeldud täieliku juhisena, vaid selles püütakse näidata, kuidas objektide poolt juba kogutud andmeid kasutada. Samast allikast võib leida dokumendi "Suunised objektidele PRTR-i andmete hindamise ja andmeesituse kohta" (Guidance for Facilities on PRTR Data Estimation and Reporting), mis lihtsustab heidete määramist.
- OECD veebilehe PRTR-i heitehindamismeetodite ressursikeskus (Resource PRTR Release Estimation Techniques (RETs))⁶⁷ Centre for heitehindamismeetodite juhendite/dokumentide andmekeskuse saasteainete heite- ja ülekanderegistrite kohta, mille on välja arendanud OECD liikmesriigid. Juhendid ja dokumendid sisaldavad kirjeldavat teavet saasteallikate ja emiteeritavate saasteainete kohta, samuti teavet heitetegurite, ainetaseme meetodite ia insenerarvutuste kohta ning seireteavet.
- OECD andmebaas tööstuskemikaalide kasutamise ja heite kohta⁶⁸ on mõeldud kättesaadava teabe andmiseks mõju-/riskihindajatele vahetult tööstuskemikaalide kasutamise ja heidete kohta. Erilist huvi pakub teave konkreetsete kemikaalide heitestsenaariumide, kasutuse ja heidete ning kemikaalide kasutuse ia heidete kohta konkreetsetes kasutus-

65 http://eippcb.jrc.es/pages/FAbout htm; vt. eriti dokumenti "Seiresüsteem" (BREF 07.03).

⁶¹ http://www.aeat.co.uk/netcen/airqual/TFEI/unece.htm

⁶² Viited veebilehekülgedele on antud 2005. aasta septembri seisuga.

⁶³ NB! Eriti Ameerika Ühendriikides hõlmab termin "hindamine" sageli kõiki kolme määramisviisi: mõõtmist, arvutamist ja hindamist. 64 www.prtr.ec.europa.eu

⁶⁶ http://www.unitar.org/cwm/publications/prtr.htm

⁶⁷ http://www.oecd.org/env/prtr/rc

⁶⁸ http://appli1.oecd.org/ehs/urchem.nsf/

/tööstuskategooriates.

- IPCC 1996. a. muudetud suunised kasvuhoonegaaside riiklike andmekogude kohta (*Revised 1996 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories (IPCC Guidelines))* metoodika N₂O põllumajandusallikate kohta (IPCC, 1997; Mosier jt, 1998) OECD/IPCC/IEA II faasi väljaarendamine hõlmab meetodeid põllumajandustootmisega seotud N₂O otseste kui kaudsete heidete arvutamiseks⁶⁹.
- Internetis on kättesaadavad Austraalia heitehindamismeetodi käsiraamatud⁷⁰.
- USA EPA õhukvaliteedi planeerimise ja standardite büroo peab veebilehte, kust saab vaadata ja paljudel juhtudel alla laadida materjali olemasolevate heitetegurite ja heitehindamismeetodite kohta Ühendriikides⁷¹.
- Euroopa naftaettevõtete assotsiatsioon on koostanud aruande, mis sisaldab teavet õhu saasteainete heitehindamismeetodite kohta EPER-i ja PRTR-i kohaseks andmeesituseks rafineerimistehaste kaupa (*Air pollutant emission* estimation methods for EPER and PRTR reporting by refineries)⁷².

⁶⁹ http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/gp/bgp/4_5_N2O_Agricultural_Soils.pdf

http://www.npi.gov.au/handbooks/

⁷¹ http://www.epa.gov/ttn/chief/

⁷² Vt aruanne nr 9/05 aadressil http://www.concawe.org/Content/Default.asp?PageID=31

Kirjandus vette heidete kindlakstegemiseks on märksa piiratum kui õhku heidete puhul. Järgmised teabeallikad on konkreetselt seotud vette heidete määramisega:

- 1. Tööstusliku reoveesaaste hindamismeetodid Meuse'i basseinis, lähenemiste võrdlus (Estimation methods of Industrial Waste-water Pollution in the Meuse Basin, Comparison of approaches), LIFE'i uuring ENV/F/205, august 1998, Agence de l'eau, Pariis, Prantsusmaa.⁷³
- 2. Hollandi märkused vette heidete seire kohta, sisevete haldamis- ja heitveepuhastusinstituut / RIZ, veebruar 2000, RIZA, Lelystad, Holland. 74
- 3. OSPAR-i komisjon Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitseks käivitas projekti "Ohtlike ainete ühtlustatud kvantifikatsiooni- ja andmeesituskord (HARP)" (Harmonised Quantification and Reporting Procedures for Hazardous Substances (HARP)), mis hõlmab heitemääramismeetodeid⁷⁵. OSPAR-i kodulehe seire ja hindamise jaotises võib otsuste, soovituste ja muude kokkulepete all (kokkulepete jaotis) leida muid OSPAR-i poolt vastuvõetud suuniseid merekeskkonna ohtlike ainete ning nende merekeskkonda heidete mõõtmise ja hindamise kohta ⁷⁶.

Järgmised teabeallikad on seotud konkreetsetest tegevustest tulenevate heidete määramisega:

EPRTR-i tegevusvaldkond 5. Jäätmekäitlus: prügilad

Prügilatest hajumetaani ja süsinikdioksiidi heidete määramiseks on olemas erinevad arvutusmudelid, mida üldjuhul kasutatakse riiklikul tasemel, nt esimese järgu lagunemismudelid, nagu näiteks:

- Esimese järgu TNO mudel⁷⁷
- Afvalzorgi mudel (mitmefaasiline)⁷⁸
- GasSimi mudel (mitmefaasiline)⁷⁹
- GasSim (LandGEM)⁸⁰
- EPER-i prantsuse mudel⁸¹
- LandGEM USA-EPA⁸²

⁷³ Koonddokument on kättesaadav aadressil http://ruisseau.oieau.fr/life/summ_uk.pdf

http://www.ospar.org/
76 http://www.ospar.org/
77 Oonk, J., A. Boom, 1995. Landfill gas formation, recovery and emissions. NOVEM Programme Energy Generation from Waste and Biomass (EWAB), TNO report R95-203,

http://www.epa.gov/ttn/atw/landfill/landflpg.html

⁷⁴ Dokumendi üksikasjad on kättesaadavad aadressil:

http://eippcb.jrc.es/pages/webquery4_1.cfm?ID=mon&TYPE=tm&N=56 http://www.sft.no/english/ vt dokumenti "HARP-HAZ Prototype" (http://www.sft.no/publikasjoner/kjemikalier/1789/ta1789.pdf)

Apeldoorn, Netherlands
⁷⁸ Scharff, H., J. Oonk, A. Hensen (2000). Quantifying landfill gas emissions in the Netherlands - Definition study. NOVEM Programme Reduction of Other Greenhouse Gases (ROB), projectnumber 374399/9020, Utrecht, Netherlands, http://www.robklimaat.nl/docs/3743999020.pdf

⁷⁹ Gregory, R.G., G.M. Attenborough, D.C. Hall, C. Deed, 2003. The validation and development of an integrated landfill gas risk assessment model GasSim, Sardinia Proceedings 2003, Cagliari, Italy. Vt ka: www.gassim.co.uk

⁸⁰ tarkvara ja juhend on allalaaditavad aadressil:

ADEME, Outil de calcul des émissions dans l'air de CH4, CO2, SOx, NOx issues des centres de stockage de déchets ménagers et assimilés (version 0), juhend allalaaditav aadressil: https://www.declarationpollution.ecologie.gouv.fr/gerep/download/annexe_quide_tech_emisio ns ch4 CO2 SOx NOx.pdf

Need mudelid ei pruugi tingimata olla sobivad rakendamiseks iga prügila puhul. Näiteks LandGEM USA-EPA mudel arvutab suuri metaaniheiteid, sest eeldab, et ladestatavad jäätmed on peamiselt orgaanilised. Täiendavat teavet võib leida EPER-i suuniste abidokumendis prügilatest hajumetaani heidete määramiseks (*Supporting document for the determination of diffuse methane emissions from landfills*)⁸³ EPER-i veebilehel või EPRTR-i veebilehel⁸⁴.

- EPRTR-i tegevusvaldkond 6. Muud tegevused
  - a) Intensiiv**vesiviljelusest** tulenevate lämmastiku ja fosfori heidete arvutamine:
  - HELCOM-i juhised vesikandesaaste koormuse arvutamiseks Läänemeres (*Guidelines for the compilation of waterborne pollution load to the Baltic Sea (PLC-water*)) sisaldab intensiivvesiviljelusest tulenevate lämmastiku ja fosfori heidete arvutamise juhiseid⁸⁵.
  - OSPAR-i konventsiooni Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitseks suunis 2. Vesiviljelustaimedest tulenevate lämmastiku ja fosfori heidete/kadude kvantifikatsioon ja aruandlus (*Quantification and Reporting of Nitrogen and Phosphorus Discharges/Losses from Aquaculture Plants*) (viitenumber: 2004-2); (allikas: OSPAR 00/9/2, lisa 2 ja OSPAR 00/20/1, § 9.5a)⁸⁶.
  - Põhjamaade Nõukogu on avaldanud aruande parima võimaliku tehnika kohta vesiviljelusvaldkonnas. Suurem osa aruandest on kirjutatud norra keeles, kuid sellel on ingliskeelne kokkuvõte ning selles kirjeldatakse (leheküljel 136 jj) inglise keeles ka kolme lähenemisviisi vesiviljelussüsteemidest pinnavetesse liikuva lämmastiku ja fosfori heite/kao kvantifikatsioonile⁸⁷.
  - b) EPER-i esimese andmeesitustsükli erinevaid arvutusmudeleid on riiklikul tasemel rakendatud **põllumajandusest** tulenevate heidete määramisel. Täiendavat teavet heidete määramiseks kasutatavate meetodite kohta võib leida EPER-i suuniste abidokumendis sea- ja linnumajanditest heidete määramiseks⁸⁸ EPER-i veebilehel.

Järgmised teabeallikad on näited, mis on seotud heidetega **objekti lenduv- ja hajuallikatest**. Need hõlmavad ka lenduv- ja hajuheiteid objektidelt, nagu on viidatud IPPC sire-BREF-is.

- IMPEL-i võrgustiku raames on teostatud projekt eesmärgiga saada ülevaade EL-is kasutatavatest LOÜ-de hajuheidete hindamismeetoditest ja -meetmetest, ning pakkuda välja suunised tööstustegevuste seire, litsentsimise ja järelevalve parandamiseks. Lõpparuanne sisaldab teavet heitehindamismeetodite kohta⁸⁹.
- CEN valmistab ette standardeid tööstusharusid ühiselt puudutavate lenduv- ja

http://www.epa.gov/ttn/chief/eiip/techreport/volume03/iii15_apr2001.pdf

85 http://www.helcom.fi/groups/monas/en_GB/monas_guidelines/

2_aquaculture installations.doc

87 http://www.norden.org/pub/sk/showpub.asp?pubnr=2005:528

http://europa.eu.int/comm/environment/impel/vocemissions.htm

⁸² USA EPA (2001) Landfill Volume III,

http://eper.ec.europa.eu/eper/documents/Supporting Document determination of emissions of landfills.pdf

⁸⁴ www.prtr.ec.europa.eu

⁸⁶ http://www.ospar.org/documents/dbase/decrecs/agreements/04-02b_HARP guideline

http://eper.ec.europa.eu/eper/documents/Supporting document determination of emissions from pig and poultry farms.pdf

hajuheidete kohta (Fugitive and diffuse emissions of common concern to industry sectors), mis hõlmab seadmetest ja torustikuleketest tekkivate aurude lenduvheidete mõõtmist (Measurement of fugitive emissions of vapours generating from equipment and piping leaks) (standardikavand CEN/TC 264 N 862) lenduvtolmu heitemäärade hinnanguid pöörddispersiooni modelleerimise abil (Fugitive dust emission rate estimates by Reverse Dispersion Modelling) (standardikavand CEN/TC 264 N 863). Viimati nimetatud standardikavandis on konstateeritud: "pöörddispersiooni modelleerimise meetod ei võimalda tolmuheitemäärasid absoluutarvudes määrata määramatu täpsuse tõttu, mis sõltub mitmesugustest kohapealsetest tingimustest, kuid see on vahend, mis võimaldab igal tööstusettevõttel kindlaks teha selle põhilisi lahtise tolmu heiteallikaid,... ".

- Euroopa vinüülitootjate nõukogu on avaldanud meetodi protsessiseadmete leketest tulenevate lenduvheidete kindlakstegemise, mõõtmise ja kontrollimise kohta (*Identification, measurement and control of fugitive emissions from process equipment leaks*)⁹⁰, et hinnata lenduvheite kogumassi, mis saadakse üksikutest lekketuvastamismõõtmistest teisaldatava mõõtevahendiga. Meetodit kasutatakse EDC-VMC-PVC valdkonnas ning see on kooskõlas tulevase CEN standardiga CEN/TC 264 N 862.
- Euroopa vinüülitootjate nõukogu on avaldanud meetodi gaasimahutitest tulenevate atmosfääriheidete hindamise kohta (Assessment of atmospheric emissions from gasholders)⁹¹, et hinnata lenduvallikate heiteid gaasimahutitest.
- Euro Chlor, mis esindab kloor-leelise tööstust, on avaldanud keskkonnakaitsealased suunised elavhõbeda taseme määramiseks klooritehases (*Guidelines for Making a Mercury Balance in a Chlorine Plant*) (3. trükk, juuni 2000), mida laialdaselt kasutatakse Euroopa klooritööstuses.

Täiendavat hinnatavat teavet on võimalik alla laadida ka **PRTR-i riiklikelt veebilehtedelt.** Riiklike PRTR-ide veebilehtede uuendatud loendi võib leida Euroopa PRTR-i veebilehelt.

1.1.11.5 Heidete / väljapoole tegevuskohta ülekannete mõõtmisel/arvutamisel kasutatud meetodist teatamine

Kui esitatud andmed põhinevad mõõtmistel või arvutustel (M või C), tuleb viidata kasutatud meetodile (vt kast 8). Sel eesmärgil kasutatakse järgmisi tähistusi (lisaks ptk 1.2.11 kohastele tähistustele M ja C):

Heidete / väljapoole tegevuskohta ülekannete määramisel kasutatud meetod	Kasutatud meetodi tähistus	
Mõõtmismetoodikad ⁹²		
Rahvusvaheliselt heakskiidetud mõõtmisstandard	vastava standardi lühitähistus (nt EN 14385:2004)	
Mõõtmismetoodika, mis on antud objekti litsentsis või tegevusloas juba pädeva asutuse poolt ette nähtud	PER*	

⁹⁰ http://www.ecvm.org/img/db/ECVM-Referencemethod-2004-rev2.pdf

⁹² Vt peatükid 1.1.11 ja 1.1.11.1

_

⁹¹ http://www.ecvm.org/img/db/reference_method_assessm.pdf

Riiklik või piirkondlik siduv mõõtmismetoodika, mis on vastavale saasteainele ja objektile seadusandliku aktiga ette nähtud	NRB*
Alternatiivne mõõtmismeetod vastavalt olemasolevatele CEN/ISO mõõtmisstandarditele	ALT
Mõõtmismetoodika, mille tulemuslikkust tõendavad sertifitseeritud etalonained ja mis on pädeva asutuse poolt heaks kiidetud	CRM
Muu mõõtmismetoodika	OTH*
Arvutusmetoodikad	
Rahvusvaheliselt heakskiidetud arvutusmeetod ⁹³	kasutatud meetodi lühitähistus: ETS, IPCC, ÜRO- EMK/EMEP
Arvutusmetoodika, mis on antud objekti litsentsis või tegevusloas juba pädeva asutuse poolt ette nähtud	PER*
Riiklik või piirkondlik siduv arvutusmetoodika, mis on vastavale saasteainele ja objektile seadusandliku aktiga ette nähtud	NRB*
Ainetaseme meetod, mis on pädeva asutuse poolt heaks kiidetud	MAB*
Üle-euroopaline valdkonnaspetsiifiline arvutusmeetod	SSC
Muu arvutusmetoodika	OTH*

^{*} Lisaks kolmetähelisele lühendile (nt NRB) võib esitada metoodika lühitähistuse (nt VDI 3873) või lühikirjelduse (vt tabel 14).

Tabel 13. Heidete / väljapoole tegevuskohta ülekannete määramisel kasutatud meetodi tähistus

Kui ühe saasteaine korral kasutatakse enam kui ühte metoodikat, võivad objektid ära näidata kõik kasutatavad metoodikad. Kui esitatavad andmed põhinevad hinnangul (E), **ei tule** vastavalt EPRTR määrusele kasutatava meetodi nimetust teatada.

Andmeesitus võib vastavalt EPRTR määruse III lisale sisaldada järgmisi andmeid:

	Heited õhku									
Saasteaine		Meetod			Kogus					
II lisa	Nimetus	M/C/E Kasutatud meetod		T (kokku)	A (juhuslik)					
nr			Kood	Tähistus või kirjeldus	kg/a	kg/a				
1	CH₄	С	NRB	piirkondlik siduv mõõtmismetoodika, mis kasutab konkreetset gaasikromatograafiat	125 000	-				
3	CO ₂	С	ETS	-	244 000 000	-				

⁹³ Vt peatükid 1.1.11 ja 1.1.11.2

_

14	HCFCd	E	-	-	1,28	1,28
18	Cd	М	EN 14385 :2004	-	12,5	-
72	PAH	М	NRB	VDI 3873	122	-

Tabel 14. Andmeesituse näide õhku heidete kohta, kaasa arvatud viitamine kasutatud meetodile

Tabelis 14 kujutatud näites ületavad näidatud saasteainete heited õhku künnistasemeid ning nende kohta tuleb andmed esitada. Kaadmiumi ja polüaromaatsete süsivesinike (PAH) heite kajastamine põhineb mõõtmisel, CO_2^{94} ja CH_4^{95} kajastamine arvutusel. Klorofluorosüsivesinike (HCFC) heide on toimunud juhuslikult ja põhineb hinnangul. Selle kohta tuleb andmed esitada juhusliku heitena ning see tuleb kaasata ka koguheitesse.

Tabelis 15 on esitatud kasutatud meetodile viitamise näide andmeesitusel väljapoole

tegevuskohta jäätmete ülekannete kohta.

Jäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta	Kogus (t/a)	Jäätmetöötlus- toiming	M/C/E	Kasutatud meetod
Ohtlikud jäätmed riigisiseselt	10,5	R	M	kaalumine
Tavajäätmed	2 500	D	С	PER

Tabel 15. Andmeesituse näide väljapoole tegevuskohta jäätmete ülekande kohta, kaasa arvatud viitamine kasutatud meetodile

Kasutatud meetodile viitamine ohtlike jäätmete ülekande korral väljapoole tegevuskohta põhineb kaalumisel, tavajäätmete korral arvutusel, kasutades metoodikat, mis on objekti tegevusloas pädeva asutuse poolt ette nähtud (meetodi nimetusena märkida PER).

1.1.12 Kvaliteedi tagamine

Käitajad vastutavad nende poolt esitatava teabe kvaliteedi eest.

Artikkel 9 Kvaliteedi tagamine ja hindamine

 Iga objekti käitaja, kellele kohaldatakse artiklis 5 sätestatud andmeesitusnõudeid, tagab tema poolt edastatava teabe kvaliteedi.

2. Pädevad asutused kontrollivad lõikes 1 osutatud objekti käitajate esitatud andmeid, eelkõige nende õigeaegsust, terviklikkust, lõplikkust, võrreldavust, järjepidevust ja usaldusväärsust.

Kast 9. EPRTR määruse artikli 9 lõige 1. Kvaliteedi tagamine käitajate poolt

-

⁹⁵ Riiklik GasSim mudel; meetodi nimetusena märkida NRB, vt eespool.

⁹⁴ Suunised kasvuhoonegaaside heidete seire ja andmeesituse kohta vastavalt heitkogustega kauplemise süsteemile; meetodi nimetusena märkida ETS, vt eespool.

Esitatud andmete kvaliteedi tagamiseks võivad objektid soovida arvesse võtta IPPC seire-BREFis⁹⁶ esitatud teavet.

Kui objekt juba kasutab kvaliteeditagamissüsteemi, nagu näiteks ISO 9001⁹⁷; või keskkonnajuhtimissüsteemi, nagu näiteks EMAS⁹⁸ või ISO 14001⁹⁹, või muud sarnast/analoogset riiklikku süsteemi, võidakse EPRTR andmeesitus sellesse süsteemi kaasata, et aidata tagada andmete parim võimalik kvaliteet.

Käitajad on aruannete ettevalmistamisel kohustatud kasutama parimaid olemasolevaid andmeid. Vastavalt EPRTR määruse artikli 9 lõikele 2 peavad käitajate esitatud andmed olema kõrge kvaliteediga, eelkõige terviklikkuse, järjepidevuse ja usaldusväärsuse poolest (vt kast 9), nagu määratletud allpool.

Terviklikkus tähendab, et esitatud andmed peavad hõlmama kõigi saasteainete ja jäätmete kõiki heiteid ja väljapoole tegevuskohta ülekandeid, mis ületavad kõigi I lisas loetletud tegevusi teostavate objektide võimsuse/tootlikkuse künnisväärtusi. Künnisväärtuste kohase andmeesituse eesmärk on viia andmeesituskoormus miinimumini, ehkki on lubatud esitada andmeid ka allapoole künnisväärtusi jäävate heidete kohta. Terviklikkus tähendab samuti, et täielikult esitatakse ka kogu objekti ja I lisa tegevuste kindlakstegemiseks vajalik nõutav lisateave.

Järjepidevus tähendab, et andmed tuleb esitada üheselt mõistetavate ja ühtsete mõistete, allika kindlakstegemise ja usaldusväärsete metoodikate põhjal heidete määramiseks mitme aasta jooksul. Järjepidev andmeesitus objektide poolt võimaldab liikmesriikidel teostada standarditud kujul järjekindlat aruandlust komisjonile ja EKA-le. See võimaldab esitatud andmeid võrrelda andmeid esitavate objektide eelmiste andmetega heidete kohta ja muude riikide sarnaste allikate andmetega. Selles osas on äärmiselt oluline objektide identifitseerimisnumbri järjepidev kasutamine igas liikmesriigis, kaasa arvatud identifitseerimisnumbri muudatuste näitamine¹⁰⁰.

Usaldusväärsus viitab andmete õigsusele, usaldatavusele, võrreldavusele ja läbipaistvusele. Saasteainete heidete ja ülekannete registrite kontekstis on usaldusväärsus tihedalt seotud järjepidevusega. Kui andmekogu arendusprojektis kasutatud lähenemisviise ja andmeallikaid loetakse järjepidevateks, on kasutajail piisav usaldus nimetatud meetoditest välja töötatud heiteandmete suhtes. Lisaks on oluline, et teave EPRTR-is on võrreldav võimaldamaks erinevate objektide riigisiseseid ja erinevate riikide vahelisi heiteid ja ülekandeid väljapoole tegevuskohta objektiivselt ja usaldusväärselt võrrelda. Üksikasjade esitamine selle kohta, kas heidet või ülekannet väljapoole tegevuskohta mõõdeti, arvutati või hinnati, ning täpne viitamine, millist mõõtmis- või arvutusmetoodikat heite või ülekande määramiseks kasutati, aitab muuta andmed läbipaistvaiks ning tagab andmete usaldusväärsuse.

Pädevatel asutustel on kohustus käitajate esitatud teabe kvaliteeti hinnata¹⁰¹.

1.2 Liikmesriigid

¹⁰¹ Vt käesolevate suuniste ptk 1.2.3.

vt BREF-i dokument "Seiresüsteem" (BREF 07.03): http://eippcb.jrc.es/pages/FAbout http://eippcb.jrc.es/pages/FAbout
 pages/FAbout
 pages/FAbo

⁹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 761/2001, 19. märts 2001, organisatsioonide vabatahtliku osaluse võimaldamise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS).

⁹⁹ ISO 14001: 2004 Kvaliteedijuhtimissüsteemid, <u>www.iso.org</u>

¹⁰⁰ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.6.

1.2.1 EPRTR määruse kohaldamisalasse kuuluvate objektide identifitseerimine pädevate asutuste poolt

Selliste objektide käitajad, kes tegutsevad I lisas nimetatud tegevusaladel ja ületavad rakendatavat võimsuse/tootlikkuse künnist, on kohustatud esitama pädevale ametiasutusele teabe, mis on vajalik objekti identifitseerimiseks, välja arvatud juhul, kui selline teave on pädevale asutusele juba kättesaadav (vt kast 6). Seega peaks liikmesriigil olema täielik teave objektidest, mille kohta määrus kehtib.

EPRTR määruse I lisas on loetletud 65 asjakohast tegevust. I lisas loetletud mitme tegevuse kohta on esitatud võimsuse/tootlikkuse künnis. Andmete esitamine on nõutav, kui ületatakse võimsuse/tootlikkuse künnist ja heidete või väljapoole tegevuskohta ülekannete künniskoguseid. Kui võimsuse/tootlikkuse künnist ei ole täpsustatud, tuleb andmed esitada kõigi vastava tegevusega seotud objektide kohta, kui ületatakse heidete või väljapoole tegevuskohta ülekannete künnisväärtusi. IPPC tegevuste kohta tuli andmed esitada juba EPER-i raames ja need on liikmesriikidele hästi teada. IPPC direktiivi ja EPRTR määruse kohaste tegevuste erinevusi on selgitatud liites 2

Kui käitaja teostab samas tegevuskohas mitut tegevust, mis kuuluvad I lisas loetletud ühe tegevuse alla, siis selliste tegevuste võimsused (nt töötlemisvannide kogumaht) liidetakse. Üksikute tegevuste tootmisvõimsused tuleb I lisa tegevuste tasemel kokku liita. Seejärel võrreldakse koguvõimsust I lisa konkreetse tegevuse, nagu on loetletud EPRTR määruse I lisas, võimsuse/tootlikkuse künnisväärtusega.

Vastavalt EPRTR määruse III lisale peavad liikmesriigid teatama **iga asjassepuutuva objekti identifitseerimisnumbri.** Et tagada järjepidev andmeesitus ning heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete hindamise võimalus, peaks konkreetse objekti identifitseerimisnumber jääma aja jooksul muutumatuks. Võimaluse korral peaks see number olema identne vastava numbriga EPER-is. Objektidel toimuvate muutuste tõttu (nt sulgemine, ümberpaigutamine, objektide lahutamine või liitmine) ei ole konkreetsele objektile muutumatu üksiku identifitseerimisnumbri määramine alati võimalik. Sellistest objekti muudatustest peab käitaja teavitama pädevat ametiasutust, mis vajaduse korral annab uue identifitseerimisnumbri. Viimase 10 aruandeaasta (ka EPER-i aruandeaastad) jooksul identifitseerimisnumbritega toimunud muudatused võib pädev ametiasutus näidata tekstiväljal tekstilise teabe jaoks.

Üldjoontes kehtivad objekti identifitseerimisnumbri mis tahes muudatuse kohta järgmised soovitused:

- 1. Identifitseerimisnumbreid ei tohiks ilma mõjuva põhjuseta muuta.
- 2. Objekti sulgemise korral tuleks identifitseerimisnumber selle objekti jaoks säilitada vähemalt kümneks aastaks ajast, mil andmed muutuvad Internetis kättesaadavaks.
- 3. Objekti ümberpaigutamisel peaks objekt saama uue identifitseerimisnumbri.
- 4. Kui objekt vahetab ainult käitajat, nime või emaettevõtjat, peaks identifitseerimisnumber jääma samaks;
- Kui objekt liidetakse samas tegevuskohas oleva teise objektiga, tuleks üle võtta selle objekti identifitseerimisnumber, mille põhitegevus on samane uue objekti põhitegevusega.
- 6. Kui objekt jaotatakse osadeks, peaks identifitseerimisnumber jääma objektile, mis jätkab põhitegevust/majandustegevust.

 Oleks soovitatav, et igal aruandeaastal antaks objekti kohta objekti aruande tekstilise teabe väljal teada objekti ajaloos viimase kümne aasta jooksul toimunud muudatustest.

1.2.2 Üldsuse küsimustele vastava pädeva asutuse määramine

Vastavalt artikli 7 lõikele 2 koos EPRTR määruse III lisaga on liikmesriikidel kohustus esitada iga objekti kohta **üldsuse küsimustele vastava pädeva asutuse kontaktandmed.** Nõutavad on järgmised kontaktandmed:

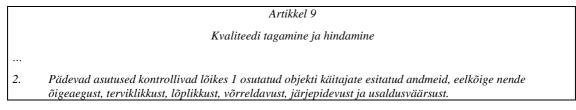
- Pädeva ametiasutuse nimi
- Aadress
- Linn/asula
- Telefon
- Faks
- E-post

Kontaktandmed tuleb esitada iga objekti kohta ja need avaldatakse EPRTR-i veebileheküljel objekti aruandes.

Üldsuse küsimustele vastav pädev asutus võib olla kogu riigi jaoks sama, kui liikmesriik nii otsustab. Kui objekti jaoks on rohkem kui üks pädev asutus, tuleks läbipaistvuse huvides üks neist määrata üldsuse küsimustele vastavaks pädevaks asutuseks.

1.2.3 Kvaliteedi hindamine

Liikmesriikide pädevad asutused peavad kontrollima esitatud andmeid ning üksikute objektide kohta esitatud andmete terviklikkust, järjepidevust ja usaldusväärsust¹⁰².

Kast 10. EPRTR määruse artikli 9 lõige 2. Kvaliteedi hindamine pädevate asutuste poolt

Pädevad asutused hindavad esitatud andmeid, võrreldes neid vastavalt vajadusele juba olemasolevate andmetega. Näiteks võivad pädevad asutused soovida saadud andmeid kontrollida alljärgneva suhtes:

- pädevate asutuste poolt saadud teave seoses lubade andmise või lubade vastavuse kontrollimisega;
- objektidelt enesekontrolli käigus saadud ja ametiasutustele edastatud teave;
- ühenduse ökojuhtimise ja -auditiskeemi EMAS või ISO 14001 rakendamisega seotud teave.

_

¹⁰² Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.12.

Objekti käitajad võivad esitada objekti kohta valikulist teavet¹⁰³. Selline teave võib andmete kvaliteedi hindamisel olla kasulik ka pädevale asutusele.

Tuleb siiski silmas pidada, et riiklikul tasandil võivad eksisteerida piirangud, mis takistavad pädevaid asutusi teatud otstarbeks saadud teavet kasutamast teisel, sellega mitteseotud eesmärgil ilma teabe esitanud isiku loata.

Objektide kohta esitatud teabega seotud mis tahes lahknevuse, ebakindluse või kahtluse korral peab liikmesriigi pädev asutus küsima vastavalt objektilt selgitust. Võimaluse korral tuleb objektilt paluda esitatud teabe täiendamist. See hõlmab ka vastavalt EPRTR määruse artikli 5 lõikele 5 käitajate säilitatavate andmete, kaasa arvatud aruandluse aluseks olevate andmete ja andmekogumiseks kasutatud metoodika uurimist pädevate asutuste poolt.

Käitajate poolt esitatud teabe hindamisel peab liikmesriik jõudma veendumusele, et kogu komisjonile edastatav teave on terviklik, järjepidev ja usaldusväärne. Euroopa Komisjon toetab liikmesriike, varustades liikmesriigid elektroonilise valideerimisrakendusega. Valideerimisrakendus, mille liikmesriigid saavad alla laadida, kontrollib andmeid elektrooniliselt, et tagada nende vastavus spetsiifilistele nõudmistele. Valideerimisrakendus on tarkvaralahendus, mis avastab kerge vaevaga sellised vigased andmed nagu väärad koordinaadid ja numbrid, saasteained, mille kohta on andmed esitatud kaks korda ja objektid, mille heidete kohta andmeid ei ole esitatud. Valideerimisrakenduse kasutamine parandab edastatavate andmete kvaliteeti ja vastavust EPRTR määruse III lisas esitatud aruande vormidele ning tagab andmete sujuva liikumise liikmesriigist komisjonile.

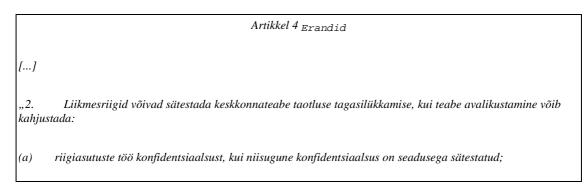
1.2.4 Teabe konfidentsiaalsus

Konfidentsiaalsust käsitlevad sätted on esitatud EPRTR määruse artiklis 11 seoses direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõikega 2.

Artikkel 11 Konfidentsiaalsus

Kui liikmesriik peab teavet konfidentsiaalseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ (keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta) (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26) artiklile 4, näitab liikmesriik oma aruandes vastavalt käesoleva määruse artikli 7 lõikele 2 iga aruandeaasta kohta eraldi iga konfidentsiaalsust taotleva objekti puhul, avaldamata jäetud teabe tüübi ja avaldamata jätmise põhjuse.

Kast 11. EPRTR määruse artikkel 11. Konfidentsiaalsus

¹⁰³ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.6

- (b) rahvusvahelisi suhteid, avalikku julgeolekut või riigikaitset;
- (c) õigusemõistmise kulgu, isikute võimalusi taotleda õiglast kohtmõistmist või riigiasutuse võimalusi korraldada kriminaal- või distsiplinaarjuurdlust;
- (d) äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust, kui selline konfidentsiaalsus on sätestatud siseriiklike või ühenduse õigusnormidega, et kaitsta seaduslikke majandushuvisid, sealhulgas avalikku huvi säilitada statistilist konfidentsiaalsust või maksude salastatust;
- (e) intellektuaalomandi õigusi;
- (f) isikuandmete ja/või füüsilise isikuga seotud toimikute konfidentsiaalsust, kui see isik ei ole nõus teabe avalikustamisega ja kui selline konfidentsiaalsus on sätestatud siseriiklike või ühenduse õigusnormidega;
- (g) mis tahes isiku huvisid või kaitset, kes on andnud taotletud teavet vabatahtlikult ilma õigusliku kohustuseta ja ilma, et teda oleks võidud õiguslikult selleks kohustada, välja arvatud juhul, kui see isik on nõus kõnealuse teabe avaldamisega;
- (h) selle teabega seotud keskkonna kaitset, nagu näiteks haruldaste liikide asukohta;

Lõikes 1 ja 2 mainitud tagasilükkamise põhjuste tõlgendamine peaks olema piiratud, võttes arvesse, kas avalikustamine teeniks konkreetsel üksikjuhul üldsuse huvisid. Igal üksikjuhul tuleb avalikustamisega teenitavaid üldsuse huvisid võrrelda tagasilükkamisega teenitavate huvidega. Liikmesriigid ei või lõike 2 punktide a, d, f, g ja h alusel sätestada taotluse tagasilükkamist, kui see on seotud keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega.

Selle raames ja punkti f kohaldamiseks tagavad liikmesriigid, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) (EÜT L 281, 23.11.1995, lk. 3) oleks täidetud."

Kast 12. Direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõige 2 informatsiooni konfidentsiaalsuse kohta

Käitajate poolt vastavalt EPRTR määruse artiklile 5 esitatud teave ilmub EPRTR-is, välja arvatud andmed, mida hoitakse konfidentsiaalsena vastavalt direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõikes 2 esitatud põhjustel.

Otsuse, milliseid andmeid pidada konfidentsiaalseiks, teeb liikmesriigi pädev asutus tõenäoliselt käitaja asjakohase viitamise alusel. Andmeid, mida liikmesriigi pädev asutus peab konfidentsiaalseiks, ei edastata Euroopa Komisjonile. Euroopa Komisjon ei kontrolli temale edastatud andmete salastatust, kui edastav liikmesriik ei käsitle neid konfidentsiaalseina. Seetõttu võtavad kõik konfidentsiaalsust puudutavad otsused vastu liikmesriikide pädevad ametiasutused vastavalt EPRTR määrusele.

Üldiselt saab direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõikes 2 loetletud andmete konfidentsiaalseks kuulutamise aluseid rakendada käitajate poolt vastavalt EPRTR määruse artiklile 5 edastatava mis tahes liiki teabe varjamiseks. Erand kehtib heiteid käsitleva teabe suhtes¹⁰⁴. Heiteid käsitlevat teavet võib konfidentsiaalsena hoida ainult direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punktides b, c ja e esitatud põhjustel. Seega ei saa heiteid käsitlevat teavet jätta avaldamata direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punktide a, d, f, g või h alusel või mis tahes muudel põhjustel kui need, mis on sätestatud direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punktides b, c ja e.

Teabele väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta erandeid ei kehti. Sellisel juhul võidakse kaaluda kõigi direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõikes 2 sätestatud konfidentsiaalsuspõhjenduste rakendamist. Selline kaalumine ei tähenda alati, et teavet käsitletakse tingimata konfidentsiaalsena. Teatud liiki teabe konfidentsiaalseks pidamise kaalumisel peavad liikmesriikide pädevad asutused tõlgendama

_

¹⁰⁴ Terminit "emissioon" kasutatakse direktiivis 2003/4/EÜ, terminit "heited" EPRTR määruses.

konfidentsiaalseks kuulutamise aluseid piiravalt ja võrdlema avalikustamisega teenitavaid üldsuse huvisid võrdlema konfidentsiaalsusega teenitavate huvidega.

Kui teavet hoitakse konfidentsiaalsena, peab liikmesriik Euroopa Komisjonile esitatava EPRTR määruse artikli 7 lõike 2 kohaselt koostatud aruandes osutama iga konfidentsiaalsust taotleva objekti kohta iga avaldamata jäetava teabeühiku tüübi ja selle avaldamata jätmise põhjuse.

Tegelikkuses tähendab see, et heidete ja reovees sisalduvate saasteainete heidete ülekannete korral väljapoole tegevuskohta tuleks hoida konfidentsiaalsena ainult saasteaine nimetust ning selle asemel kasutada saasteainerühma nimetust, mõõtmisja arvutusmeetodeid võib mitte avaldada, ning keeldumise põhjus tuleb viidata vastavalt aluseks võetavale artiklile (nt artikli 4 lõike 2 punkt b = rahvusvahelised suhted, avalik julgeolek või riigikaitse; vt kast 12) alljärgnevalt:

	Heited õhku										
	II lisa saasteaine nr	II lisa saasteaine nimetus	M/C/E	Kasutatud meetod	Kogus kg/a	Konfident- siaalsuse põhjus					
Konfident- siaalsed andmed	-	Raskmetall	М	-		Direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punkt b					

Tabel 16. Näide konfidentsiaalsete andmete esitamise kohta

Üksikute saasteainete asendamisel saasteainerühmaga tuleb kasutada järgmisi nimetusi:

Saasteainerühmad	Saasteaine nr vastavalt EPRTR määruse II lisale
Kasvuhoonegaasid	1, 3, 4, 5, 9, 10
Muud gaasid	2, 6, 7, 8, 11, 14, 15, 16, 80, 84, 85
Raskmetallid	17–24
Pestitsiidid	25–30, 32, 33, 36–39, 41, 44–46, 51, 59, 67, 74, 75, 77, 89
Kloororgaanilised ühendid	31, 34, 35, 40, 42, 43, 47–50, 52–58, 60, 63, 90
Muud orgaanilised ühendid	61, 62, 64–66, 68–73, 76, 78, 87, 88, 91
Anorgaanilised ühendid	12, 13, 79, 81–83, 86.

Tabel 17. EPRTR saasteainete liigitamine saasteainerühmadesse

Kui jäätmete ülekannet väljapoole tegevuskohta puudutavat teavet hoitakse konfidentsiaalsena, tuleb selgelt viidata, milliseid andmeid hoitakse konfidentsiaalseina (jäätmete kogus, jäätmetöötlustoiming (R/D), M/C/E, taaskasutaja/kõrvaldaja nimi ja aadress, taaskasutuse/kõrvaldamise tegeliku koha nimi ja aadress) ning põhjus, miks andmeid peetakse konfidentsiaalseiks. Tabelis 18 on esitatud näide andmeesitusest jäätmete ülekande kohta väljapoole tegevuskohta; vastavalt direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punktile d ei ole jäätmete kogust teatatud.

Ohtlike	Koaus	Jäätmek	M/C/	Kasutatud	Taas-	Taaskasutaia/k	Tegeliku taas-	Konfidentsiaal-
jäätmete	(t/a)	äitlus-	Е		kasutaja/k		kasutuse/	suse põhjus
ülekanne		tegevus			õrvaldaja	aadress	kõrvaldamise	. ,

väljapoole tegevuskohta				nimi		koha aadress	
teistesse riikidesse	1	R	M	Compo- nents Ltd.	Flowertown south, PP12 8TS,		Direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punkt d

Tabel 18. Näide konfidentsiaalsete andmete esitamise kohta ohtlike jäätmete ülekannete korral väljapoole tegevuskohta teistesse riikidesse (näidisandmed; jäätmete kogust ei teatata vastavalt direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punktile d

Kui objekti identifitseerimisega seotud teavet hoitakse konfidentsiaalsena direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punktis f nimetatud põhjusel (isikuandmete kaitse), tuleb konfidentsiaalsena hoida ainult objekti käitava isiku nime ja aadressi. Sellisel juhul ei teatata objekti nime ja aadressi objekti identifitseeriva teabena 105. Sellisel juhul ei hoita objekti geograafilisi koordinaate konfidentsiaalseina, et võimaldada üldsuse teadasaamist nende naabruskonnas tekkivatest tööstusheidete üldkogusest ja ülekannetest väljapoole tegevuskohta.

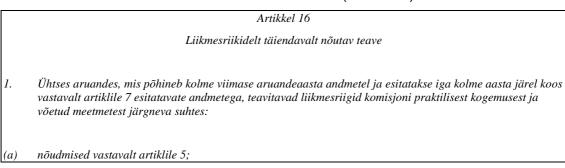
Alljärgnevas tabelis esitatakse näide andmeesituse kohta heidete korral õhku; objekti nime ja aadressi ei avaldata vastavalt direktiivi 2003/4 EÜ artikli 4 lõike 2 punktile f.

Nimi	Aadress	Geograafilis ed koordinaa- did	Saaste- aine nr	Saaste- aine nimetus	M/C/ E	Kasuta- tud meetod	Kogus (kokku kg/a)	Kogus (juhuslik kg/a)	Konfidentsiaals use põhjus
-	-	8,665055 48,576678		metaan (CH ₄)	С	IPCC	550 000	-	Direktiivi 2003/4/EÜ artikli 4 lõike 2 punkt d

Tabel 19. Näide konfidentsiaalsete andmete esitamise kohta heidete korral õhku; objekti nime ja aadressi ei avaldata vastavalt direktiivi 2003/4 EÜ artikli 4 lõike 2 punktile f

1.2.5 Täiendav teave

Iga kolme aasta tagant peavad liikmesriigid esitama komisjonile täiendavat teavet. Täiendava teabe esitamise hõlbustamiseks töötab komisjon välja küsimustiku. Liikmesriigid saavad küsimustiku projekti enne esimest täiendava teabe esitamise kohustuse täitmise tähtaega (märts 2011) piisava ajavaruga, et neid EPRTR määruse artiklis 19 viidatud komitees menetleda. Liikmesriikide esitatav täiendav teave võimaldab Euroopa Komisjonil saada vajalikku teavet ülevaatliku aruande koostamiseks vastavalt EPRTR määruse artiklile 17 (vt kast 13).

¹⁰⁵ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.6.

_

- (b) kvaliteedi tagamine ja hindamine vastavalt artiklile 9;
  (c) juurdepääs teabele vastavalt artikli 10 lõikele 2;
  (d) teadlikkuse tõstmise meetmed vastavalt artiklile 15;
  (e) teabe konfidentsiaalsus vastavalt artiklile 11;
  (f) vastavalt artiklile 20 kehtestatud karistused ja nende kohaldamisest saadud kogemused.
- küsimustiku kohta, mis võetakse vastu artikli 19 lõikes 2 osutatud korras.

Et lihtsustada lõikes 1 nimetatud aruande esitamist liikmesriikide poolt, esitab komisjon ettepaneku

Kast 13. EPRTR määruse artikkel 16. Liikmesriikidelt täiendavalt nõutav teave

1.2.6 Andmete esitamine: haldamine ja edastamine

Objektid on kohustatud andmed esitama liikmesriikide pädevatele asutustele. 106

Vastavalt EPRTR määruse III lisale peavad liikmesriigid teatama iga asjassepuutuva objekti identifitseerimisnumbri ning määrama iga objekti kohta liikmesriigi pädeva asutuse üldsuse küsimustele vastamiseks ¹⁰⁷.

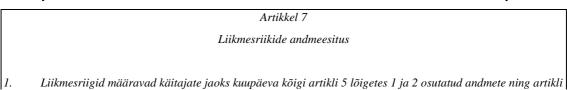
Liikmesriigid peavad komisjonile edastama konkreetsete objektidega seotud teabe. EPER-i kohaselt on liikmesriigid kokku leppinud, et nad edastavad andmed elektrooniliselt EKA-le ja paralleelselt CD-ROM-il komisjonile.

Andmete edastamise hõlbustamiseks varustab komisjon liikmesriigid õigeaegselt asjakohase valideerimisrakendusega ¹⁰⁸.

1.2.7 Ajakava

2.

Liikmesriikide kehtestatavad ajakavad käitajate jaoks pädevale asutusele andmete esitamiseks peavad jätma käitajatele piisavalt aega andmete kogumiseks ja nende kvaliteedi kontrollimiseks¹⁰⁹, ning liikmesriikidele piisavalt aega kvaliteedi hindamiseks¹¹⁰ ja teabe koondamiseks. Liikmesriigid võivad määrata, mis ajaks käitajad peavad andmed pädevatele asutustele esitama. Liikmesriigid ise peavad saatma nõutud teabe komisjonile vastavalt EPRTR määruses sätestatud ajakavale. Komisjon sisestab liikmesriikide esitatud teabe EPRTR-i vastavalt määratud ajakavale.

¹⁰⁶ Objektide aruandekohustuse üksikasjad on esitatud peatükkides 1.1.6 kuni 1.1.12

¹⁰⁸ Vt ka käesolevate suuniste ptk 1.2.3.

44

¹⁰⁷ Vt käesolevate suuniste ptk 1.2.1.

¹⁰⁹ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.12.

¹¹⁰ Vt käesolevate suuniste ptk 1.1.3.

- 5 lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud teabe esitamiseks oma pädevale asutusele, võttes arvesse käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõudeid.
- 2. Liikmesriigid edastavad kõik artikli 5 lõigetes 1 ja 2 osutatud andmed komisjonile elektroonilisel teel, vastavalt III lisas esitatud vormile ning järgmisele ajakavale
  - (a) esimese aruandeaasta puhul 18 kuu jooksul pärast aruandeaasta lõppu;
  - (b) kõigi järgnevate aruandeaastate puhul 15 kuu jooksul pärast aruandeaasta lõppu.

Esimene aruandeaasta on aasta 2007.

- 3. Komisjon, keda abistab Euroopa Keskkonnaagentuur, sisestab liikmesriikide aruannetes sisalduva teabe Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistrisse vastavalt järgmistele tähtaegadele:
- (a) esimese aruandeaasta puhul 21 kuu jooksul pärast aruandeaasta lõppu;
- (b) kõigi järgnevate aruandeaastate puhul 16 kuu jooksul pärast aruandeaasta lõppu.

Kast 14. EPRTR määruse artikkel 7. Liikmesriikide andmeesitus

Tabelis 20 on näidatud esimeste aruandeaastate ajakava liikmesriikide kohustuste täitmiseks ja Euroopa Komisjoni kohustuse täitmiseks teabe sisestamisel EPRTR-i vastavalt EPRTR määrusele.

Aruande- aasta	Käitajate andmeesitus	Liikmesriikide andmeesitus	Sisestamine komisjoni poolt	Läbivaatamine komisjoni poolt
2007*	**	30. juuni 2009	30. september 2009	
2008	**	31. märts 2010	30. aprill 2010	31. oktoober 2011
2009	**	31. märts 2011	30. aprill 2011	
2010	**	31. märts 2012	30. aprill 2012	
2011	**	31. märts 2013	30. aprill 2013	31. oktoober 2014
2012	**	31. märts 2014	30. aprill 2014	

Tabel 20. Ülevaade liikmesriikide andmeesituse ajakavast ja Euroopa Komisjoni kohustustest esitatud andmed läbi vaadata ja EPRTR-i sisestada

- * esimene EPRTR aruandeaasta
- ** määratakse liikmesriikide poolt

Enne andmete esitamise tähtaega teeb komisjon liikmesriikidele testimiseks kättesaadavaks veebilehekülje, nagu on sätestatud EPRTR määruses. Testveebilehekülg võimaldab andmete lõplikku kontrollimist enne nende esitamist komisjonile.

1.2.8 Teadlikkuse tõstmine

Liikmesriigid peavad soodustama üldsuse teadlikkust EPRTR-ist ja tagama abi EPRTR-ile juurdepääsul.

Artikkel 15

Teadlikkuse tõstmine

Komisjon ja liikmesriigid soodustavad igati üldsuse teadlikkust Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistrist ning tagavad abi Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistrile juurdepääsul ning selles sisalduva teabe mõistmisel ja kasutamisel.

Kast 15. EPRTR määruse artikkel 15. Teadlikkuse tõstmine

Selle saavutamiseks rakendavad liikmesriigid asjakohaseid meetmeid, nt avaldavad rahvuslike saasteainete heite- ja ülekanderegistrite veebilehekülgedelt viiteid EPRTR veebilehele¹¹¹, või teavitavad üldsust üleriigilistes väljaannetes EPRTR teabele juurdepääsu võimalustest.

1.2.9 Karistused

Vastavalt EPRTR määruse artiklile 20 peavad liikmesriigid kehtestama eeskirjad karistuste kohta EPRTR määruse sätete rikkumise korral ja võtma meetmeid EPRTR määruse rakendamise tagamiseks. Liikmesriigid peavad komisjoni vastavatest sätetest teavitama ühe aasta jooksul pärast EPRTR määruse jõustumist (s.o 20. veebruariks 2007) ning teatama viivitamata kõigist järgnevatest muudatustest (vt kast 16).

Artikkel 20 Karistused

- 1. Liikmesriigid sätestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- Liikmesriigid teavitavad komisjoni neist sätetest hiljemalt aasta pärast käesoleva määruse jõustumist ning teatavad viivitamata kõigist järgnevatest muudatustest.

Kast 16. EPRTR määruse artikkel 20. Karistused

_

¹¹¹ www.prtr.ec.europa.eu

1.3 Euroopa Komisjon

1.3.1 EPRTR põhimõtted ja ülesehitus

Vastavalt EPRTR määruse artiklile 4 avaldab komisjon Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri. See avaldatakse EPRTR veebileheküljel: www.prtr.ec.europa.eu.

Andmed esitatakse nii kokkuvõtlikult kui eraldi, et heiteid ja ülekandeid oleks võimalik otsida ja määratleda järgmiste tegurite alusel:

- objekt, sh asjakohasel juhul objekti emaettevõtja, ja selle geograafiline asukoht, k.a vesikond:
- tegevus;
- ilmingud liikmesriigi või ühenduse tasandil;
- saasteaine või jäätmed, vastavalt vajadusele;
- iga keskkonnaelement (õhk, vesi, maa), kuhu saasteaine heitmine toimub;
- jäätmete ülekanded väljapoole tegevuskohta ja nende sihtkoht, vastavalt vajadusele;
- reovees sisalduvate saasteainete ülekanded väljapoole tegevuskohta;
- hajureostusallikad;
- objekti omanik või käitaja.

Tagatakse juurdepääs vähemalt viimase 10 aruandeaasta andmetele. EPRTR veebilehekülg sisaldab elektroonilisi linke muudele teabeallikatele, nagu on täpsustatud EPRTR määruse artikli 4 lõikes 3 (vt kast 17).

Artikkel 4 Põhimõtted ja ülesehitus .. 3. Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegister sisaldab linke järgmistele veebielementidele: (a) liikmesriikide saasteainete heite- ja ülekanderegistrid; (b) muud asjakohased olemasolevad avalikult juurdepääsetavad andmebaasid, mis on seotud saasteainete heite- ja ülekanderegistrite valdkonnaga, sealhulgas teiste protokolliosaliste saasteainete heite- ja ülekanderegistrid ja, kui see on otstarbekas, siis teiste riikide saasteainete heite- ja ülekanderegistrid; (c) objektide veebileheküljed, kui need on olemas ja objektid linke vabatahtlikult pakuvad.

Kast 17. EPRTR määruse artikli 4 lõige 3. Lingid EPRTR veebileheküljel

1.3.2 Andmete töötlemine komisjoni/EKA poolt

Liikmesriikide esitatud EPRTR andmed salvestatakse ja töödeldakse EPRTR veebileheküljele lisamiseks EKA ReportNet serveris. Üldsusel peab olema võimalik kõiki EPRTR andmeid nende edaspidiseks kasutamiseks alla laadida¹¹². Komisjon/EKA varustavad liikmesriigid valideerimisrakendusega, mida kasutatakse harmoneeritud andmestiku EKA-s säilitamise tagamiseks. Spetsiifiliste aspektide osas ning andmete üksikasjalikumaks töötlemiseks ja hindamiseks määratakse väliskonsultandid ja teemakeskused, kes andmeid põhjalikult analüüsivad ja hindavad.

_

¹¹² www.prtr.ec.europa.eu

Juurdepääs teabele 1.3.3

EPRTR veebilehekülg on pidevalt ja hõlpsasti ligipääsetav ja tasuta kasutatav. Euroopa Komision sisestab talle esitatud teabe EPRTR veebileheküliele ettenähtud aial¹¹³.

Lisaks sellele on EPRTR teabele ligipääs ka muude elektrooniliste vahendite nagu näiteks teabevõrgu Europe Direct¹¹⁴ kaudu. See on teenus, mis pakub teavet EL-iga seotud teemadel, võimaldades kohest vastamist näost-näkku, telefoni või arvuti vahendusel. Samuti on võimalik suunamine teiste teabeallikate juurde ja konsulteerimine EL-i, riiklikul, regionaalsel ja kohalikul tasandil¹¹⁵.

Artikkel 10

Juurdepääs teabele

- 1. Komisjon, keda abistab Euroopa Keskkonnaagentuur, teeb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri avalikult ja tasuta juurdepääsetavaks internetis vastavalt artikli 7 lõikes 3 sätestatud ajakavale.
  - Kohtades, kus Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistris sisalduv teave pole avalikult hõlpsasti juurdepääsetav otsesel elektroonilisel teel, hõlbustavad asjaomane liikmesriik ja komisjon elektroonilist juurdepääsu Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistrile avalikult juurdepääsetavates kohtades.

Kast 18. EPRTR määruse artikkel 10. Juurdepääs teabele

Üldsuse osalemine 1.3.4

Vastavalt EPRTR määruse artiklile 12 pakub komisjon üldsusele aegsasti ja tõhusaid võimalusi osaleda EPRTR-i edasiarendamises.

Artikkel 12

Üldsuse osalemine

- Komision pakub üldsusele aegsasti ja tõhusaid võimalusi osaleda Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri edasiarendamises, sh suutlikkuse tõstmises ja käesoleva määruse muudatuste ettevalmistamises.
- Üldsusel peab olema võimalus esitada asjakohaseid märkusi, teavet, analüüse või arvamusi mõistliku aja iooksul.
- Komisjon võtab sellist osalust asjakohaselt arvesse ja teavitab üldsust osalemise tulemustest.

Kast 19. EPRTR määruse artikkel 12. Üldsuse osalemine

Et tagada üldsuse osalemine EPRTR määruse muudatuste ettevalmistamisel, kutsutakse asjassepuutuvad huvirühmad vähemalt 6 nädalat enne koosoleku

¹¹³ Vt ptk 1.2.7, tabel 20.

¹¹⁴ Vt ptk 1.2.8.

¹¹⁵ Teabevõrk Europe Direct on juurdepääsetav mitmel viisil:

⁻ näost näkku suhtlemine 400 paigas üle kogu Euroopa

⁻ telefoni teel, kasutades kõikidele liikmesriikidele ühtset EUROPE tasuta telefoninumbrit: 00 800 6 7 8 9 10 11 või tavatelefoninumbrit: +32-2-299.96.96, mis on kasutatav helistamisel maailma mis tahes paigast:

⁻ e-posti teel või veebilehekülje: http://europa.eu.int/europedirect/ kaudu

toimumist osalema EPRTR määruse artiklis 19 nimetatud komitee koosolekutel. Huvirühmade kaasamist nimetatud komitee kaudu peaksid toetama internetipõhised konsultatsioonid. Eriti EPRTR määruse muutmise korral tuleb üldsuse arvamuse teadsaamiseks jätta mõistlik ajavahemik (vähemalt 6 nädalat).

Komisjon võtab sellist osalust asjakohaselt arvesse ja teavitab üldsust osalemise tulemustest.

1.3.5 Teadlikkuse tõstmine

Komisjon peab tõstma üldsuse teadlikkust EPRTR-ist ja tagama abi EPRTR-ile juurdepääsul (vt kast 15).

EPER-i kohaselt tõstab komisjon üldsuse teadlikkust EPRTR-ist näiteks esimese andmeesitusvooru käivitamisürituse ja seminaride korraldamisega, tutvustavate materjalide, trükiste ja pressiteadete avaldamisega ning teabe ettevalmistamisega EPRTR-i kohta.

Komisjon aitab EPRTR-ile juurdepääsule riiklikul tasandil kaasa ka muude vahenditega peale interneti, näiteks teabevõrgu EUROPE DIRECT kaudu¹¹⁶.

1.3.6 Kvaliteedi tagamise ja hindamise koordineerimine

Käitajad vastutavad kvaliteedi tagamise eest objekti tasandil (vt ptk 1.1.12). Pädevad asutused peavad hindama käitajate edastatud andmete kvaliteeti, eelkõige nende terviklikkust, järjepidevust ja usaldusväärsust (vt ptk 1.2.3). Komisjon vastutab kvaliteedi tagamise ja hindamise koordineerimise eest, konsulteerides EPRTR määruse artikli 19 kohaselt loodud komiteega.

3. Komisjon koordineerib kvaliteedi tagamise ja hindamise alast tööd, konsulteerides artikli 19 lõikes 1 osutatud komiteega.

4. Komisjon võib võtta vastu suuniseid heidete seireks ja andmeesituseks kooskõlas artikli 19 lõikes 2 osutatud korraga. Käesolevad suunised on vajadusel vastavuses rahvusvaheliselt tunnustatud meetoditega ning kooskõlas muude ühenduse õigusaktidega.

Kast 20. EPRTR määruse artikli 9 lõiked 3 ja 4 (kvaliteedi tagamise ja hindamise koordineerimise kohta komisjoni poolt)

Komisjon ja Euroopa Keskkonnaagentuur kontrollivad esitatud teabe mõningaid aspekte, pöörates eelkõige tähelepanu andmete terviklikkusele ja järjepidevusele.

Komisjon koordineerib kvaliteedi tagamist ja hindamist järgmiselt:

- teeb huvirühmadele ja üldsusele käesolevad suunised kättesaadavaks;
- varustab liikmesriigid asjakohase valideerimisrakendusega, et hõlbustada andmete edastamist ja tagada spetsiifilised kvaliteedinõuded¹¹⁷, ning
- vaatab iga kolme aasta tagant läbi liikmesriikide esitatava täiendava teabe¹¹⁸.

Lisaks sellele koordineerib komisjon vastavalt EPRTR määruse artikli 9 lõikele 3

.

¹¹⁶ Vt ptk 1.3.3

¹¹⁷ Vt ptk 1.2.6.

¹¹⁸ Vt ptk 1.3.8.

kvaliteedi tagamise ja hindamise alast tööd, konsulteerides EPRTR artiklis 19 osutatud komiteega, kui liikmesriik, asjakohane huvirühm või komisjon ise näeb vajadust kvaliteediga seotud aspektide osas meetmete rakendamiseks.

Kui liikmesriikide vahel peaksid ilmnema suured lahknevused andmete kogumise ja esitamise osas, võib komisjoni jaoks osutuda otstarbekaks välja töötada ja vastu võtta suunised heidete seireks ja nende kohta andmeesituseks vastavalt artikli 9 lõikele 4 (kast 20).

1.3.7 Heited hajureostusallikatest

Komisjon, keda abistab Euroopa Keskkonnaagentuur, toob Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistris välja teabe hajureostusallikate heidete kohta, kui see teave on olemas ja liikmesriikide poolt juba esitatud. See teave esitatakse sobival kujul EPRTR-i veebileheküljel. Kui asjakohased andmed puuduvad, võtab komisjon meetmeid andmeesituse alustamiseks.

Artikkel 8

Heited hajureostusallikatest

- 1. Komisjon, keda abistab Euroopa Keskkonnaagentuur, toob Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistris välja teabe hajureostusallikate heidete kohta, kui see teave on olemas ja liikmesriikide poolt juba esitatud.
- Lõikes 1 nimetatud teave organiseeritakse selliselt, et võimaldada kasutajail otsida ja identifitseerida heiteid
  hajureostusallikatest piisava ruumilise jaotuse alusel ning sisaldab teavet andmete tuletamise metoodika
  kohta.
  - 3. Kui komisjon otsustab, et andmed heidete kohta hajureostusallikatest puuduvad, võtab komisjon meetmeid andmeesituse alustamiseks asjakohaste saasteainete kohta ühest või enamast hajureostusallikast vastavalt artikli 19 lõikes 2 osutatud menetlusele, rakendades vajadusel rahvusvaheliselt tunnustatud meetodeid.

Kast 21. EPRTR määruse artikkel 8. Heited hajureostusallikatest

Komisjon uurib juba olemasolevat hajureostusallikatega seotud andmeesitust ja andmekogu, nt andmeesitust kasvuhoonegaaside kohta, ning koostab kogu EL-i hõlmava andmekogu hajureostusallikate heidetest, mille kohta liikmesriigid on juba andmed esitanud.

Esialgses testversioonis keskendub see andmekogu olemasolevale teabele EPRTR määruses nimetatud 91 saasteaine kohta, hõlmates maanteeliikluse, laevanduse, lennunduse, põllumajanduse, ehituse, lahustite kasutamise, koduse kütusepõletamise, fossiilsete kütuste turustamise ja väikesed tööstusettevõtted.

Kui komisjon jõuab järeldusele, et vastavat teavet ei eksisteeri, võtab ta meetmeid vastava andmeesituse alustamiseks.

1.3.8 Liikmesriikide esitatud teabe läbivaatamine

Komisjon peab iga kolme aasta tagant avaldama liikmesriikide esitatud teabe põhjal ülevaate ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule hinnangu EPRTR tegevuse kohta.

Artikkel 17

Läbivaatamine komisjoni poolt

- 1. Komisjon vaatab liikmesriikide esitatud teabe läbi vastavalt artiklile 7 ja pärast liikmesriikidega konsulteerimist ning avaldab iga kolme aasta tagant aruande eelnenud kolme aruandeaasta kättesaadava teabe põhjal kuus kuud pärast nimetatud teabe avaldamist internetis.
- 2. See aruanne esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule koos hinnanguga Euroopa saasteainete heiteja ülekanderegistri tegevuse kohta.

Kast 22. EPRTR määruse artikkel 17. Läbivaatamine

Iga kolme aasta tagant hindab komisjon kogu EPRTR-i andmeesitusprotsessi. Ülevaade keskendub andmekogumis- ja andmeesitusprotsesside hindamisele ning käsitleb selliseid teemasid nagu näiteks heidete kindlaksmääramise meetodid, andmete terviklikkus, järjepidevus ja usaldusväärsus, andmehaldus ja andmeesituse õigeaegsus. Ülevaate põhjal töötab komisjon välja soovitused EPRTR andmeesituse tõhususe ja mõjususe parandamiseks.

Vastavalt EPRTR määruse I lisa joonealusele märkusele 2 vaatab komisjon hiljemalt 2010. aastal esimese aruandetsükli tulemuste valguses läbi iseseisvalt käitatavate tööstusreoveepuhastite, mis teenindavad üht või mitut käesolevas lisas nimetatud tegevust (võimsusega 10 000 m³ ööpäevas), võimsuse/tootlikkuse künnise.

1.3.9 Täiendav teave

Vastavalt EPRTR määruse artikli 16 lõikele 2 (vt kast 13) töötab komisjon välja liikmesriikide andmeesitust hõlbustava küsimustiku projekti. Küsimustiku projekt esitatakse EPRTR määruse artikli 19 kohaselt loodud komiteele, kes kinnitab küsimustiku artikli 19 lõikes 2 viidatud korra kohaselt¹¹⁹.

1.3.10 Ajakava

Komisjon on kohustatud sisestama liikmesriikide poolt esitatud teabe EPRTR-i vastavalt EPRTR määruse artiklis 7 ettenähtud ajakavale, ning tegema iga kolme aastat tagant andmeesituse kohta ülevaate (vt kast 22). Tabelis 20¹²⁰ on näidatud esimese kuue aruandlusaasta ajakava esitatud teabe sisestamiseks ja läbivaatamiseks koos liikmesriikidele andmeesituseks ette nähtud ajakavaga.

1.3.11 Komiteemenetlus

Komisjoni abistab komitee. Komiteemenetlus on sätestatud EPRTR määruse artiklis 19 (vt kast 23) ning otsuse 1999/468/EÜ artiklites 5, 7 ja 8¹²¹.

Artikkel 19

Komiteemenetlus

- 1. Komisjoni abistab komitee.
- 2. Viite puhul käesolevale lõikele kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse sama otsuse artiklit 8. Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 ettenähtud tähtajaks määratakse kolm kuud.

Kast 23. EPRTR määruse artikkel 19. Komiteemenetlus

¹¹⁹ Vt ptk 1.2.5.

¹²⁰ Vt ptk 1.2.7.

¹²¹ Nõukogu otsus 1999/468/EMÜ, 28. juuni 1999, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused.

Komisjon, konsulteerides komiteega,

- koordineerib kvaliteedi tagamise ja hindamise alast tööd vastavalt EPRTR määruse artikli 9 lõikele 3 (vt kast 20); ja
- töötab välja suunised, mis toetavad EPRTR-i rakendamist vastavalt artiklile 14 (vt kast 2).

Komisjon, koostöös komiteega,

- võtab meetmeid alustamaks andmeedastust ühest või mitmest hajureostusallikast pärit saasteainete heidete kohta vastavalt EPRTR määruse artikli 8 lõikele 3 (vt kast 21);
- töötab välja suunised heidete seireks ja andmeesituseks vastavalt EPRTR määruse artikli 9 lõikele 4 (kast 20);
- töötab välja küsimustiku liikmesriikide poolt täiendava teabe esitamise hõlbustamiseks vastavalt artikli 16 lõikele 2 (vt kast 13);
- kinnitab EPRTR määruse II ja III lisa muudatused, mis on vajalikud lisade kohandamiseks teaduse ja tehnika arengule; või käesoleva määruse II ja III lisa protokolli lisade muudatused, mis on vastu võetud ÜRO-EMK saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokolliosaliste kohtumisel, vastavalt EPRTR määruse artiklile 18 (vt kast 24).

1.3.12 Lisade muutmine

EPRTR määruse II ja III lisa muudatused, mis on vajalikud lisade kohandamiseks teaduse ja tehnika arengule, või käesoleva määruse II ja III lisa protokolli lisade muudatused, mis on vastu võetud ÜRO-EMK saasteainete heite- ja ülekanderegistrite protokolliosaliste kohtumisel, kinnitab komisjon koos artikli 19 lõikes 2 viidatud komiteega (vt kast 24).

EPRTR määruse I lisa muudatused peavad läbima koosotsustusmenetluse vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251.

Artikkel 18 Lisade muutmine

Kõik muudatused, mis on vajalikud, et kohandada:

- (a) käesoleva määruse II ja III lisa teaduse ja tehnika arengule või
- (b) käesoleva määruse II ja III lisa protokolli lisade muudatustega, mis on vastu võetud protokolliosaliste kohtumisel, võetakse vastu artiklis 19 lõikes 20sutatud korras.

Kast 24. EPRTR määruse artikkel 18. Lisade muutmine

Sõnastik

NB! Mitmed käesolevates suunistes kasutatavad mõisted on defineeritud EPRTR määruse artiklis 2.

Määramispiir Kvantitatiivse määramise piir, mis on defineeritud kui analüüdi

väikseim kontsentratsioon või kogus, mille puhul on täidetud

asjakohased kvaliteedikriteeriumid.

CAS number Chemical Abstract Service (CAS) registrinumbrid¹²² on

universaalsed ja täpsed individuaalsete keemiliste ühendite identifikaatorid. EPRTR määruse II lisa teises tulbas esitatakse iga saasteaine CAS number, kui see on olemas.

_

¹²² Täiendavat teavet CAS registrinumbrite kohta saab aadressilt http://www.cas.org/EO/regsys.html.

II osa. Liited

Liide 3. Õhu ja vee saasteainete rahvusvaheliselt tunnustatud mõõtmismeetodite loend ^{123}

MÄRKUS. Käesolevate mõõtmismeetodite erinevad etapid (proovivõtmine, transportimine ja säilitamine, eeltöötlemine, ekstraheerimine, kvantitatiivne analüüs, andmeesitus) on ühe või mitmes standardiga standarditud. Heidete korral õhku katavad viidatud standardid üldjuhul kõik mõõtmismeetodite etapid. Heidete korral vette katavad viidatud standardid üldjuhul kvantitatiivse analüüsi etapi. Juhendid muude etappide kohta on nn üldstandardites (G1-G7), mille nimekiri on esitatud käesoleva tabeli lõpus, ning selles on ka standardid (G6, G7), mis käsitlevad laborite pädevust, mõõtemääramatust jms teemasid.

CEN või ISO standardite puudumine selles tabelis ei tähenda alati vastavate protseduuride puudumist, näiteks võib

CEN või ISO parasjagu sellealast tööd arendada.

		agu sellealast toou arendada.	EN või ISO standard	EN või ISO standard
	CAS		Heited õhku	Heited vette
Nr	number	Saasteaine	(vt lühendid allpool)	(vt lühendid allpool)
1	74-82-8	Metaan (CH ₄)	ISO/TC 146/SC 1/WG 22 ettevalmistatav ISO standard	
			(ainult teadmiseks)	
2	630-08-0	Süsinikmonooksiid (CO)	EN 15058:2004 ISO 12039:2001	
3	124-38-9	Süsinikdioksiid (CO ₂)	ISO 12039:2001	
4		Fluorosüsivesinikud (HFCd)		
5	10024-97-2	Dilämmastik(mono)oksiid (N ₂ O)	ISO/TC 146/SC 1/WG 19 ettevalmistatav ISO standard	
			(ainult teadmiseks)	
6	7664-41-7	Ammoniaak (NH ₃)		
7		Muud lenduvad orgaanilised ühendid lisaks metaanile (NMVOC)	EN 13649:2001	
8		Lämmastikoksiidid (NO _x /NO ₂)	EN 14792:2005 ISO 11564:1998 ISO 10849:1996	
9		Perfluorosüsivesinikud (PFCd)		
10	2551-62-4	Väävelheksafluoriid (SF ₆)		

54

¹²³ Mitmesse kategooriasse kuuluvate saasteainete korral esitatakse andmed nende heidete kohta igas vastavas kategoorias

			EN või ISO standard	EN või ISO standard
	CAS		Heited õhku	Heited vette
Nr	number	Saasteaine	(vt lühendid allpool)	(vt lühendid allpool)
			EN 14791:2005	
11		Www1.11.1 (CO (CO)	ISO 7934:1989	
11		Vääveloksiidid (SO _x /SO ₂)	ISO 7935:1992	
			ISO 11632:1998	
12		Ül 41% o atile		EN 12260:2003
12		Üldlämmastik		EN ISO 11905-1:1998
				EN ISO 15681-1:2004
12		Üldfosfor		EN ISO 15681-2:2004
13		Uldiosfor		EN ISO 11885:1997
				EN ISO 6878:2004
14		Fluoroklorosüsivesinikud (HCFCd)		
15		Fluoroklorosüsinikud (CFCd)		
16		Haloonid		
17		Arseen ja selle ühendid (arseenina)	EN 14385:2004	EN ISO 11969:1996
		,	EN 14295-2004	EN 26595:1992
18		Kaadmium ja selle ühendid (kaadmiumina)	EN 14385:2004	EN ISO 5961:1995 EN ISO 11885:1997
			EN 14385:2004	EN 1233:1996
19		Kroom ja selle ühendid (kroomina)	EN 14363.2004	EN ISO 11885:1997
20		Vask ja selle ühendid (vasena)	EN 14385:2004	EN ISO 11885:1997
		(Vascila)	EN 13211:2001	EN 1483:1997
		Elavhõbe ja selle ühendid	EN 14884:2005	EN 12338:1998
21		(elavhõbedana)		EN 13506:2001
				Vastavalt sisaldusele
22		Nikkel ja selle ühendid (niklina)	EN 14385:2004	EN ISO 11885:1997
23		Plii ja selle ühendid (pliina)	EN 14385:2004	EN ISO 11885:1997
24		Tsink ja selle ühendid (tsingina)		EN ISO 11885:1997
25	15972-60-8	Alakloor		
26	309-00-2	Aldriin		EN ISO 6468:1996
27	1912-24-9	Atratsiin		EN ISO 10695:2000
28	57-74-9	Klordaan		

			EN või ISO standard	EN või ISO standard
	CAS		Heited õhku	Heited vette
Nr	number	Saasteaine	(vt lühendid allpool)	(vt lühendid allpool)
29	143-50-0	Kloordekoon		
30	470-90-6	Kloorfenvinfoss		
31	85535-84-8	Kloroalkaanid, C ₁₀ -C ₁₃		
32	2921-88-2	Kloorpürifoss		
33	50-29-3	DDT		EN ISO 6468:1996
2.4	105010			EN ISO 10301:1997
34	107-06-2	1,2-dikloroetaan (EDC)		EN ISO 15680:2003
	 00 0			EN ISO 10301:1997
35	75-09-2	Diklorometaan (DCM)		EN ISO 15680:2003
36	60-57-1	Dieldriin		EN ISO 6468:1996
37	330-54-1	Diuroon		EN ISO 11369:1997
38	115-29-7	Endosulfaan		EN ISO 6468:1996
39	72-20-8	Endriin		EN 6468:1996
40		Halogeenitud orgaanilised ühendid		EN ISO 9562:2004
		(AOX-ina)		
41	76-44-8	Heptakloor		EN ISO 6468:1996
42	118-74-1	Heksaklorobenseen (HCB)		EN ISO 6468:1996
43	87-68-3	Heksaklorobutadieen (HCBD)		
44	608-73-1	1,2,3,4,5,6- heksaklorotsükloheksaan (HCH)		EN ISO 6468:1996
45	58-89-9	Lindaan		EN ISO 6468:1996
46	2385-85-5	Mirex		
47		PCDD+PCDF (dioksiinid+ furaanid) (Teq))	EN 1948-1 kuni 3:2003	ISO 18073:2004
48	608-93-5	Pentaklorobenseen		EN ISO 6468:1996
49	87-86-5	Pentaklorofenool (PCP)		
50	1336-36-3	Polüklooritud bifenüülid (PCBd)	(prCEN/TS 1948-4)	EN IGO (160 100)
		(I CDu)	ainult teadmiseks	EN ISO 6468:1996
51	122-34-9	Simasiin		EN ISO 11369:1997
				EN ISO 10695:2000
52	127-18-4	Tetrakloroeteen (PER)		EN ISO 15680:2003
		, ,		EN ISO 10301:1997
53	56-23-5	Tetraklorometaan (TCM)		EN ISO 10301:1997

			EN või ISO standard	EN või ISO standard
	CAS		Heited õhku	Heited vette
Nr	number	Saasteaine	(vt lühendid allpool)	(vt lühendid allpool)
54	12002-48-1	Triklorobenseenid (TCBd) (kõik isomeerid)		EN ISO 15680:2003
55	71-55-6	1,1,1-trikloroetaan		
56	79-34-5	1,1,2,2-tetrakloroetaan		
57	79-01-6	Trikloroeteen		EN ISO 15680:2003 EN ISO 10301:1997
58	67-66-3	Triklorometaan		EN ISO 15680:2003 EN ISO 10301:1997
59	8001-35-2	Toksafeen		21 (100 10001.17) /
60	75-01-4	Vinüülkloriid		EN ISO 15680:2003
61	120-12-7	Antratseen	ISO 11338-1 kuni 2:2003	EN ISO 17993:2003
			EN 13649:2001	ISO 11423-1:1997
62	71-43-2	Benseen		ISO 11423-2:1997
				EN ISO 15680:2003
63		Broomitud difenüüleetrid (PBDE)		ISO 22032
64		Nonüülfenool etoksülaadid (NP/NPEd) ja nendega seotud ained		
65	100-41-4	Etüülbenseen		EN ISO 15680:2003
66	75-21-8	Etüleenoksiid		
67	34123-59-6	Isoproturoon		
68	91-20-3	Naftaleen		EN ISO 15680:2003 EN ISO 17993:2003
69		Tinaorgaanilised ühendid (Sn _{üld})		EN ISO 17353:2005
70	117-81-7	Di-(2-etüül heksüül) ftalaat (DEHP)		EN ISO 18856:2005
71	108-95-2	Fenoolid(C _{üld})		ISO 18857-1:2005
			ISO 11338-1 kuni 2:2003	EN ISO 17993:2003
72		Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud (PAH)		ISO 7981-1:2005
		busivesinikuu (17111)		ISO 7981-2:2005
73	108-88-3	Tolueen		EN ISO 15680:2003
74		Tributüültina ja tema ühendid		EN ISO 17353:2005
75		Trifenüültina ja tema ühendid		EN ISO 17353:2005

			EN või ISO standard	EN või ISO standard		
	CAS Sangtoning		Heited õhku	Heited vette		
Nr	number	Saasteaine	(vt lühendid allpool)	(vt lühendid allpool)		
76		Orgaaniline üldsüsinik (TOC) (kas C _{üld} või COD/3)		EN 1484:1997		
77	1582-09-8	Trifluraliin				
78	1330-20-7	Ksüleenid		EN ISO 15680:2003		
79				EN ISO 10304-1:1995 EN ISO 10304-2:1996 EN ISO 10304-4:1999		
80		Kloor ja anorgaanilised ühendid (HCl-ina)	EN 1911-1 kuni 3:2003	EN ISO 15682:2001		
81	1332-21-4	Asbest	ISO 10397:1993			
82		Tsüaniidid (CN _{üld})		EN ISO 14403:2002		
83		Fluoriidid (F _{üld})		EN ISO 10304-1:1995		
84		Fluor ja anorgaanilised ühendid (HF-ina)	ISO/DIS 15713:2004			
85	74-90-8	Vesiniktsüaniid (HCN)				
86		Tahked osakesed (PM10)	ISO/TC 146/SC 1/WG 20 ettevalmistatav ISO standard (kättesaadav komitee kavandina CD 23210)			
87	1806-26-4	Oktüülfenoolid ja oktüülfenooli etoksülaadid	(ainult teadmiseks)			
88	206-44-0	Fluoranteen	ISO 11338-1 kuni 2:2003	EN ISO 17993:2003		
89	465-73-6	Isodriin				
90	36355-1-8	Heksabromobifenüül				
91	191-24-2	Benso(g,h,i)perüleen		EN ISO 17993:2003		
	ΰ	LDSTANDARDID HEIDET	E KOHTA ÕHKU ja/või `	VETTE		
G1		oovide võtmine. Osa 1: võtuskeemide koostamisjuhised		EN ISO 5667-1:1996		
G2	•	de võtmine. Osa 10: Juhised eoveeproovide võtmiseks		EN ISO 5667-10:1992		

			EN või ISO standard	EN või ISO standard	
	CAS		Heited õhku	Heited vette	
Nr	number	Saasteaine	(vt lühendid allpool)	(vt lühendid allpool)	
G3	Veeproovide võtmine. Osa 3: Juhised proovide säilitamise ja käsitsemise kohta			EN ISO 5667-3:1994	
G4	Veeanalüüsi a	nnalüütilise kvaliteedikontrolli juhised		CEN/ISO TR 13530:1998	
G5	Labora	te saasteallikate heited. tooriumisisene valideerimine natiivmeetodi võrdlemiseks referentsmeetodiga	CEN/TS 14793		
G6	Katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuded		EN ISO 17025:2005		
G7	juhend (199	otemääramatuse väljendamise 95). Avaldajad: BIPM, IEC, D, IUPAC, IUPAP, OIML	CEN TS 13005:2000		

Tabel 21. Rahvusvaheliselt tunnustatud mõõtmismeetodid õhu ja vee saasteainete määramiseks

Lühendid

EN	Euroopa standard
CEN/TS	CEN tehniline spetsifikatsioon
CEN/TR	CEN tehniline aruanne
ISO	Rahvusvaheline standard
ISO/CD	ISO komitee kavand
ISO/TS	ISO tehniline spetsifikatsioon
ISO/TR	ISO tehniline aruanne
PrXXX	Standardi kavand (ainult teadmiseks)

"---" puudub kohustus teavitamiseks EPRTR määruse alusel

Standardite pealkirjad

EN (ISO) standardid

EN 1233:1996 Vee kvaliteet. Kroomisisalduse määramine. Aatomabsorptsioon-spektromeetrilised meetodid

EN 1483:1997 Vee kvaliteet. Elavhõbedasisalduse määramine.

EN 1484:1997 Vee analüüs. Juhtnöörid orgaanilise üldsüsiniku (TOC) ja lahustunud orgaanilise süsiniku (DOC) määramiseks

EN 1911-1:1998 Heited püsiallikatest. Käsitsimeetod HCl määramiseks. Osa 1: Gaasiproovi võtmine

EN 1911-2:1998 Heited püsiallikatest. Käsitsimeetod HCl määramiseks. Osa 2: Gaasiliste ühendite absorptsioon

EN 1911-3:1998 Heited püsiallikatest. Käsitsimeetod HCl määramiseks. Osa 3: Absorbendi lahuse analüüsimine ja tulemuse arvutamine

EN 1948-1:2006 Paiksete saasteallikate heited. PCDD-de/PCDF-ide ja dioksiinisarnaste PCB-de masskontsentratsiooni määramine. Osa 1: PCDD-de/PCDF-ide proovide võtmine

EN 1948-2:2006 Paiksete saasteallikate heited. PCDD-de/PCDF-ide ja dioksiinisarnaste PCB-de masskontsentratsiooni määramine. Osa 2: PCDD-de/PCDF-ide ekstraheerimine ja puhastamine

EN 1948-3:xxxx Paiksete saasteallikate heited. PCDD-de/PCDF-ide ja dioksiinisarnaste PCB-de masskontsentratsiooni määramine. Osa 3: PCDD-de/PCDF-ide identifitseerimine ja kvantifitseerimine

prCEN/TS 1948-4:xxxx Paiksete saasteallikate heited. PCDD-de/PCDF-ide ja dioksiinisarnaste PCB-de masskontsentratsiooni määramine. Osa 4: Dioksiinisarnaste PCB-de proovide võtmine ja analüüs

EN 12260:2003 Vee kvaliteet. Lämmastikusisalduse määramine. Seotud lämmastiku (TNb) sisalduse määramine pärast lämmastikoksiidide oksüdeerimist

EN 12338:1998 Vee kvaliteet. Elavhõbedasisalduse määramine. Amalgaamimisega rikastusmeetodid

ENV 13005:1999 Mõõtemääramatuse väljendamise juhend

EN 13211:2001 Õhu kvaliteet. Paiksete saasteallikate heited. Käsitsimeetod elavhõbeda üldkontsentratsiooni määramiseks

 $EN~13506:2001~Vee~kvaliteet.~Elavh\~obedasis alduse~m\"a\"aramine~aatomfluorestsents spektromeetria~abil$

EN 13649:2001 Paiksete saasteallikate heited. Üksikute gaasiliste orgaaniliste ühendite masskontsentratsiooni määramine. Aktiivsöe ja lahusti desorptsiooni meetod

EN 14385:2004 Paiksete saasteallikate heited. As, Cd, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, TI ja V koguheite määramine

EN 14791:2005 Paiksete saasteallikate heited. Vääveldioksiidi masskontsentratsiooni määramine. Referentsmeetod

EN 1479:22005 Paiksete saasteallikate heited. Lämmastikoksiidide (NO2) masskontsentratsiooni määramine. Referentsmeetod: kemoluminestsents

CEN/TS 14793:2005 Paiksete saasteallikate heited. Laboratooriumisisene valideerimine alternatiivmeetodi võrdlemiseks referentsmeetodiga

EN 14884:2005 Õhu kvaliteet. Paiksete saasteallikate heited. Elavhõbeda üldkontsentratsiooni määramine. Automatiseeritud mõõtesüsteemid

EN 15058:2004 Paiksete saasteallikate heited. Referentsmeetod süsinikmonooksiidi heite määramiseks mittehajusa infrapunameetodiga

EN 26595:1992/AC:1992 Vee kvaliteet. Arseeni üldsisalduse määramine. Hõbedietüülditiokarbamaat-spektrofotomeetriline meetod (ISO 6595:1982)

EN ISO 5667-1:2005 Vee kvaliteet. Proovi võtmine. Osa 1: Proovivõtmise programmide koostamisjuhised (ISO 5667-1 1980 ja ISO 5667-2 1991 muudatus)

EN ISO 5667-3:2003 Vee kvaliteet. Proovi võtmine. Osa 3: Juhised veeproovide säilitamise ja käsitsemise kohta

EN ISO 5667-10:1992 Vee kvaliteet. Proovi võtmine. Osa 10: Juhised heitveeproovide võtmise kohta

EN ISO 5961:1995 Vee kvaliteet. Kaadmiumisisalduse määramine aatomabsorptsioon-spektromeetria abil

EN ISO 6468:1996 Vee kvaliteet. Mõnede kloororgaaniliste insektitsiidide, polüklorobifenüülide ja klorobenseenide sisalduse määramine. Gaasikromatograafiline meetod pärast vedeliku vedelikuga ekstraheerimist

 $EN~ISO~6878:2004~Vee~kvaliteet.~Fos for is is alduse~m\"{a}\"{a}ramine.~Spektrome etriline~meetod~ammonium mol\"{u}bdaadiga~adi$

EN ISO 9562:2004 Vee kvaliteet. Adsorbeeruvate orgaaniliselt seotud halogeenide (AOX) sisalduse määramine

EN ISO 10301:1997 Vee kvaliteet. Kergeltlenduvate halogeenitud süsivesinike sisalduse määramine. Gaasikromatograafilised meetodid

EN ISO 10304-1:1995 Vee kvaliteet - Lahustunud fluoriid-, kloriid-, nitrit-, ortofosfaat-, bromiid-, nitraat- ja sulfaatioonide sisalduse määramine, kasutades ioonvahetus-vedelikkromatograafiat. Osa 1: Meetod madala reostusega vee jaoks

EN ISO 10304-2:1996 Vee kvaliteet. Lahustunud anioonide määramine ioonvahetus-vedelikkromatograafiat kasutades. Osa 2: Bromiidi, kloriidi, nitraadi, nitriti, ortofosfaadi ja sulfaadi määramine heitvees

EN ISO 10304-4:1999 Vee kvaliteet. Lahustunud anioonide määramine ioonvahetus-vedelikkromatograafiat kasutades. Osa 4: Kloraadi, kloriidi ja kloriiti sisalduse määramine madala reostusega vees

EN ISO 10695:2000 Vee kvaliteet. Valitud lämmastik- ja fosforühendite sisalduse määramine. Gaasikromatograafilised meetodid

EN ISO 11369:1997 Vee kvaliteet. Valitud taimetöötlusvahendite sisalduse määramine. Meetod, kus kasutatakse UV detekteerimisega kõrgefektiivset vedelikkromatograafiat pärast tahke aine vedelikuga ekstraheerimist

EN ISO 11885:1997 Vee kvaliteet. 33 elemendi sisalduse määramine induktiivselt sidestatud plasma-aatomemissioonspektroskoopia abil

EN ISO 11905-1:1998 Vee kvaliteet. Lämmastikusisalduse määramine. Osa 1: Oksüdatiivse lagundamise meetod peroksodisulfaadiga

EN ISO 11969:1996 Vee kvaliteet. Arseenisisalduse määramine. Aatomabsorptsioon-spektromeetriline meetod (hüdriidmeetod)

EN ISO/13530 1998 Vee kvaliteet. Veeanalüüsi analüütilise kvaliteedikontrolli juhised

EN ISO 14403:2002 Vee kvaliteet. Tsüaniidi üldsisalduse ja vaba tsüaniidi sisalduse määramine pidevvooluanalüüsil

EN ISO 15680:2003 Vee kvaliteet. Monotsükliliste aromaatsete süsivesinike, naftaleeni ja mitmete kloreeritud ühendite koguse gaasikromatograafiline määramine, kasutades külmalõksu ja termilist desorptsiooni

EN ISO 15681-1:2004 Vee kvaliteet. Ortofosfaadisisalduse ja fosfori üldsisalduse määramine vooluanalüüsil (CFA ja FIA). Osa 1: Voolusisestusanalüüs (FIA)

EN ISO 15681-2:2004 Vee kvaliteet. Ortofosfaadi sisalduse ja fosfori üldsisalduse määramine vooluanalüüsil (CFA ja FIA). Osa 2: Pidevvooluanalüüs (CFA)

EN ISO 15682:2001 Vee kvaliteet. Kloriidisisalduse määramine vooluanalüüsil (CFA ja FIA) ja fotomeetriliselt või potentsiomeetriliselt

EN ISO/IEC 17025:2005 Katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuded

EN ISO 17353:2005 Vee kvaliteet. Mõnede tinaorgaaniliste ühendite määramine. Gaasikromatograafiline meetod

EN ISO 17993:2003 Vee kvaliteet. 15 poliitsiiklilise aromaatse süsivesiniku (PAH) sisalduse määramine vees, kasutades fluorestsentsdetekteerimisega kõrgefektiivset vedelikkromatograafiat pärast vedeliku vedelikuga ekstraheerimist

EN ISO 18856:2005 Vee kvaliteet. Valitud ftalaatide määramine, kasutades kromatomass-spektromeetriat

ISO standardid

ISO 7934:1989 Paiksete saasteallikate heited. Vääveldioksiidi masskontsentratsiooni määramine, vesinikperoksiidi/baariumperkloraadi/Thorini meetod

ISO 7935:1992 Paiksete saasteallikate heited. Vääveldioksiidi masskontsentratsiooni määramine. Automaatmõõtemeetodite suutlikkusnäitajad

ISO 7981-1:2005 Vee kvaliteet. Polütsükliliste aromaatsete süsivesinike (PAH) sisalduse määramine. Osa 1: Kuue PAH määramine, kasutades fluorestsentsdetekteerimisega kõrgefektiivset planaarkromatograafiat pärast vedeliku vedelikuga ekstraheerimist

ISO 7981-2:2005 Vee kvaliteet. Polütsükliliste aromaatsete süsivesinike (PAH) sisalduse määramine. Osa 2: Kuue PAH määramine, kasutades fluorestsentsdetekteerimisega kõrgefektiivset vedelikkromatograafiat pärast vedeliku vedelikuga ekstraheerimist

ISO 10397:1993 Paiksete saasteallikate heited. Asbestitehaste heidete määramine. Kiudude loendamise meetod

ISO 10849:1996 Paiksete saasteallikate heited. Lämmastikoksiidide masskontsentratsiooni määramine. Automaatmõõteseadmete suutlikkusnäitajad

ISO 11338-1:2003: Paiksete saasteallikate heited. Gaasilises ja tahkefaasis olevate polütsükliliste aromaatsete süsivesinike määramine. Osa 1: Proovide võtmine

ISO 11338-2:2003: Paiksete saasteallikate heited. Gaasilises ja tahkefaasis olevate polütsükliliste aromaatsete süsivesinike

määramine. Osa 2: Proovi ettevalmistamine, puhastamine ja määramine

ISO 11423-1:1997 Vee kvaliteet. Benseeni ja mõnede selle derivaatide määramine. Osa 1: Head-space gaasikromatograafia meetod

ISO 11423-2:1997 Vee kvaliteet. Benseeni ja mõnede derivaatide määramine. Osa 2: Meetod ekstraktsiooni ja gaasikromatograafia kasutamisega

ISO 11564:1998 Paiksete saasteallikate heited. Lämmastikoksiidide masskontsentratsiooni määramine. Fotomeetriline meetod naftüületüleendiamiiniga

ISO 11632:1998 Paiksete saasteallikate heited. Vääveldioksiidi masskontsentratsiooni määramine. Ioonkromatograafia meetod

ISO 12039:2001 Paiksete saasteallikate heited. Süsinikmonooksiidi, süsinikdioksiidi ja hapniku määramine. Automaatmõõteseadmete suutlikkusnäitajad ja kalibreerimine

ISO/DIS 15713:2006 Paiksete saasteallikate heited. Gaasiliste fluoriidide proovide võtmine ja sisalduse määramine

ISO 18073:2004 Vee kvaliteet. Tetra- kuni oktakloreeritud dioksiinide ja furaanide määramine. Isotoopide lahjenduse meetod koos HRGC/HRMS-iga

ISO 18857-1:2005 Vee kvaliteet. Valitud alküülfenoolide määramine. Osa 1: Meetod filtreerimata proovide jaoks, kasutades vedelik vedelikuga ekstraheerimist ja mass-selektiivse detekteerimisega gaasikromatograafiat

ISO/DIS 22032:2004 Vee kvaliteet. Valitud polübroomitud difenüüleetrite määramine setetes ja reoveesettes. Meetod, milles kasutatakse ekstraheerimist ja kromatomass-spektromeetriat

ISO/CD 23210:2005 Paiksete saasteallikate heited. PM10/PM2,5 madala masskontsentratsiooni määramine suitsugaasides, kasutades impaktorseadet

Tabel 22. Rahvusvaheliselt tunnustatud mõõtmismeetodite täielik nimekiri

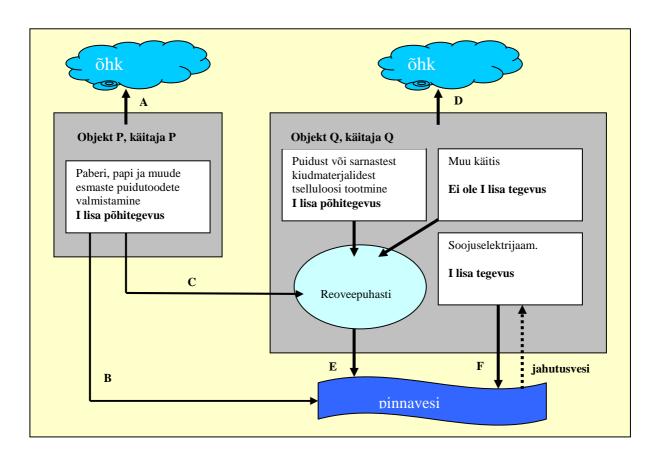
Liide 6. Andmeesituse näited: heited ja ülekanded väljapoole tegevuskohta

Liites 6 esitatakse kolm näidet tegelike olukordade kohta, mis hõlmavad objektidel aset leidvaid tööstustegevusi ning demonstreerib objektide andmeesitust heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta.

Objekti identifitseerimiseks vajalik teave ja objektiga seotud valikuline teave tuleb esitada peatükis 1.1.6. kirjeldatu kohaselt.

Näide 1

Näide 1 joonisel 3 kujutab tööstusettevõtet kahe objektiga P ja Q. Objekti P I lisa põhitegevus on paberi, papi ja muude esmaste puidutoodete valmistamine. Objekti Q I lisa põhitegevus on tselluloosi tootmine puidust või kiudmaterjalidest. Objektil Q on ka põletusseade ja reoveepuhasti, mida käitab käitaja Q. Lisaks sellele käitab käitaja Q ka objekti Q osaks olevat käitist, mille tegevus ei ole I lisa kohane tegevus.

Joonis 3. Kahe objektiga tööstusettevõte

Tabelis 23 on esitatud objektide P ja Q aruandekohustus

Andmeid esitav objekt	Tegevus	Heide/ ülekanne väljapoole tegevus- kohta	Aruandekohustus	Märkused
Objekt P	Paberi, papi ja muude esmaste puidutoodete valmistamine	R	Andmed esitada heidetena õhku Andmed esitada heidetena vette	
		С	Andmed esitada reovees sisalduvate saasteainete ülekandena ¹²⁴ väljapoole tegevuskohta	
Objekt Q	Puidust või sarnastest kiudmaterjalidest tselluloosi tootmine Soojuselektrijaam		Andmed heidete koguhulga kohta esitada heidetena õhku Andmed heidete koguhulga (E+F) kohta esitada heidetena	Taustteostuse võib lahutada jahutusveekaudsetest heidetest (heide F)
	Reoveepuhasti Muu käitis (ei ole I lisa kohane tegevus)	L	vette Tege	Tegevused, mida I lisas ei ole loetletud, võib välja jätta ¹²⁵

Objektide P ja Q aruandekohustus Tabel 23.

Objekt P

Objekti P ainus I lisa kohane tegevus on paberi ja papi tootmine. Tabelis 24 on näidatud selle tegevuse koodid.

	I lisa tegevus*	PRTR kood	IPPC kood	Tegevuse nimetus vastavalt EPRTR määruse I lisale (andmeesitus ei ole kohustuslik)
1		6.(b)	6.1	Tööstusettevõtted paberi, papi ja teiste esmaste puidutoodete (nagu puitlaast- ja kiudplaat ning vineer) tootmiseks

Tabel 24. Objekti P tegevuste koodid

Vastav I lisa kohase tegevuse nr

Objekt P heidab saasteaineid õhku (heide A) ja vette (heide B), ning esitab andmed kõikide saasteainete kohta, mille kogus ületab EPRTR määruse II lisas vastavalt tulbas 1a ja 1b täpsustatud künnisväärtusi. Osa reoveest heidetakse väljapoole tegevuskohta (ülekanne väljapoole tegevuskohta C) objektil Q paiknevasse reoveepuhastisse. Objekt P esitab andmed kõikide saasteainete kohta, mille kogus ületab EPRTR määruse II lisa tulbas 1b

¹²⁴ Keerulistes mitme objektiga tööstusettevõtetes on "ülekanded väljapoole tegevuskohta" mõnikord tegelikult "ülekanded väljapoole objekti", kui ülekanne toimub tegevuskohas. Et säilitada järjepidevust termini "ülekanded väljapoole tegevuskohta" kasutamisel, rakendatakse sellist määratlust ka nendel puhkudel. ¹²⁵ Vt ka käesolevate suuniste peatüki 1.1.4 märkusi I lisas mitteloetletud tegevuste kohta.

täpsustatud künnisväärtust, saasteainete ülekandena väljapoole tegevuskohta reovette, mis suunatakse reoveepuhastusseadmesse.

Andmed esitatakse õhku heidete kohta vastavalt peatükile 1.1.8.1, vette heidete kohta vastavalt peatükile 1.1.8.2 ja reovees sisalduvate saasteainete ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta vastavalt peatükile 1.1.9.

Tabelis 25 on esitatud objekti P esitatavad andmed heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta

	Saasteaine		Meetod	Kogus	
II lisa nr	II lisa nr Nimetus		Kasutatud meetod	T (kokku) kg/a	A (juhuslik) kg/a
		Heite	ed õhku (heide A)		
8	Lämmastikoksiidid (NO _x)	M	ISO 10849:1996	149 000	-
86	Tahked osakesed (PM10)	М	ISO 9096:2003	145 000	-
		Heite	ed vette (heide B)		
76	Orgaaniline üldsüsinik (TOC)	M	EN 1484:1997	70 000	-
R	eovees sisalduvate saas	steainete	: ülekanded väljapo	ole tegevuskohta	a (heide C)
24	Tsink ja selle ühendid (tsingina)	М	EN ISO 11885:199 7	320	-
76	Orgaaniline üldsüsinik (TOC)	M	EN 1484:1997	536 000 000	-

Tabel 25. Objekti P andmeesitus heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta

Objekt Q

Objekti Q põhiline majandustegevus on tselluloosi tootmine puidust või kiudmaterjalidest. See on ühtlasi I lisa põhitegevus, mille kohta andmed tuleb esitada. Objektil Q on ka põletusseade võimsusega üle 50 MW, mis on I lisa kohane tegevus. Reovett töödeldakse objekti käitaja käitatavas reoveepuhastis. Tabelis 26 on näidatud objekti Q tegevuste koodid.

I lisa tegevus*	PRTR kood	IPPC kood	Tegevuse nimetus vastavalt EPRTR määruse I lisale (andmeesitus ei ole kohustuslik)
1**	6.(a)		Tööstusettevõtted tselluloosi tootmiseks puidust või sarnastest kiudmaterjalidest
2	1.(c)	1.1.	Soojuselektrijaamad ja muud põletuskäitised

Tabel 26. Objekti Q tegevuste koodid

- * Vastav I lisa kohase tegevuse nr
- ** Tegevus 1 on I lisa põhitegevus

Objekti Q korral, kui ületatakse EPRTR määruse II lisa tulbas 1a täpsustatud künnisväärtusi, tuleb

saasteainete õhku heidete koguhulk (heide D) esitada heidetena õhku. Reovesi kantakse objekti enda reoveepuhastisse. Objekt kasutab jahutusprotsessis lähedalasuva jõe vett ja heidab vee samasse veekogusse. Objekt esitab andmed kõikide saasteainete kohta, mille heidete koguhulk (heited E + F) ületab EPRTR määruse II lisa tulbas 1b täpsustatud künnisväärtusi, heidetena vette. Seejuures on võetud jahutusvee heitest lubatud lahutada taustreostus (vt ptk 1.1.4). Heitvesi sisaldab orgaanilist üldsüsinikku (TOC), kaadmiumi (Cd) ja pliid (Pb) üle künnisväärtuse. Aruandest võib välja jätta I lisas mitteloetletud tegevustest tekkinud heited. Siiski võib pragmaatilistel ja kuluefektiivsuse kaalutlustel olla mõistlik esitada andmed I lisasse mittekuuluvatest tegevustest tulenevate heidete kohta koos I lisa kohastest tegevustest tulenevate heidete andmetega, näiteks ühiste kanalisatsioonisüsteemide korral, kus ei ole eraldi proovivõtukohta I lisasse mittekuuluvast tegevusest tulenevate heidete jaoks.

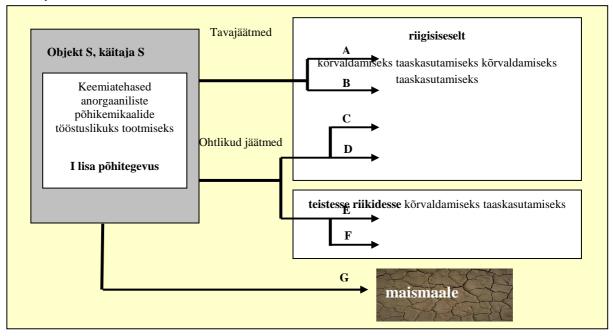
Andmed esitatakse õhku heidete kohta vastavalt peatükile 1.1.8.1 ja vette heidete kohta vastavalt peatükile 1.1.8.2. Tabelis 27 on esitatud objekti Q andmeesitus vette heidete kohta (andmeid õhku heidete kohta ei ole näidatud).

	Heited vette (heited E + F)									
	Saasteaine		Meetod	Kogus						
II lisa nr	Nimetus	M/C/E	Kasutatud meetod	T (kokku) kg/a	A (juhuslik) kg/a					
18	Kaadmium ja selle ühendid (kaadmiumina)	M	EN ISO 5961	9,85						
23	Plii ja selle ühendid (pliina)	М	EN ISO 11885	28,0	-					
76	Orgaaniline üldsüsinik (TOC)	М	EN 1484:1997	781 000 000	-					

Tabel 27. Objekti Q andmeesitus vette heidete kohta

Näide 2

Joonisel 4 esitatud näide 2 kujutab anorgaaniliste põhikemikaalide tootmise objekti, mis on I lisa kohane tegevus. Objekt tekitab ohtlikke ja tavajäätmeid, mis kantakse kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks üle teistele objektidele, ning kannab soolalahuseid väljapoole tegevuskohta süvainjektsiooniks.

Joonis 4. Näide objekti kohta, mille tegevus põhjustab ohtlike ja tavajäätmete ülekandeid väljapoole tegevuskohta ning heiteid maismaale

Tabelis 28 on esitatud objekti S aruandekohustus.

Andmeid esitav objekt	Tegevus	Heide/ ülekanne väljapoole tegevuskohta	Aruandekohustus	
	Keemiatehased anorgaaniliste põhikemikaalide tööstuslikuks		Andmed esitada tavajäätmete ülekandena väljapoole tegevuskohta kõrvaldamiseks	
	tootmiseks		Andmed esitada tavajäätmete ülekandena väljapoole tegevuskohta taaskasutuseks	
		_	Andmed esitada tavajäätmete ülekandena väljapoole tegevuskohta riigisiseselt kõrvaldamiseks	
				Andmed esitada tavajäätmete ülekandena väljapoole tegevuskohta riigisiseselt taaskasutuseks
			Andmed esitada tavajäätmete ülekandena väljapoole tegevuskohta teistesse riikidesse kõrvaldamiseks	
			Andmed esitada tavajäätmete ülekandena väljapoole tegevuskohta teistesse riikidesse taaskasutuseks	
		G	Andmed esitada heidetena maismaale	

Tabel 28. Objekti S aruandekohustus näites 2

Objekti S ainus I lisa tegevus on anorgaaniliste põhikemikaalide tootmine ja see on ühtlasi põhitegevus. Tabelis 29 on näidatud selle tegevuse koodid.

I lisa tegevus*	PRTR kood	IPPC kood	Tegevuse nimetus vastavalt EPRTR määruse I lisale (andmeesitus ei ole kohustuslik)				
1	4.(b)		Keemiatehased tootmiseks	anorgaaniliste	põhikemikaalide	tööstuslikuks	

Tabel 29. Objekti S tegevuste koodid

Aastas kantakse väljapoole tegevuskohta rohkem kui 2 000 tonni tavajäätmeid ja rohkem kui 2 tonni ohtlikke jäätmeid, mille kohta andmeesitus on kohustuslik. Jäätmeid kantakse väljapoole tegevuskohta riigisiseselt kõrvaldamiseks (ülekanded A ja C) või taaskasutuseks (ülekanded B ja D). Osa ohtlikke jäätmeid kantakse teistesse riikidesse kõrvaldamiseks (ülekanne E) või taaskasutuseks (ülekanne F). Selle tulemusena on kohustuslik esitada tegevuskoha ning ülekande tegeliku kõrvaldaja/taaskasutaja nimi ja aadress. Osa jäätmete ülekannetest väljapoole tegevuskohta kõrvaldatakse süvainjektsiooni teel maapõue. Sellest tuleb andmed esitada heidetena maismaale (heide G) nende saasteainete korral, mille kogus ületab EPRTR määruse II lisa tulbas 1c sätestatud künnisväärtust. Väljapoole tegevuskohta jäätmete ülekannete kogused tuleb määrata jäätmete kaalumise teel, välja arvatud kõrvaldatavate tavajäätmete koguse määramisel, mis on määratud hinnangulise jäätmete tekitamise teguri alusel.

Tabelis 30 on näidatud objekti S andmeesitus väljapoole tegevuskohta tavajäätmete ülekannete kohta, tabelis 31 väljapoole tegevuskohta ohtlike jäätmete ülekannete kohta ja tabelis 32 maismaale heidete kohta.

Tavajäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta	Kogus kg/a	Jäätmekäitlustegevus	M/C/E	Kasutatud meetod
	1 000	R	М	kaalumine
	10 000	D	E	

Tabel 30. Objekti S andmeesitus tavajäätmete ülekande kohta väljapoole tegevuskohta

Ohtlike jäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta	Kogus kg/a	Jäätmetöötl ustoiming	M/C/E	Kasutatud meetod	Taaskasutaja/ kõrvaldaja nimi	Taaskasutaja/ kõrvaldaja aadress	Tegeliku taaskasutamise/ kõrvaldamise koha aadress
riigisiseselt	5,25	R	М	kaalumine			
	3,00	D	М	kaalumine			
teistesse riikidesse	0,500	R	M	kaalumine	Components	Flowertown south, PP12 8TS,	Sun Street, Flowertown south, PP12 8TS, Ühendkuningriik
	0,750	D	М	kaalumine	BEST Environmental Ltd.	Kings Street, Kingstown, Highlands, AB2	Kingstown Waste to Energy Plant, Kings Street, Kingstown, Ühendkuningriik

Tabel 31. Objekti S andmeesitus ohtlike jäätmete ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta

NB! Ohtlike jäätmete liikumisel üle riigipiiri tuleb teatada jäätmete taaskasutaja või kõrvaldaja nimi ja aadress ning tegelik taaskasutus- või kõrvaldamiskoht.

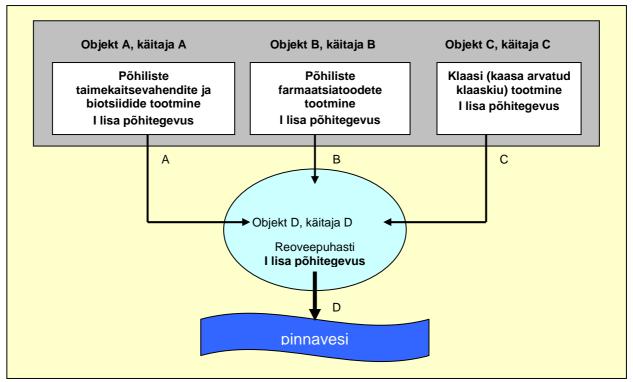
Heited maismaale							
Saasteaine		Meetod		Kogus			
II lisa nr	Nimetus	M/C/E	Kasutatud meetod	T (kokku kg/a)	A (juhuslik) kg/a		
79	Kloriidid (Cl _{üld})	М	EN ISO 10304-1	2 540 000			

Tabel 32. Objekti S andmeesitus maismaale heidete kohta

Näide 3

Näide 3 joonisel 5 kujutab tööstuskompleksi nelja objektiga A, B, C ja D. Objektid A, B ja C suunavad oma reovee iseseisvalt käitatavasse reoveepuhastisse võimsusega 15 000 m³ ööpäevas (objekt D) ning peavad esitama andmed kõikide saasteainete kohta, mille kogus ületab EPRTR määruse II lisa tulbas 1b täpsustatud künnisväärtust saasteaine ülekannete kohta väljapoole tegevuskohta reovette, mis suunatakse reoveepuhastusseadmesse. Objekti D I lisa põhitegevus on tööstusreovee puhastamine. Puhastatud reovesi lastakse pinnavette (jõkke). Kõikide saasteainete kohta, mille kogus ületab EPRTR määruse II lisa tulbas 1b täpsustatud künnisväärtust, tuleb andmed esitada heidetena vette.

Joonis 5. Kolme objektiga ja iseseisvalt käitatava reoveepuhastiga tööstuskompleks

Tabelis 33 on esitatud objektide A, B, C ja D aruandekohustus.

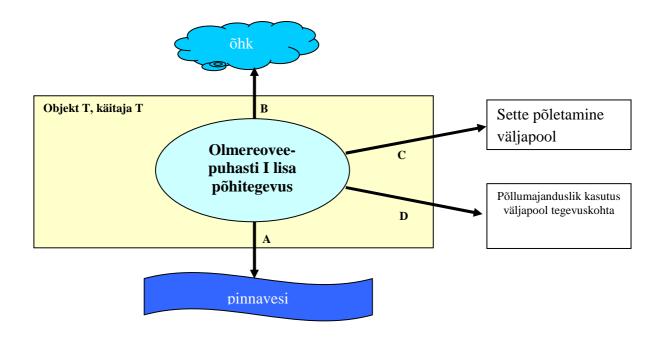
Andmeid esitav objekt	Tegevus	Heide/ ülekanne väljapoole tegevuskohta	Aruandekohustus
,	Põhiliste taimekaitsevahendite ja biotsiidide tootmine		Andmed esitada reoveepuhastusseadmesse suunatavate saasteainete ülekandena väljapoole tegevuskohta
Objekt B	Põhiliste farmaatsiatoodete tootmine	-	Andmed esitada reoveepuhastusseadmesse suunatavate saasteainete ülekandena väljapoole tegevuskohta
1	Klaasi (kaasa arvatud klaaskiu) tootmine	-	Andmed esitada reoveepuhastusseadmesse suunatavate saasteainete ülekandena väljapoole tegevuskohta
Objekt D	lseseisvalt käitatav tööstusreoveepuhasti	D	Andmed esitada heidetena vette

Tabel 33. Objektide A, B, C ja D aruandekohustus

Tegevuste kodeerimine ning andmeesitus heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta tuleb teha samamoodi, nagu on kirjeldatud kahes eelmises näites.

Näide 4

Näide 4 joonisel 6 kujutab olmereoveepuhastit (tegevus 5(f), mille võimsus on 600 000 inimekvivalenti¹²⁶. Teatud osa reoveesettest töödeldakse objekti asukohas anaeroobselt. Osa settest kantakse väljapoole tegevuskohta settepõletusseadmesse (tavajäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta kõrvaldamiseks). Osa settest laotatakse põllumaale selle parendamiseks (tavajäätmete ülekanne väljapoole tegevuskohta taaskasutuseks).

Joonis 6. Näide anaeroobse töötlusega olmereoveepuhasti kohta; osa settest kantakse väljapoole tegevuskohta sette põletamiseks ja põllumajandusmaale pinnastöötluseks põllumajanduse edendamise eesmärgil

Tabelis 34 on esitatud objekti T aruandekohustus.

Andmeid esitav objekt	Tegevus	Heide/ ülekanne väljapoole tegevuskohta	Aruandekohustus	Märkused
Objekt T	Olmereoveepuhastid (tegevus 5(f))	B C	Andmed esitada heidetena vette Andmed esitada heidetena õhku Andmed esitada kõrvaldatavate tavajäätmete ülekandena väljapoole tegevuskohta (D) Andmed esitada	

¹²⁶ Vastavalt nõukogu direktiivile 91/271/EMÜ, 21. mai 1991, mis käsitleb olmereovee puhastamist, tähendab üks inimekvivalent orgaanilist bioloogiliselt lagundatavat koormust, mille korral viiepäevane bioloogiline hapnikutarve (BOD5) on 60 grammi hapnikku päevas.

	D	taaskasutatavate tavajäätmete ülekandena väljapoole tegevuskohta (R)	
--	---	--	--

Tabel 34. Objekti T aruandekohustus

Tegevuste kodeerimine ning andmeesitus heidete ja väljapoole tegevuskohta ülekannete kohta tuleb teha samamoodi, nagu on kirjeldatud eelmistes näidetes.

Liide 7. Viited

- EPRTR määrus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ, 18. jaanuar 2006.
- IPPC direktiiv. Nõukogu direktiiv 96/61/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta, 24. september 1996.
- Avaliku juurdepääsu direktiiv. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta, 28. jaanuar 2003.
- Nõukogu direktiiv 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta, 12. detsember 1991.
- Nõukogu direktiiv 75/442/EMÜ jäätmete kohta, 15. juuli 1975.
- Suunised EPER-i rakendamiseks. Euroopa Komisjon, Brüssel, november 2000, kättesaadav EPER-i veebileheküljel: http://eper.ec.europa.eu.
- EPER-i ülevaatlik aruanne. Euroopa Komisjon, Brüssel, juuni 2004, kättesaadav EPER-i veebileheküljel: http://eper.ec.europa.eu.
- PRTR protokoll. ÜRO-EMK protokoll saasteainete heite- ja ülekanderegistrite kohta, millele on alla kirjutanud Euroopa Ühendus ja 23 liikmesriiki, ja mis põhineb Århusi 1998. a. konventsioonil (keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ja neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioon), 21. mai 2003 Kiiev.
- ÜRO-EMK suunised saasteainete heite- ja ülekanderegistrite kohta on kättesaadavad ÜRO-EMK veebileheküljel: http://www.unece.org/env/pp/prtr.docs.htm